

GOD EN DE MENSEN

bijbelse catechese voor 12 - 15

GOD EN DE MENSEN

bijbelse catechese voor tieners
samengesteld door Frits Heijting

tweede, verbeterde druk 2015

God en de mensen is vrij binnen te halen
van de site www.gelovenbeleven.nl (zie achterzijde);
of via de site in boekvorm te bestellen bij Lulu.com

Linosnedes van W. Renders

gelovenbeleven.nl

- *teksten van kerkvaders en andere heiligen*
- *ochtend- en avondgebed*
- *meezingliedertjes*
- *gedachten bij het zondagsevangelie (jaar A, B en C)*
- *leerboek voor christenen*
- *bijbelse catechese voor tieners*
- *persoonlijke gebeden*
- *gebeden voor zieken*

De oogst is wel groot, maar arbeiders zijn er weinig.

GOD EN DE MENSEN

bijbelse catechese voor 12 - 15

inleiding

Bijbelkennis is niet het eerste doel van deze catechese. De Bijbel is echter wel het eerste en beste hulpmiddel om de jeugd vertrouwd te maken met de Schepper, die ieder persoonlijk kent en liefheeft. Al wat Hij doet is in liefde gedaan. Dit is het fundament van ons geloof en de sleutel tot een goed verstaan van de Schrift. Het doel van alle onderricht moet zijn het geloof op te bouwen, door de jeugd te doen aanvoelen hoe God in de wereld werkt.

Fundamentele zaken zijn 't moeilijkst uit te leggen. Dit geldt ook voor het onderricht in het geloof. Het gaat hierbij niet in de eerste plaats om kennis, maar om begrip van geestelijke dingen. Hoe leg je uit wat geest is, laat staan wie de heilige Geest is? Beter dan gezochte verklaringen is de weg van *het natuurlijke leren*, op de wijze waarop kinderen de taal leren. Door vanaf de eerste bijeenkomst begrippen als *geest* in de juiste context te gebruiken, gaan zij zich hier gaandeweg een beeld van vormen. Bij de voorbereiding op het vormsel moet de heilige Geest vanaf de aanvang worden genoemd.

Voor dit natuurlijke leren zijn de bijbelse verhalen bij uitstek geschikt. De hier volgende teksten hebben bijna alle de vorm van een rollenspel: een beproefd middel, dat de aandacht vasthoudt. Het is hierbij nuttig als de kinderen een eigen Bijbel hebben in eenvoudig Nederlands, zodat ze zelf nog eens iets kunnen opzoeken. Als zij in dit stadium enigszins vertrouwd raken met dit *boek der boeken*, kan hun dat later nog zeer van pas komen.

Dit onderricht aan de jeugd mocht wel wat meer prioriteit krijgen. De meeste vrijwilligers zijn niet voldoende toegerust voor dit werk. Hebben zij b.v. de capaciteit passend te reageren op de vraag naar de echtheid van de wonderen, waar zelfs veel pastores moeite mee hebben? Zo komen bij de broodvermenigvuldiging de onwaarschijnlijke uitleg in omloop: "De mensen hadden wel genoeg bij zich; en toen Jezus dit vroeg, deelden zij het met elkaar, zodat iedereen te eten had".

Dit soort onwaarschijnlijke spitsvondigheden komt de geloofsvorming niet ten goede. Hadden zij dan zoveel teveel meegenomen, dat er na afloop van de uitdeling twaalf manden vol overbleven? En Als Jezus - zoals de kerk belijdt - werkelijk de mens geworden God is, zou hij dan niet de macht over de schepping bezitten? De wonderen zijn erop gericht de ogen te openen voor de macht die Jezus bezit tot het grootst denkbare wonder: de mensen bij God terug te brengen.

Een goede sfeer tijdens de bijeenkomsten is een voorwaarde voor succes. Dit betekent niet dat de gezelligheid voorop moet staan. Als er ook goed gewerkt wordt, zullen de leerlingen het gevoel krijgen dat het echt ergens over gaat. Op de duur komt dit de sfeer ten goede. Waar dit gevoel ontbreekt, ontstaan er al gauw ordeproblemen.

Het is duidelijk dat bij de voorbereiding van het vormsel een aantal van vijf of zes bijeenkomsten ten enenmale ontoereikend is om bij de jeugd ook maar iets van resultaat te behalen. *God en de mensen* biedt een keuze uit 41 hoofdstukken: deel I met 12 verhalen uit 't Oude Testament, deel IIa met 16 verhalen over de periode tussen Jezus' geboorte en Pasen, deel IIb met 12 hoofdstukken over de paastijd en de eerste kerk en deel III met enkele inspirerende voorbeelden van gelovige mensen. Ieder hoofdstuk wordt afgerond met een verwerking van de inhoud. De teksten kunnen losbladig worden binnengehaald van de website *gelovenbeleven.nl*, of via de site in boekvorm worden besteld.

Ik hoop dat de hier volgende verhalen ertoe mogen bijdragen, dat ons geloof in de goede God, die toegang zoekt tot elk mensenleven, aan de jeugd wordt doorgegeven.

Frits Heijting

GOD EN DE MENSEN

DEEL I HET OUDE TESTAMENT

van Adam en Eva tot Jezus

1	HOE DENKEN DE MENSEN OVER GOD? de godsdiensten van de wereld de Bijbel, het boek van God en de mensen	blz. 7
2	ADAM EN EVA De slang heeft mij verleid.	12
3	KAÏN EN ABEL stem in je geweten	15
4	NOACH als de mensen God zijn vergeten	18
5	DE TOREN VAN BABEL als de mensen aan God gelijk willen zijn	22
6	ABRAHAM EN SARA Gods belofte aan de mensen	26
7	IZAÄK EN REBEKKA een gezegende reis	30
8	JAKOB dromen van de hemel	34
9	JOZEF door God gedragen	38
10	MOZES de wetten van God	42
11	DAVID vurig van geest	47
12	VOORSPELLING VAN DE PROFEET de vredevorst	50

DEEL II HET NIEUWE TESTAMENT

IIA Jezus' rondgang door Israël

1	HET VERHAAL GAAT DOOR Jezus de zoon van David	blz. 54
2	BEZOEK VAN EEN ENGEL Wees gegroet, Maria!	58
3	JEZUS WORDT GEBOREN in de stal van Betlehem	60
4	BEZOEK VAN DE WIJZEN goud, wierook en mirre	64
5	OPA SCHOEN Niemand leeft voor zichzelf alleen.	68
6	JEZUS IN DE TEMPEL Waar haalt hij die wijsheid vandaan?	71
7	JEZUS WORDT GEDOOPT Dit is mijn lieve kind.	74
8	JEZUS IN DE WOESTIJN God aanbidden en Hem alleen dienen	78
9	DE EERSTE LEERLINGEN Wat zagen zij in hem?	80
10	DE GROTE REDEVOERING een nieuw geluid	83
11	BIJ SIMON THUIS Haar zonden zijn haar vergeven.	85
12	STORM OP HET MEER Heer, we vergaan!	88
13	BROOD VOOR ALLE MENSEN 5 broden en 2 vissen	90
14	JEZUS OP DE BERG Luister naar hem.	92
15	EEN DODE OPGEWEKT Wie in mij gelooft, zal in eeuwigheid niet sterven.	95
16	INTOCHT IN JERUZALEM Hosanna, de zoon van David!	98

IIB dood en nieuw leven

1	DE LAATSTE MAALTIJD	blz. 102
	Dit is mijn lichaam, dit is mijn bloed.	
2	JEZUS WORDT VEROORDEELD weg met hem!	106
3	JEZUS IS OPGESTAAN mijn Heer en mijn God!	111
4	OPGESTEGEN NAAR DE HEMEL Hij zal terugkomen.	114
5	DE KOMST VAN DE GEEST God in ons	118
6	DE DOOP VAN DE MINISTER Ik geloof.	121

DEEL III DE KERK VAN CHRISTUS

1	LEVEN IN GELOOF vruchten van de Geest	blz. 126
2	ONZE VADER Hoe moet ik bidden?	129
3	WEES GEGROET, MARIA Bid voor mij.	134
4	DE GOEDE HERDER een lied van David	136
5	BONIFACIUS apostel van de Friezen	141
6	DAMIAAN DE VEUSTER wij melaatsen	148
7	PAUS FRANCISCUS aller dienaar	154

* * *

DEEL I HET OUDE TESTAMENT

van Adam en Eva tot Jezus

1 HOE DENKEN DE MENSEN OVER GOD?

de godsdiensten van de wereld

Het Joodse volk was 't eerste volk dat het bestaan kende van één goede God. Zij noemen Hem *JAHWEH*, vaak vertaald als HEER. JAHWEH betekent IK BEN; want God is er altijd geweest en zal er altijd bestaan: Hij is eeuwig. God heeft alles geschapen, en ook de mensen om op Hem te gelijken. De eerste mensen waren Adam (mens) en Eva (zij die leven geeft). Toen alle mensen Hem vergeeten waren, heeft God Abraham en Sara geroepen. Daarom noemen joden, christenen en ook moslims hem *vader Abraham*.

We gaan luisteren naar 7 mensen, die vertellen wat ze over God denken: een oude Germaan, een Ghanese vrouw, een Indiase, een moslima, een jood, een Nederlander en tenslotte ikzelf; want we schrijven eerst allemaal op een kaartje wat we zelf over God denken. Daarna worden de rollen verdeeld, zodat ieder een stukje leest.

- - - - -

een oude Germaan

Wij hebben goden en godinnen. Onze oppergod heet Wodan. Ook zijn er nog de oorlogsgod Tius, de dondergod Donar, en de godin Frija, die met Wodan is getrouwd. Dinsdag, donderdag en vrijdag zijn naar hen genoemd. Als je ze niet te vriend houdt, ziet 't er slecht voor je uit. Maar later kwamen de missionarissen, toen werd alles anders.

een Ghanese vrouw

Mijn moeder liet mij eten brengen naar een bepaalde plaats. 's Nachts kwamen dan je voorouders om het op te eten. Hun schimmen zijn altijd om je heen (zeggen ze). Je moet doen wat ze vragen, anders worden ze boos op je. Zelf geloof ik daar niet erg meer in. Veel mensen in ons dorp gaan nu naar een kerk of moskee.

een Indiase

Bij ons denken veel mensen dat je alleen in de hemel komt, als je volmaakt goed leeft. Dat lukt natuurlijk nooit. Daarom kom je na je dood terug als een andere persoon. Dat duurt zoveel levens als er blaadjes aan een boom zijn, net zolang tot je er bent. Dat noemen we reïncarnatie.

een moslima

Bij ons dragen de vrouwen buitenshuis een hoofddoek.
 Soms zijn ze gesluierd, dan kan je alleen hun ogen maar zien.
 Dat moet van onze godsdienst, de Islam.
 In de Koran, ons heilige boek, staat wat we moeten doen.
 We gebruiken geen varkensvlees, en geen alcohol.
 Op vrijdag gaan we naar de moskee.
 Wie een andere godsdienst aanneemt,
 mag nooit meer thuiskomen.

een joodse man

God is zo heilig en hoog verheven, zo groot en almachtig,
 dat wij zijn naam (JAHWEH) niet mogen uitspreken.
 Daarom noemen wij Hem HEER.
 Hij heeft alles goed geschapen;
 maar de mensen hebben het bedorven.
 Onze profeet Mozes heeft het allemaal opgeschreven:
 over de schepping, en hoe het toen verder ging.
 Mozes heeft ons naar het land gebracht,
 dat God aan Abraham beloofd had.
 Christenen noemen Jezus de Zoon van God,
 Maar dat geloven wij niet.

een Nederlander

Mijn moeder zegt dat je alles over God en Jezus
 in de Bijbel kunt vinden. Maar daar denk ik niet veel aan.
 Volgens mij moet er wel iets zijn, een hogere macht of zo.
 Hoe zou anders de natuur zo mooi kunnen zijn,
 de planten en mijn konijn?
 Als ik niet liegt en steel is het volgens mij wel in orde.

ikzelf

In ons dorp staan drie kerken (voorplaat). Waarom eigenlijk?
 Mijn ouders zijn gelovig; maar zelf weet ik het nog niet.
 Ik ga op zondagmorgen wel eens mee naar de kerk,
 dan zijn er maar weinig mensen. Het bidden vind ik wel fijn.

Ieder leest voor wat er op het eigen kaartje staat.

DE BIJBEL het boek van God en de mensen

Bijbel betekent *boeken*: het is een bibliotheek van 66 boeken en boekjes.

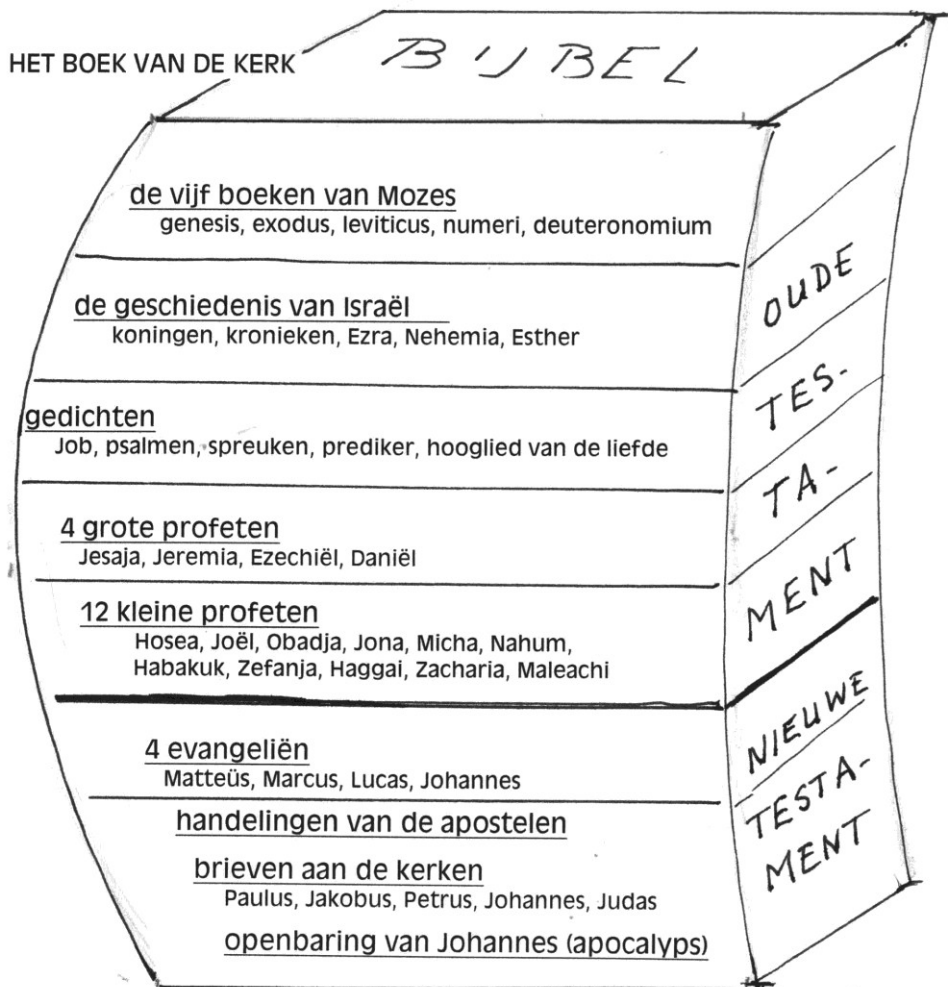
Het eerste deel van de Bijbel is het *Oude Testament*. Dit is de joodse Bijbel.

Na de geboorte van Jezus is daar het *Nieuwe Testament* bijgekomen,

met de verhalen over Jozef en Maria, over Jezus en zijn leerlingen,

en met de brieven die Paulus, Petrus en Johannes en anderen

aan de kerken van die dagen hebben geschreven..

de taal van de Bijbel

Het Oude Testament is geschreven in het hebreuws,
het Nieuwe Testament in het grieks.

bijbelse namen

Veel van onze namen komen uit de Bijbel, zoals:

Ab, Ben, Daan, Daniëlle, David, Dina, Esther, Eva, Hanna, Jerry, Jos, Maria, Mirjam, Paul, Peter, Petra, Rachel, Ruth, Sam, Sara, Simon, Simone, Suzanne, Tom.

bijbelse woorden

Ken je de snoepwinkel Jamin?

Dat was vroeger een joodse winkel van de familie Jamin,
eigenlijk Jatmin, dat betekent rechterhand.

Vóór de 2de wereldoorlog (1940 - 1945)

woonden er veel joden in Nederland.

Zo zijn er veel van hun woorden in onze taal gekomen.

We noemen het jiddische (joodse) woorden.

Hieronder staan drie hebreeuwse namen en 7 woorden:

Ben en zijn gabber Sam zagen er sjofel uit.

Ben zei: Ik vind het wel *tof*, zo;

Ik heb geen *sjochem* van kleren.

Moeten we soms kleren gaan *jatten*? zei Sam.

Daar komt maar *heibel* van!

Nee, zei Mirjam, daar heb je geen *lef* voor.

Maar als je *goochem* was,

zou je "wel een *jofel* pak versieren;

want nu lopen de meisjes aan je voorbij.

- - - - -

spreekwoorden

Veel van onze spreekwoorden en gezegdes komen uit de Bijbel.
Vul de open plekken in, en probeer het in de Bijbel op te zoeken.

- 1 Wie 'n kuil graaft voor een ander
..... (psalm 7,16)
- 2 Haar woorden vielen in goede ..... (Mat. 13,23)
- 3 Ik was mijn handen in .....(Mat. 27,24)
- 4 Er is niets nieuws onder de ..... (prediker 1,9)
- 5 Uit stof ben je gemaakt, tot stof zul je .....
(genesis 3,9)
- 6 Door het oog van de naald ... .(Mat. 19,24)
- 7 Die muggen ..... zeurt over alle kleinigheden.
(Matteüs 24,24)
- 8 een ongelovige .... (Johannes 20,25)
- 9 iedereen is bang voor haar scherpe ....(psalm 52,4)
- 10 Hij ziet wel de splinter in 't oog van een ander,
maar niet de ..... in z'n eigen oog. (Mat. 7,3)
- 11 Hij heeft zijn lier in de ..... gehangen. (ps 137)
- 12 Ze doet haar werk met hart en ..... (Lucas 10,27)
- 13 Wie goed doet, goed ..... (spreuken 11,25)
- 14 Laten we de hand aan de ..... slaan. (Lucas 9,62)

* * *

2 ADAM EN EVA

de slang heeft mij verleid.

Dit verhaal staat in het boek *genesis* (eerste boek van de Bijbel), hoofdstuk 3.

rolverdeling:

V1 en V2 (vertellers), HEER, slang, Adam, Eva

- V1 In het begin heeft God de hemel en de aarde gemaakt.
- V2 De aarde was woest en leeg.
De Geest van God zweefde erboven; en God zei:
- HEER Laat er licht zijn.
- V2 Toen was er licht; en God zag dat 't licht goed was.
Toen maakte Hij scheiding tussen licht en duisternis.
- HEER Het licht zal heten: dag; en de duisternis noemen we nacht.
- V1 Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de eerste dag.
- V2 De tweede dag maakte God de hemel;
en op de dag daarna het droge land, de planten en de bomen.
- V2 Op de vierde dag schiep Hij de zon, de maan, en de lichtende sterren.
Op de vijfde dag sprak Hij:
- HEER Laten er vogels door het luchtruim zweven,
en vissen zwemmen in het water.
- V1 Toen krioelde de zee van waterdieren;
en alle soorten vogels vlogen in de lucht.
God zag dat 't goed was. Dit was de vijfde dag.
- V2 Op de zesde dag: toen maakte Hij de dieren op 't land;
en daarna ook de mens.
- HEER De mensen maak Ik zo, dat zij lijken op Mij.
Zij zullen zorgen voor alles wat Ik gemaakt heb.
- V1 God schiep de mens uit aarde; en Hij maakte hen tot man en vrouw.
Daarna blies Hij hen zijn adem in: zo kwamen zij tot leven.
- V2 Toen waren er zes dagen om;
en op de zevende dag: toen rustte God de Heer.
- - - - -
- V1 Adam en Eva leefden in het paradijs.
Ze waren naakt, maar schaamden zich niet.
- V2 Er groeiden veel bomen in het paradijs,
met heerlijke vruchten om van te eten.
Middenin de tuin stond de boom van kennis van goed en kwaad.

- HEER Je mag van alle bomen eten;
maar niet van de boom van kennis van goed en kwaad:
als je daarvan eet zul je sterven.
- V1 Nu was daar ook de slang*, de listigste van alle dieren. *de duivel
- V2 Toen Eva eens naar die boom stond te kijken, zei die slang tegen Eva:
slang De Heer heeft zeker tegen jullie gezegd,
dat je niet mag eten van de boom van goed en kwaad?
- Eva Van alle bomen mogen we eten, alleen niet van die ene boom.
Als we daarvan eten, zullen we sterven.
- V1 Maar de slang zei heel vriendelijk:
slang Welnee, je zult er heus niet dood van gaan.
't Is juist heel fijn die vruchten te nemen:
dan wordt je gelijk aan God, de Heer.
- V2 Eva keek nog eens goed naar die boom: het leek haar wel wat.
- Eva Het ziet er heerlijk uit! Ik ga er wat van proeven.
- V1 Eva liet Adam ook proeven van die boom.
Toen ze gegeten hadden ontdekten ze opeens dat ze naakt waren.
Maar nu schaamden ze zich wel!
- Adam Wat hebben we gedaan? Hoe moeten we nu verder leven?
- V2 Toen plukte Eva vijgenbladeren en maakte daar schortjes van.
Die bonden ze om; en ze verborgen zich tussen de struiken.
- V1 Toen zij zich verborgen hadden, klonk opeens de stem van God.
- HEER Adam en Eva!
- V2 Uit de bosjes klonk de stem van Adam:
- Adam We zijn bang en ongelukkig; en we hebben ons verstopt.
- HEER Hebben jullie van de boom gegeten, waar je niet van eten mocht?
- Adam Eva heeft het me gegeven; en ik heb ervan geproefd.
- HEER Eva, wat heb je gedaan?
- Eva De slang heeft me verleid. Had ik maar niet geluisterd!
- HEER Nu weten jullie dus wat kwaad is.
Zo kunnen jullie niet blijven wonen in het paradijs.
- V1 In zijn liefde maakte de Heer maakte kleren van dierenhuiden,
om zich mee te bedekken buiten het paradijs.
- V2 Zouden ze daar nooit meer terug kunnen komen?
Jawel, daar gaat de Bijbel over.

- - - - -

verleiding

De slang dringt er bij Eva op aan:

Eet van die appel, dat kan heus geen kwaad!

Eva kan de verleiding niet weerstaan, en Adam ook niet. Wie wel?

Eigenlijk heb ik genoeg gegeten, maar 't is zo lekker,
daarom neem ik nog een portie. De verleiding is te groot.

Ik heb drie dagen niet gerookt.
Maar de vierde dag gebeurde er iets vervelends.
Toen werd de verleiding me te machtig.
Daarna ben ik gewoon weer doorgedaan met roken.

Voorin de winkel lag precies 't stripboek dat ik zocht.
Jammer genoeg had ik niet genoeg geld in mijn zak.
Er was niemand in de buurt die mij kon zien.
Toen heb ik het boek onder mijn jas gemoffeld.
De verleiding was te groot.
Maar ja, er was een camera in die winkel .....

Elke keer kijk ik toch weer naar porno.
Ik wil 't eigenlijk niet, want ik voel dat 't niet deugt.
Maar dan wordt de verleiding weer te groot.
Ik doe de deur van mijn kamer op slot,
voor als mijn moeder binnenkomt.

Ik kende hem nauwelijks, maar hij had een prachtige auto.
Hij stopte en vroeg: Ga je mee met mij een eindje rijden?
Een stemmetje in mij zei: Beter van niet!
Maar de verleiding was te groot.
Had ik maar geluisterd!

De jongens in de klas pesten altijd één bepaalde leraar.
Ik vind het eigenlijk naar voor hem, want hij is best aardig.
Maar als de les een beetje saai is, of ik snap alles allang,
dan doe ik toch vaak mee, dan wordt de verleiding te groot.

Ik zou mijn vriend helpen met zijn verslag.
Maar ik kon een lift krijgen, dan was ik een uur eerder thuis.
Toen ben ik ingestapt en heb ik mijn vriend laten zitten.
De verleiding was te groot.

De mensen doen zoveel dingen, die ze beter hadden kunnen nalaten;
en waar ze later vaak spijt van krijgen. Wie zal hen hierbij helpen?
Gelukkig ben je, als je kunt bidden: God, help mij om dit niet te doen.
Dan laat hij je nooit in de steek.

* * *

3 KAIN EN ABEL

stem in je geweten

genesis 4,1 - 16

rolverdeling:

V1 en V2 (vertellers); Kaïn, Abel, stem (stem van God)

- V1 Adam en Eva hebben twee kinderen: Kaïn en Abel.
Kaïn is de oudste, hij wordt boer; en Abel wordt schaapherder.
Ze moeten hard werken om aan de kost te komen,
heel anders dan in het paradijs.
- V2 God de HEER lijkt nu ver weg te zijn.
Toch zijn zij Hem niet helemaal vergeten.
Als de tijd van de oogst is aangebroken,
zoekt Kaïn de vruchten van het land bijeen,
om Hem een offer te brengen.
- Kaïn Ik wil een brandoffer brengen aan God.
Als de rook daarvan opstijgt, zal Hij wel naar mij luisteren.
- V1 Kaïn stapelt dode takken op een hoop,
en legt daarop een bosje graan en de vruchten die hij verzameld heeft.
Bovenop een dikke kokosnoot en een kalebas, gevuld met kokosmelk.
- V2 Hij steekt het hout in brand en doet een paar stappen terug.
Trots staan hij te kijken als de vlammen opslaan.
- Kaïn Het is een prachtig offer.
- V1 Het vuur heeft al gauw het graan verteerd en de vruchten bereikt.
De kokosmelk sist in de hete vlammen.
Al gauw zijn de vruchten verbrand.
Het vuur wordt minder. Maar er gebeurt niets.
- V2 Opeens voelt Kaïn zich verlaten.
Hij kijkt naar de plaats waar ook zijn broer een offer brengt:
een lam uit zijn kudde. Abel ligt ernaast op zijn knieën.
Het lijkt wel of hij praat ..... Abel bidt.
- Abel Heer, neem mijn offer aan, want ik verlang naar U!
- V1 Kaïn hoort niet wat Abel zegt.
Maar hij ziet wel, dat zijn broer alles om zich heen heeft vergeten.
- V2 Dan wordt Kaïn jaloers.
- Kaïn Waarom luistert God wel naar hem en niet naar mij?
Is mijn offer soms niet goed?
- V1 Kaïn is zo boos, dat hij niet luistert naar een stem in zijn geweten.
- V2 God spreekt tot hem in zijn binnenste;
maar hij let er niet op als God zegt:
zie volgende blz.

- stem   Kain, waarom ben je zo boos?
 Als je goed doet zul je Mij vinden;
 maar als je kwaad doet, dan ben je in gevaar.
- V1   Maar Kain luistert niet. Hij heeft alleen nog maar oog voor Abel,
 die daar op zijn knieën met God ligt te praten.
- Kain   Ik haat die broer van mij!
- V2   Dan staat hij op, loopt naar zijn broer toe en zegt:
- Kain   Abel, ik ga een eindje lopen. Ga je mee?
- V1   Verwonderd kijkt Abel op.
- V2   Nu een eindje lopen? Wat kijkt zijn broer nors.
- Abel   Is er iets met je, Kain?
- Kain   Nee, er is niks met me. Ga je mee of niet?
- Abel   Goed, goed, ik kom al.
- V1   Samen lopen ze 't veld in.
 Daar neemt Kain een steen en slaat Abel dood.
- V2   Dan klinkt daar weer de stem van de Heer:
- stem   Kain, waar is Abel?
- Kain   Hoe zou ik dat weten? Moet ik soms op mijn broertje passen?
- stem   Het bloed van je broer roept tot Mij van de aarde.
- V1   Nu wordt Kain bang.
- Kain   Wat heb ik gedaan?!
- stem   Je moet hier nu vandaan.
 Je zult over de aarde moeten zwerven.
 Van nu af aan zul je geen vrede kennen;
 want je leeft onder een vloek.
- Kain   Die straf is te zwaar! De mensen zullen mij doden.
- stem   Nee, Ik blijf je beschermen; maar je moet hier vandaan.

*   *   *

stem in je geweten Wat zou jij doen: **A** of **B**?

1. A Af en toe moet je brutaal zijn, anders bereik je niks.
B Dan bereik ik liever wat minder
2. A God kent mij van binnen, Hij weet wat ik doe.
B Een leugentje om bestwil is niet zo erg.
Hij let niet op zulke kleinigheden.
3. A Iets stelen van iemand die steenrijk is:
ook al heb ik 't niet echt nodig, dat kan geen kwaad.
B Het blijft toch diefstal.
4. A Als iemand altijd stom doet en iedereen plaagt haar,
dan doe ik mee. Daar moet je tegen kunnen.
B Ik denk dat ik toch niet meedoe.
5. A Als ik iemand goed heb geholpen vertel ik dat aan iedereen.
B Niemand hoeft dat te weten, daar doe ik 't niet voor.
6. A Ik vind het stom om iemand uit te lachen.
B De leraar had uitgelegd dat 8 in het kwadraat betekent 8×8 .
Toen vroeg hij: Hoeveel is 5 in het kwadraat?
Tien, zei Roland. Iedereen lachte, ik ook.
7. A Als ik een vrouw zie vallen,
en haar boodschappen rollen over de straat:
dan ga ik haar wel helpen, ook al mis ik daardoor mijn bus.
B Daarvoor ga ik geen uur staan wachten op de volgende bus.
8. A Als ik bij de kassa 5 euro teveel terug krijg, dan zeg ik niks:
daar merkt zo'n winkel toch niks van?
B Ik geef het meteen weer terug.
9. A Als er te weinig koeken op de schaal liggen voor iedereen,
dan ben ik er als de kippen bij.
B Dan maar geen koek.
10. A Een meisje zit mij altijd te treiteren.
Voor haar ga ik zeker niet bidden.
B Ik moet wel voor haar bidden, anders ga ik haar haten.
11. A Als iedereen thuis zou blijven, hield de kerk op te bestaan.
B Om te geloven hoef je niet naar de kerk te gaan.
12. A Ik vergeef iemand één of twee keer, en daarna niet meer.
B Ik vergeef steeds opnieuw, als iemand het vraagt.

* * *

4 NOACH

als de mensen God zijn vergeten

genesis 6,5-15; 7,6-9 + 12-19; 8,1 : 5-17; 9,1 + 14-16

rolverdeling

V1 en V2 (vertellers), allen, stem (de stem van God de Heer),
Noach, vrouw (de vrouw van Noach)

- V1 In de tijd van Noach was de aarde bevolkt met mensen,
die maar deden waar ze zelf zin in hadden.
Het zag er niet uit, zoals God het bedoeld had:
overal hebberigheid, ruzie, schreeuwen en kwaadsprekerij.
- V2 Dat kwam omdat de mensen in de eerste plaats aan zichzelf dachten.
Zij vroegen zich niet af of het goed was wat zij deden;
ze waren God vergeten.
- allen Ik wil mooie kleren dragen!
Ik wil lekker eten hebben! Ik wil verre reizen maken!
- V1 God keek naar de aarde en Hij zag wat er gebeurde.
Het deed Hem veel verdriet.
- V2 Maar God zag ook Noach en zijn vrouw met hun gezin.
Ook zij hadden verdriet om al het kwaad om hen heen.
- stem Die mensen wil Ik redden uit een wereld vol van kwaad.
- V1 Toen, op een dag, hoorde Noach een stem, die hem riep.
- stem Noach, Noach!
- V2 Verwonderd keek Noach om zich heen, maar hij zag niemand.
Opnieuw hoorde hij roepen:
- stem Noach, Noach.
- Noach Wie roept mij?
- stem Ik ben het, God de Heer. Ik heb gezien wat jullie te verduren hebben.
Nu ga Ik een einde maken aan al dat kwaad.
- Noach Wat moet ik doen, Heer? Uw dienaar luistert.
- stem Je moet een grote boot gaan bouwen, een ark voor jou en je gezin;
en ook voor de dieren, twee van elke soort.
Zo zal Ik jullie redden; want een grote watervloed zal alles overspoelen.
- V1 Noach schrok ervan: zou alles op aarde worden bedolven?
- V2 Zouden dan alle mensen moeten omkomen?
- Noach En alle andere mensen dan?
- stem Je moet hen waarschuwen voor de vloed;
en hun een plaats aanbieden in de ark.

- V1 Noach deed wat God hem had opgedragen;
en hij begon met de bouw van de ark.
- V2 Toen de mensen hem zo bezig zagen, vroegen ze verbaasd:
allen Noach, wat ben je aan het doen? Het lijkt wel of je een boot bouwt.
Maar er is hier toch helemaal geen water?
- Noach Er komt een grote vloed over de aarde, omdat de mensen God vergeten.
Kom tot inkeer, zodat de goede God jullie vergeven kan.
- V1 Maar de mensen wilden niet naar Noach luisteren.
- V2 Ze dachten bij zichzelf: Wij wonen hoog en droog.
- allen Wil je ons bang maken? Misschien bestaat God wel niet eens.
En als Hij wel bestaat, dan zal Hij zo iets niet doen.
- Noach Ik waarschuw jullie, luister naar mij, anders kom jullie allemaal om.
- V1 Maar de mensen lachten Noach uit.
Ze gingen door met het kwaad dat ze deden.
- V2 Ze wilden niet zien dat Noach geen bedrieger was,
maar een goed mens, die hen wilde redden van de ondergang.
- - - - -
- V1 Toen kwamen er van alle dieren
een mannetje en een vrouwtje naar de ark.
Ook Noach ging met zijn gezin naar binnen en sloot het bovenluik.
- V2 Toen opende de Heer de sluizen van de hemel.
40 dagen en veertig nachten viel er een stortregen op de aarde.
Zelfs de toppen van de bergen verdwenen onder 't water.
Alleen de ark dreef veilig op de vloed.
- V1 Eindelijk hield het op met regenen; en begon het water te zakken.
Noach opende het bovenluik van de ark, nam een duif en liet die gaan.
- V2 's Avonds keerde de duif terug met een groen olijftakje in de bek.
Toen hoorde Noach weer de stem van de Heer:
- stem Ga naar buiten met je gezin en alle dieren; en bevolk weer de aarde.
- V1 Zij bouwden daar een altaar;
en knielden neer om God te aanbidden en te danken.
- Noach U hebt onze levens gered.
Wij hebben uw stem gehoord en wij geloven dat U ons zult helpen.
- V2 God luisterde naar hun gebed.
Het was voor hem als een aangename geur, die van de aarde opsteeg.
- stem Ik zal de aarde niet meer door een vloed verderven.
Als de mensen naar mij luisteren en doen wat goed is in mijn ogen,
zal Ik voor hen blijven zorgen.
- zie volgende blz.

- V1 God sprak opnieuw tot Noach en deed hem een belofte.
 V2 Hij gaf hem een teken, opdat hij aan God zou blijven denken.
 stem Kijk eens naar de hemel, daar staat de regenboog.
 Dat is voor jou het teken dat Ik voor steeds voor jullie zorgen.
 Als je die boog aan de hemel ziet staan, denk dan aan mijn belofte.

- - - - -

de ark van Noach vul de rijmwoorden aan

- 1 De profeet, zijn naam is Noach,
 was een man die 't leven zó zag:
 Wie liefde betoont wordt zeer rijk beloond;
 maar wie 't kwade doet, is van binnen zwart als .....
- 2 Noach sprak de mensen aan:
 Wil je daarmee verder gaan?
 Dan stuurt God een grote .....,
 dan verdwijnt wie boosheid doet.
- 3 Voor die grote watersnood
 bouwde hij een houten .....
 Op de wanden en 't dek
 smeerde hij een laagje pek.
- 4 Mensen, mensen, opgelet:
 Wie er spijt heeft wordt gered.
 luister nu toch naar mijn woord:
 wie berouw heeft: kom aan ..... !
- 5 Al roept Noach nóg zo luid:
 heel de wereld lacht hem uit:
 Man, gebruik toch je verstand,
 want je boot staat op 't .....
- 6 Ga jij nu die ark maar in,
 wij doen onze eigen .....
 We zeiden het allang:
 Die gek maakt ons niet ..... !
- 7 Zie, de dieren, twee bij twee:
 zij gaan wel met Noach mee.
 Maar de mensen zonder .....
 drijven met de ark de spot

- 8 Als God al die boosheid ziet,
doet de wereld Hem verdriet.
Zelfs als het regenen gaat,
gaan zij door met al hun .....
- 9 Zij zoeken God niet meer;
en vloeken zelfs hun .....
En spijt heeft er niet één.
De ark drijft langzaam heen.
- 10 Het duurt een maand of drie,
dan trilt de boot, en zie:
de ark zit muurvast op
de hoogste heuvel .....
- 11 De aarde werd weer droog.
Een duif ging uit, en vloog
toen naar een groene .....,
waarvan hij een twijgje brak.
- 12 Noach lachte en riep blij:
Vrouw en kinderen, wij zijn vrij!
De duif verdween weer vlug,
en kwam niet weer .....

Noach was een profeet van God. Dat was niet zo'n leuke opgave,
want hij moest de mensen zeggen wat ze niet wilden horen:

Keer terug naar God, dan zal het goed met je gaan.

Ze wilden niet naar hem luisteren,

want dan hadden ze hun leven moeten beteren.

Ze zeggen: "Als God bestaat, dan is Hij zo goed,
dan zal Hij mij heus geen kwaad doen".

Ze geloven niet dat er een dag komt, waarop Hij alle mensen oordeelt.

Op die dag zal blijken hoe gelukkig de mensen zijn,

die met Hem hebben geleefd;

en bij die bij alles wat ze deden hebben gedacht,
of het goed was voor God.

* * *

5 DE TOREN VAN BABEL

als de mensen aan God gelijk willen zijn

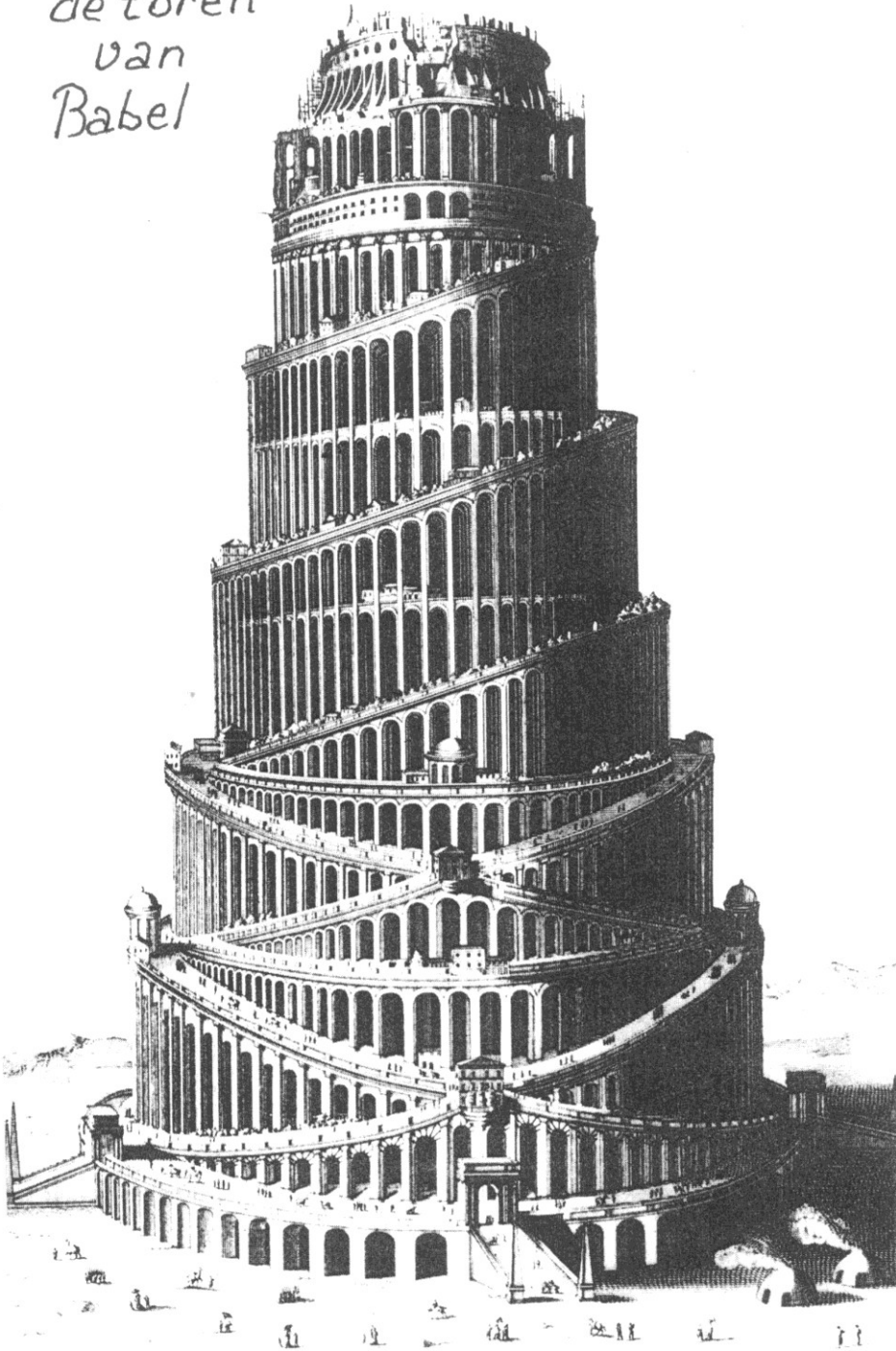
genesis 11

rolverdeling: V1 en V2 (vertellers), allen, stem (God)

- V1 Toen er weer veel mensen op de wereld woonden,
begonnen ze toch God weer te vergeten
- V2 De mensen werden steeds knapper;
ze dachten op 't laatst dat ze alles konden maken.
- allen Wij gaan een hoge toren bouwen.
Iedereen zal zien hoe goed wij zijn, wij kunnen heel de wereld aan.
- V1 De mensen waren de vloed nog niet vergeten:
van vader op zoon en van moeder op dochter werd het doorverteld.
- V2 Nu zonnen ze op middelen om niet van God afhankelijk te zijn.
- allen Wij gaan een stad bouwen, waar iedereen versted van zal staan,
met een toren die tot aan de hemel reikt.
Dan hoeven wij God niet meer te vrezen.
- V1 God keek naar de aarde; en Hij zag waar de mensen mee bezig waren.
- V2 Hij zag hun stad en de toren die ze aan het bouwen waren; en Hij zei:
- stem Dit is nog maar het begin.
Straks kunnen ze alles doen wat in hen opkomt.
- V1 In die dagen spraken alle mensen nog dezelfde taal.
Zij begrepen elkaar.
- V2 Toen God hun plannen zag,
en hoe zij tegen Hem samenspannen, sprak Hij:
- stem Zij keren zich tegen hun Schepper. Hun plannen mogen niet slagen:
zij zouden de wereld volkomen bederven.
- V1 Toen gaf God hun elk hun eigen taal,
zodat zij elkaar niet meer kunnen verstaan.
- V2 Zij moesten hun plannen opgeven,
omdat zij niet meer konden overleggen.
- allen Wat zeg je? Wat bedoel je?
Ik begrijp er niets van, waar heb je het over?
- V1 Zij staakten de bouw van hun stad met de hoge toren.
- allen Ik versta haast niemand meer, ik wil hier weg!
- V2 Zo verspreidde God de mensen over geheel de aarde.

- - - - -

de toren
van
Babel

- V1 Nu zijn veel mensen hun God helemaal vergeten.
 V2 Wie heeft de wereld gemaakt met alles wat daarop is?
 allen Dat is allemaal vanzelf ontstaan.
- V1 Zij denken niet aan hun Schepper, die alles zo prachtig heeft gemaakt, en de mensen om Hem te kennen en van Hem te houden.
 V2 Wie heeft de mensen gemaakt?
 allen Eerst kwamen er hele kleine diertjes, als een toevalligheid. Daaruit zijn in tien miljard jaar de mensen ontstaan.
- V1 Zij denken God niet nodig te hebben.
 V2 Kunnen de mensen dan alles zelf?
 allen Als ze maar genoeg tijd hebben, dan kan de wetenschap alles.
- V1 Zie de voorplaat van dit boek: al die kerken worden afgebroken.
 V2 Gelooft er dan niemand meer in God?
 allen Als je zegt dat je in God gelooft, dan lachen ze je uit.
- V1 In hun hart zijn de mensen er niet zo zeker van, dat God niet bestaat.
 V2 Kijk eens naar de bloemen en de sterren.
 allen Misschien moet er toch wel iets zijn, een hogere macht of zo.
- V1 De mensen gaan pas nadenken, als ze ziek worden en sterven.
 V2 Is er nog iets na de dood?
 allen Mijn leraar zegt van niet. Zelf weet ik het eigenlijk niet.
- V1 Haast niemand neemt meer de tijd om te bidden.
 V2 Ze denken allemaal dat ze het te druk hebben.
 allen Zou God echt naar je luisteren als je bidt?
- V1 God houdt van alle mensen. Zou Hij dan niet luisteren, zoals een Vader en een moeder naar hun kinderen?
 V2 Waarom dan al die ellende in de wereld?
 allen De mensen denken alleen aan zichzelf, ze zijn hun God vergeten.
- V1 Ze bouwen een hoge toren, en denken God niet nodig te hebben om veilig te leven.
 V2 Is er dan niemand meer die in Hem gelooft? Op zondagmorgen blijven de straten leeg als de kerkklok luidt.
 allen Er zijn nog wel mensen die naar de kerk komen, en die weten hoe gelukkig zij zijn.

- - - - -

geloof in God

A, B of C?

- 1 A De wereld met alles wat leeft is vanzelf ontstaan.
 B God heeft alles geschapen.
 C Ik weet het niet zo zeker. ....
- 2 A De mensen kunnen best zonder God leven.
 B Als er iets ergs gebeurt, weten ze zich geen raad.
 C Ze zeggen wel dat ze niet in God geloven,
 maar in hun hart zijn ze daar niet zo zeker van. ....
- 3 A De geleerden kunnen niet alles begrijpen.
 B Op de duur kan de wetenschap alles verklaren.
 C Ik twijfel daarover. ....
- 4 A Bij mij in de klas is er niemand die in God gelooft.
 B Toch wel, maar ze durven er niet over te praten.
 C De meesten twijfelen er over. ....
- 5 A De kerken zijn leeg omdat de diensten zo saai zijn.
 B De mensen slapen op zondagmorgen liever uit.
 C De kerk is alleen voor oude mensen. ....
- 6 A Wie naar de natuur kijkt, ziet 't werk van God.
 B Als er echt een goede God bestaat,
 waarom is dan mijn buurmeisje verongelukt?
 C God bemoeit zich niet met de wereld. ....
- 7 A Na de dood is er niets meer.
 B Wie van God houdt komt na de dood in de hemel.
 C Na je dood kom je terug in een ander mens. ....
- 8 A Wij bidden thuis nooit.
 B Wij bidden alleen vóór het eten.
 C Ik bid als ik 's avonds in bed lig. ....
- 9 A Wie Jezus volgt, moet zichzelf niet voorop stellen.
 B Iedereen moet vechten voor zichzelf.
 C God ziet niet wat ik doe. ....
- 10 A Het gaat erom dat je veel bereikt in 't leven.
 B God maakt je gelukkig, dat is belangrijker.
 C Lekker eten en mooie kleren maken je gelukkig. ....

* * *

6 ABRAHAM EN SARA

Gods belofte aan de mensen

genesis 12, 1-9

rolverdeling: V1 en V2, Abr. (Abraham), Sara, moeder, allen, stem

- V1 De mensen zijn God vergeten.
Zij maken hun eigen goden van hout en steen om die te aanbidden.
- V2 Dan zoekt God iemand door wie Hij zijn naam bekend kan maken.
Hij vindt Abraham, de zoon van een herder. Hij is nog een jongen.
- Abr. Die beelden maken mij bang. Zou God er echt zo griezelig uitzien?
- V1 Abraham kijkt er met afschuw naar. Moet hij daarvoor knielen?
- V2 Dan hoort hij uit de verte de stem van zijn moeder.
- moeder Abraham, eten!
- V1 Abraham loopt naar de tent.
Ze zijn herders, met schapen en geiten, koeien, kamelen en ezels.
Steeds trekken zij verder om weidegrond te vinden.
- V2 Onder het eten is Abraham stil. Hij zit aan die goden te denken.
- Abr. Moet je daar bang voor zijn? Zouden ze je iets kunnen aandoen?
- moeder Is er iets, Abraham? Waar denk je aan?
- Abr. Moeder, wie heeft de lammetjes gemaakt?
- moeder Tsja, als een ram bij een schaap is geweest, dan komen er jongen.
- Abr. Ja, maar wie heeft dan die ram gemaakt, en dat schaap?
- moeder Ze zeggen dat er heel vroeger nog geen mensen en geen dieren waren,
maar alleen goden: goede en kwade goden.
- Abr. kwaai goden .....?
- moeder Ja. Maar vader zegt dat er één goede God is, die alles heeft gemaakt.
- Abr. Ik geloof vast dat vader gelijk heeft.
- moeder Ga nu maar gauw slapen. Morgen vertrekken we bij zonsopgang.
- V1 Abraham zoekt z'n schapenvacht op. Al gauw is hij diep in slaap.
Hij droomt van al die nare godenbeelden.
- V2 In de droom hoort hij een stem, zo vriendelijk:
- stem Abraham, Abraham!
- V1 Abram wordt wakker. Het is stil in de tent. Iedereen slaapt.
- V2 Dan valt hij weer in slaap. En opnieuw is er die stem:
- stem Abraham, je hoeft niet bang te zijn.

- - - - -

- V1 Heel veel jaren later heeft Abraham zelf een grote kudde.
Sara is zijn vrouw.
- V2 Zij zijn rijk. Maar nooit is Abraham die stem vergeten,
die hem in zijn droom bij zijn naam heeft geroepen.
- Abr. Ik geloof vast dat er één goede God is. Wat denk jij, Sara?
- Sara Ik houd niet van die goden met hun woeste ogen.
- V1 Op een avond zit Abraham voor de tent naar de sterren te kijken.
En opeens is daar weer die vriendelijke stem, heel duidelijk:
- stem Abraham, Abraham!
- V2 Abram springt op. Dat is God de Heer!
- Abr. Hier ben ik, Heer. Ik luister.
- stem Verzamel je kudde en ga hier met Sara vandaan,
naar het land dat Ik je wijzen zal. Ik zal een groot volk van je maken,
talrijk als de sterren aan de hemel.
- V1 Dan is het weer stil. Abraham kijkt om zich heen: niemand te zien.
- V2 Hij staat op en vertelt Sara wat hij heeft gehoord.
- Sara Dan moeten we dus onze familie verlaten,
zonder precies te weten waar we terecht zullen komen?
- Abr. De goede God die ons roept zal ons wel verder leiden.
- V1 De volgende morgen breken ze op;
en trekken naar het westen met hun kuddes.
- V2 Eindelijk, na een lange reis, horen ze opnieuw de stem van God.
- stem Kijk om je heen: dit is het land dat Ik voor jullie bestemd heb.
- V1 Toen bouwde Abraham een altaar op die plaats.
- V2 Daar knielden zij neer om de ene God te aanbidden.
- Abr. We hoeven niet bang te zijn. De goede God zal ons beschermen.
- Sara Maar wat is ons nageslacht? Wij hebben geen kinderen.
- Abr We moeten niet twijfelen aan wat God heeft beloofd.
- V1 Die avond zit Abraham voor zijn tent en denkt aan wat Sara heeft gezegd.
- V2 Dan hoort hij God heel duidelijk spreken:
- stem Kijk naar omhoog naar de sterren: zo talrijk zal je nageslacht zijn.
- V1 Abraham gelooft wat God zegt.
- V2 Dan trekken ze weer verder,
met hun schapen en hun geiten, hun ezels en kamelen.

- - - - -

zie volgende blz.

- V1 Als Abraham en Sara eens op een plaats aankomen,
waar hoge bomen staan, slaan ze hun tent op in de schaduw.
- V2 Op 't heetst van de dag, als Abraham voor de tent zit,
ziet hij opeens drie mannen staan.
Hij haast zich naar hen toe, want gastvrijheid is een heilige plicht.
- Abr. Laat mij wat water halen en uw voeten wassen.
En gaat u hier onder de bomen zitten, dan haal ik wat te eten.
- V1 Abraham loopt terug naar de tent, naar Sara.
- Abr. Sara, we hebben bezoek gekregen, wil je brood voor hen bakken?
- V2 Dan zoekt hij een vet kalf uit en brengt het naar een knecht
- Abr. Vlug, maak dit klaar, want ik heb hoog bezoek gekregen.
- V1 Abraham neemt boter en melk,
en zet het met brood en vlees aan zijn gasten voor.
- V2 Als ze zitten te eten, zegt de Heer - want Hij is het:
stem Abraham, waar is Sara, je vrouw?
- Abr. Ze is in de tent, Heer.
- stem Over een jaar, als Ik bij je terugkom, zal Sara een zoon hebben.
- V1 Sara staat bij de ingang van de tent,
ze hoort alles wat er gezegd wordt.
- V2 Abram en Sara zijn al heel oud. Daarom lacht ze bij zichzelf.
- Sara Ha ha, zouden wij nu nog kinderen kunnen krijgen?
- stem Waarom lach je Sara? Is voor de Heer soms iets te wonderlijk?
Als Ik over een jaar terugkom zul je een kindje hebben.
- Sara Ik heb niet gelachen.
- stem Jawel, je hebt erom gelachen.
- V1 Dan vertrekken de drie mannen.
De Heer doet met Sara zoals Hij gezegd heeft.
Zij wordt zwanger en krijgt een zoon.
- - - - -
- V2 Abraham en Sara noemen het kindje Izaäk, dat betekent: *ik lach*.
- Sara God heeft gemaakt dat ik lachen kan.
Ieder die het hoort zal blij met mij zijn.
Wie had durven denken dat ik nog kinderen zou grootbrengen?
- V1 Abraham is 100 jaar oud als Izaäk geboren wordt.
- - - - -

vader Abraham (Mattheüs 1,1 - 17)

Vader Abraham wordt hij genoemd.

Waarom mogen christenen Abraham als hun geestelijke vader beschouwen?
Omdat Abraham als allereerste door God is geroepen,
vanwege zijn geloof in één goede God, de Schepper van de wereld.

Daarom heeft God Abraham geroepen, omdat Hij een plan met hem had.
Jezus, zijn eigen Zoon, zou in het nageslacht van Abraham geboren worden.
Alle profeten hebben uitgezien naar zijn komst.

En waarom wordt Jezus genoemd *de zoon van David*?

Omdat Jezus is geboren in het nageslacht van Abraham en van David.

Het evangelie van Mattheüs begint met een lange lijst van zijn voorouders.
Die lijst begint bij Abraham en eindigt met Jezus.

**Abraham, Izaäk, Jakob, Juda, Perez, Chesron, Aram,
Amminadab, Nahesson, Salmon, Boaz, Obed, Jesse,
David, koning van Israël**

In het Oude Testament kun je nog een mooi verhaal lezen in het boek Ruth.
Ruth was de moeder van **Obed**, de grootvader van David.

Een minder mooi verhaal is in genesis te lezen, over **Juda** en **Tamar**. (gen 38)

De lijst gaat verder met de zoon van David, koning Salomo.

**Salomo, Rehabeam, Abia, Asaf, Josafat, Joram, Uzzia,
Jotam, Achaz, Hizkia, Manasse, Amos, Josia, Jechonja**

Na David vergaten veel van deze koningen van Israël God.

Daarom gaf God koning **Jechonja** tenslotte over aan de koning van Babel.

70 Jaar moest het volk in ballingschap leven in Babylon,

voor zij konden terugkeren onder **Sealtiël**, de zoon van Jechonja.

**Sealtiël, Zerubbabel, Abiud, Eljakim, Azor, Sadok, Achim,
Eliud, Eleazal, Mattan, Jakob**

Jakob was de vader van **Jozef**, de man van **Maria**,
uit wie **Jezus** is geboren, de Zoon van God.

Christenen mogen Jezus hun broeder noemen.

Samen vormen zij het wereldwijde volk van God,

dat uitzielt naar zijn wederkomst, met al zijn engelen bij zich.

Dan zal hij iedereen die ooit geleefd heeft oordelen,

naar wat zij gedaan hebben, goed of kwaad.

Wanneer zult u komen? vroegen de leerlingen.

Jezus antwoordde dat alleen God de Vader die tijd kent.

En dat eerst het evangelie in heel de wereld moest zijn verkondigd.

* * *

7 IZAÄK EN REBEKKA

e e n g e z e g e n d e r e i s

genesis 24

rolverdeling:

V1 en V2 (vertellers), Abr.: Abraham), allen, stem (God), El. (Eliëzer),
Reb. (Rebekka), Laban

- V1 Sara is gestorven; en Abraham is heel oud.
- V2 Hij maakt zich zorgen over Izaäk, hun enige zoon.
- Abr. Als Izaäk maar geen vrouw zoekt in dit land:
dan gaat hij misschien ook die vreselijke goden aanbidden.
- V1 Abraham roept zijn trouwe knecht Eliëzer bij zich.
- V2 Zijn naam betekent: *God helpt*. Abraham vertrouwt hem in alles.
- Abr. Eliëzer, ik zou het vreselijk vinden,
als mijn zoon een vrouw in dit land zoekt.
Wil jij op reis gaan naar mijn familie,
en daar een vrouw voor hem zoeken?
- El. Misschien wil geen enkele vrouw met mij mee terug.
moet ik dan Izaäk brengen naar het land waar u vandaan komt?
- V1 Maar daar wil Abraham niets van weten.
- Abr. Nee, God heeft mij geroepen op weg te gaan naar 't land van belofte.
- V2 Hij bezit er nog geen meter van, maar hij blijft hij op God vertrouwen.
- Abr. God heeft ons hierheen gebracht. Laat Izaäk dus niet teruggaan.
Ga gerust op reis, de goede God zal je bijstaan.
- - - - -
- V1 Eliëzer gaat op weg met enkele kamelen, beladen met geschenken.
Na een lange reis komen zij bij de stad,
waar Abraham en Sara vandaan komen.
- V2 Als hij zit uit te rusten bij de waterput van de stad,
komen enkele jonge vrouwen water putten.
Eliëzer kijkt toe en bidt in zijn hart:
- El. God, als ik één van hen om water vraagt,
en die vrouw zegt: Drink maar gerust;
en als ze ook mijn kamelen laat drinken,
dan zal ik weten dat U mij bijstaat.
- V1 Op dat moment komt Rebekka aanlopen,
om bij de bron haar kruik te vullen.
- V2 Eliëzer stapt op haar toe en vraagt haar vriendelijk:
- El. Heb je voor mij ook wat te drinken?

- Reb. Drink maar gerust mijnheer, zoveel als u wilt.
- V1 Eliëzer kijkt aandachtig toe,
als het meisje haar kruik neerlaat in de waterput.
- V2 Als hij gedronken heeft, vult Rebekka opnieuw haar kruik met water.
- Reb. Zal ik ook uw kamelen laten drinken?
- V1 Nu weet Eliëzer dat zij de vrouw voor Izaäk zal zijn;
en dat God zijn reis wil zegenen.
- V2 Hij haalt twee gouden armbanden tevoorschijn,
en doet ze Rebekka om. Zijn hart klopt in zijn keel, als hij haar vraagt:
- El. Is er bij jullie thuis misschien ruimte voor ons,
om de nacht door te brengen?
- Reb. Natuurlijk hebben wij ruimte voor u.
Wij hebben stro genoeg voor de kamelen;
en voor u is er een bed om te slapen.
- V1 Rebekka lacht hem vriendelijk toe; en Eliëzer ziet zijn missie slagen.
- V2 Dankbaar buigt hij zich neer, en hij bidt:
- El. God van Abraham, U luistert werkelijk naar mij!
- - - - -
- V1 Rebekka is intussen naar huis gehold om te vertellen wat er gebeurd is.
- V2 Als haar oudste broer Laban dat hoort,
en de armbanden om haar pols ziet, gaat hij op onderzoek uit.
Bij de bron ziet hij de vreemdeling zitten.
- Laban Kom toch met mij mee, en wees onze gast.
Wij zullen ook uw kamelen verzorgen.
- V1 De dieren worden gevoerd;
en Eliëzer wordt uitgenodigd voor de maaltijd.
- V2 Maar Eliëzer heeft nog geen rust. Hij staat op, en zegt:
- El. Vóór ik met u eet, wil ik vertellen wat het doel is van mijn komst.
Mijn meester Abraham heeft mij naar uw land gezonden.
- Laban Abraham? Maar dat is familie van ons! Dus hij leeft hij nog? En Sara?
- El. Sara is gestorven.
Maar op haar oude dag heeft zij nog een zoon gekregen, Izaäk.
Zijn vader wil graag dat hij een vrouw krijgt uit dit land.
- V1 Dan vertelt Eliëzer van zijn gebed bij de bron.
- El. Ik heb gebeden tot de God van Abraham, die mij tot hier heeft geleid:
Laat het meisje dat mij en de kamelen te drinken geeft,
de vrouw zijn die U voor Izaäk hebt bestemd.

zie volgende blz.

V2 Daar zijn ze even stil van, het komt zo onverwacht.
Dan neemt Laban het woord.

Laban Uw God heeft u tot in dit huis gebracht.
Zouden wij dan tegen zijn wil ingaan?
Het is ons duidelijk geworden,
dat Hij mijn zuster heeft bestemd tot vrouw van Abrahams zoon.

V1 Dan buigt Eliëzer opnieuw voor God, om Hem te danken.

V2 Daarop pakt hij zijn geschenken uit:
edelstenen, gouden sieraden en kostbare kleding.

- - - - -

V1 De volgende morgen wil Eliëzer al vroeg weer vertrekken;
maar dat vindt de familie een beetje te vlug.

Laban Wacht nog een dag of tien: dan kunt u met Rebecca vertrekken.

El. Nee, maar laat ons nu gaan, zodat ik mijn opdracht kan volbrengen.

Laban Laat mijn zuster zelf dan maar beslissen.
Rebekka, wil je met deze man mee gaan?

V2 Rebekka hoeft niet lang na te denken.
Vanaf 't eerste ogenblik heeft ze gevoeld dat het goed is zoals 't gaat.

Reb. Ja, dat wil ik graag. Laat ons vandaag nog vertrekken.

V1 Dan neemt zij afscheid van haar familie.
Laban kust zijn zuster en wenst haar alle goeds.

Laban Dag mijn zuster; en mogen je kinderen al hun vijanden te sterk zijn.

- - - - -

V1 Ondertussen weidt Izaäk de kuddes van zijn oude vader.
Op een dag ziet hij tegen de avond een groep kamelen naderen.

V2 Als Rebekka hem ziet aankomen, vraagt zij Eliëzer:

Reb Wie is die man die daar aan komt?

El Dat is de zoon van Abraham, over wie ik je verteld heb.

V1 Eliëzer doet Izaäk verslag van zijn onderneming.

El God heeft mijn reis gezegend.
Dit is Rebekka, de dochter van Betuël. Hij is familie van je vader.

V2 Izaäk brengt Rebekka naar zijn tent. Hij gaat van haar houden.
Zij krijgen twee zonen.
De oudste krijgt de naam Esau; en de jongste is Jakob,
die later van God de naam Israël zal krijgen.

- - - - -

op God vertrouwen

Eliëzer vertrouwde op God en zijn gebed werd verhoord. Christenen vertrouwen op God, en geloven dat Hij werkelijk naar hen luistert. Zij lezen in de Bijbel over al die mensen die met de goede God hebben geleefd. Koning David schreef er een lied over.

een psalm van vertrouwen (psalm 34) L (lezer), A (allen)

- L Mijn God wil ik eren bij alles wat ik doe
Ik zing mijn lied voor Hem, op wie ik mag vertrouwen.
- A Zachtmoedige mensen verheugen zich met mij,
want ik roep tot mijn God en Hij antwoordt mij.
- L Mijn vertrouwen wordt beloond,
Hij verlost mij van mijn angst.
- A Ik roep in mijn nood tot God,
en Hij luistert werkelijk naar mij!
- L Als je God zoekt, dan staat zijn engel je bij,
om je te redden uit de benauwdheid.
- A God is goed en vol van liefde.
Gelukkig zijn allen die bij Hem schuilen.
- L Al zijn kinderen, wees dan vol eerbied,
Hij zal zeker voor je zorgen.
- A Als je alleen aan jezelf maar denkt,
dan heb je geen deel aan zijn goedheid.
- L Kom, kinderen, luister naar mij,
ik leer je de eerbied voor God.
- A Zoek je het goede in dit leven?
Spreek geen boze woorden,
maar zoek de vrede en jaag die na.
- L Heus, God ziet het wel als je probeert om goed te doen;
Hij hoort het, als je tot Hem roept om hulp.
- A Maar Hij is ver van hen die kwaad bedrijven.
Zij zullen niet altijd op aarde blijven.
- L Zij die het goede trachten te doen: zij roepen tot God;
Hij hoort het en redt hen uit de benauwdheid.
- A In alle moeite is Hij bij je;
Hij ziet 't als je hulp nodig hebt.
- L Hoe moeilijk 't ook wordt,
je mag op Hem vertrouwen.
- A De goede God is heel dichtbij,
om je te verlossen van wat je kwelt.

* * *

8 JAKOB

d r o m e n v a n d e h e m e l

genesis 28,10-19

rolverdeling:

V1 en V2 (vertellers), Jakob, stem (God)

- V1 Izaäk en Rebekka krijgen twee zonen: Esau en Jakob.
De vrouwen van Esau knielden voor goden van hout en steen.
Zijn ouders hadden er veel verdriet over.
- V2 Jakob wilde graag de ene God van hemel en aarde dienen.
Hij ging op reis naar zijn familie, om een vrouw te zoeken.
- V1 Onderweg, als hij ligt te slapen in het open veld, heeft hij een droom.
- V2 Een ladder staat op de aarde en reikt tot in de hemel.
Engelen van God dalen daarlangs af en gaan weer omhoog.
Dan staat opeens God de Heer naast hem.
Jakob hoort duidelijk zijn stem:
- stem Ik ben de God van Abraham en Izaäk.
Je zult zoveel nakomelingen krijgen als er sterren aan de hemel zijn.
Alle mensen, overal op aarde, zullen verlangen gezegend te worden,
en in jouw zegen te delen.
Ik laat je niet alleen, Ik zal je beschermen.
- V1 Als Jakob wakker wordt,
weet hij zich de droom nog precies te herinneren.
- Jakob Ik heb nooit geweten dat God zo dichtbij is!
- V2 Vervuld van ontzag valt hij op zijn knieën en roept uit:
- Jakob Dit is het huis van God, de poort naar de hemel!
- V1 Hij zet daar een grote steen rechtop,
als een gedenkteken, zodat hij zijn droom niet zal vergeten.
- Jakob Voortaan heet deze plaats Bethel, dat betekent: *huis van God*.
- V2 Dan doet Jacob God een belofte:
- Jakob Als U mij helpt, dan zal ik U altijd blijven dienen.
Van alles wat U mij geeft,
zal ik een tiende deel weer aan U afstaan.
- V1 Jakob krijgt twee vrouwen: de zusters Lea en Rachel;
en hij neemt twee bijvrouwen: Bildad en Zilpa.
- V2 God zegent hem bij alles wat hij onderneemt.
Hij krijgt 12 zonen en één dochter, Dina.

- - - - -

dromen
van de
hemel

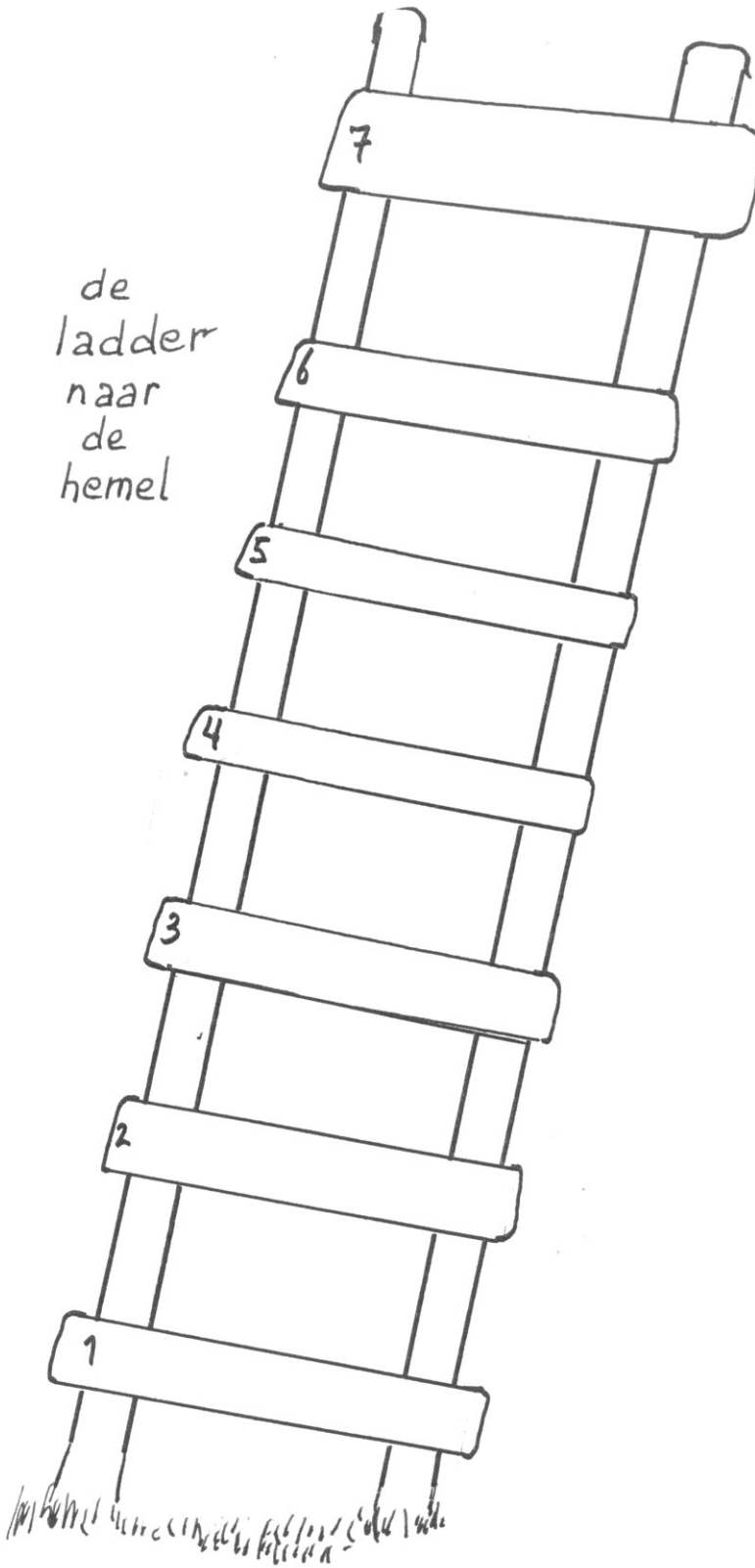
zeven stappen naar de hemel

Op de volgende bladzijde zie je een ladder met zeven sporten.
Kies hieronder zeven van de dertien stappen uit,
en zet op elke sport van de ladder
het nummer van één van de stappen, die je uitkiest.
Begin bij nr 1 en de onderste sport.

- 1 Ik ben liever verstandig voor God,
ook al noemen de mensen mij dom.
- 2 Ik vind het naar en ik heb er verdriet om,
als de mensen gemeen tegen elkaar zijn.
- 3 Ik laat niet merken dat ik in God geloof:
daar schaam ik me een beetje voor.
- 4 Zolang ze mij maar met rust laten,
laat het me koud wat de mensen doen.
- 5 Als ik iemand zie die vriendelijk blijft,
en niet boos wordt als er iets misgaat,
dan wil ik ook zo zijn.
- 6 Ik verlang naar een wereld,
waar mensen niet de baas spelen,
en de zwakken niet onderdrukken.
- 7 Wie mij kwaad doet is nog niet jarig!
- 8 Eerlijk duurt 't langst.
- 9 Iedereen moet voor zichzelf zorgen;
want zo heeft God de mensen geschapen.
- 10 Een leugentje om bestwil kan geen kwaad,
dat doet toch iedereen?
- 11 In deze wereld moet je voor jezelf opkomen,
anders bereik je niet veel.
- 12 Als ze me uitlachen omdat ik in God geloof,
dan vind ik dat niet erg.
- 13 Wie medelijden heeft en anderen helpt,
die leeft dichtbij God.

* * *

de
ladder
naar
de
hemel

9 JOZEF

d o o r G o d g e d r a g e n

genesis 37 + 43-45

rolverdeling: V1 en V2, Jakob, Jozef, allen, Ruben, stem (God), Farao

- V1 Vader Jakob had veel kinderen. Jozef was zijn lievelingszoon.
- V2 Op een dag koopt Jakob voor Jozef een prachtige jas met veel kleuren. De broers van Jozef mopperen. Ze zijn jaloers.
- allen Dat broertje van ons wordt altijd voorgetrokken!
- V1 Die nacht heeft Jozef twee bijzondere dromen.
- V2 De volgende dag vertelt hij zijn broers wat hij gedroomd heeft.
- Jozef Moeten jullie horen: ik heb twee zulke vreemde dromen gehad!
We gingen koren maaien en in bossen binden.
Mijn bos ging rechtop staan en jullie bossen bogen daarvoor neer.
- allen Wil je soms koning over ons worden of zo?
En wat was die tweede droom?
- Jozef Ik zag de zon en de maan en de sterren voor mij buigen.
- allen Hoepel op met je dromen, of je krijgt ervan langs!
- V1 Als Jakob de dromen te horen krijgt, verwondert hij zich.
- V2 Hij roept zijn zoon bij zich en ondervraagt hem hierover.
- Jakob Jongen, moeten je moeder en ik en je broers soms buigen voor jou?
- - - - -
- V1 Enige tijd later, als de broers met hun kuddes lang wegblijven, roept vader Jakob Jozef, die veel jonger is, bij zich.
- Jakob Jozef, ga eens kijken of alles goed met ze is.
- V1 Na een lange tocht ziet hij hen eindelijk in de verte, met de kuddes.
- V2 Maar de broer zijn niet zo gelukkig als ze hem zien aankomen.
- allen Kijk, daar komt die dromer aan.
Laten we hem in die put daar gooien, dan zijn we van hem verlost.
- Ruben En onze oude vader dan? Hij zal sterven van verdriet.
- allen Nee, maar we willen van hem af.
- V1 Ze nemen hem zijn jas af en gooien Jozef in de put.
Hoe hij ook roept, ze lopen van hem weg en gaan zitten eten.
- V2 Dan zien ze in de verte een karavaan aankomen, op weg naar Egypte.
- Ruben Kijk, Arabische handelaars.
Laten we Jozef verkopen, dan blijft hij tenminste in leven.
- allen Dat doen we.

- V1 Jozef wordt voor een mooi bedrag verkocht aan de Arabieren.
Hij wordt achter een kameel gebonden en hij moet lopen,
heel de lange weg naar Egypte.
- V2 Zijn broers besmeuren zijn jas met het bloed van een dier,
om aan hun vader te tonen dat zijn zoon om 't leven is gekomen.
- allen Jozef moet onderweg door een wild dier zijn verscheurd.
We vonden alleen deze jas terug in het veld.
- V1 Jakob is ontroostbaar als hij dit verneemt.
- - - - -
- V2 Ondertussen is Jozef in Egypte als slaaf verkocht aan een rijke familie.
Maar de vrouw van het huis wordt verliefd op hem en wil met hem slapen.
- Jozef Mijn meester vertrouwt mij, dat kan ik toch niet doen?
- V1 Zij wordt daarop zo boos, dat zij haar man vertelt,
dat zijn nieuwe slaaf haar slaapkamer is binnengedrongen.
Woedend laat hij Jozef in de gevangenis gooien.
- V2 Hier ontmoet hij de in ongenade gevallen wijnschenker van Farao.
Deze vertelt hem van een droom die hem verontrust.
Maar Jozef stelt hem gerust en legt Farao's dienaar de droom uit.
- Jozef Je zult weer in ere worden hersteld. Pleit dan bij Farao voor mij!
- V1 Drie dagen later komt de wijnschenker op vrije voeten.
Maar hij vergeet Jozef; en spreekt niet met Farao over hem.
- V2 Een jaar later heeft Farao twee dromen, die hem zeer verontrusten:
Hij ziet zeven dikke korenaren, gevolgd door zeven lege aren.
Dan eten de lege aren de vette aren op.
- V1 Hij droomt ook van zeven vette koeien, gevolgd door zeven magere koeien.
De magere koeien eten de vette koeien op, maar blijven even mager.
- V2 Farao roept zijn wijzen bijeen om hem de droom uit te leggen.
- Farao Ik zag zeven zeer dikke korenaren, gevolgd door zeven lege aren.
De lege aren aten de dikke op.
Ook zag ik zeven vette koeien, gevolgd door zeven scharminkels.
Maar opnieuw aten de magere dieren de vette op.
- V1 Als de wijzen de dromen niet kunnen verklaren,
herinnert de wijnschenker zich Jozef.
- V2 Hij wordt uit de gevangenis gehaald en voor Farao geleid.
- Farao Ik hoor van mijn dienaar dat jij dromen kunt verklaren.
Leg mij dan mijn dromen uit van de koeien en de korenaren.
- Jozef Ik ben maar een eenvoudige Hebreëer.
Ik kan niets doen, dan wat de goede God mij geeft.
zie volgende blz.

- Jozef Majesteit, de uitleg is eenvoudig.
De zeven vette aren en de zeven vette koeien betekenen hetzelfde:
Het zijn zeven jaren met een overvloedige oogst.
Daarop volgen zeven magere jaren, zodat er niets meer te eten zal zijn.
- Farao Ik schrik van dit vooruitzicht. Wat staat ons te doen?
- Jozef Als u overal in 't land grote voorraadschuren laat bouwen,
kunnen uw dienaars de oogst van de zeven vette jaren daarin opslaan.
Als dan in de zeven magere jaren het land niets meer oplevert,
kunt u het graan verkopen, dat u in voorraad hebt gehouden.
- Farao Heren, deze raad bevalt mij. Wie zal dit ten uitvoer brengen?
- allen Wie anders dan deze jonge man, door zijn God van wijsheid vervuld?
- Farao Jozef, ik benoem ik je hierbij tot onderkoning van geheel Egypte.
Laat allen je bevelen gehoorzamen.

- - - - -

- V1 De komende jaren verzamelt Jozef bergen graan in voorraadschuren.
Als de hongersnood uitbreekt, komt de bevolking hier graan kopen.
- V2 Ook Jakob en zijn familie wordt door de hongersnood getroffen.
Als zijn zoons vernemen dat hier graan te krijgen is,
dringen zij bij hun oude vader aan naar Egypte te reizen.
- allen Laten we naar Egypte gaan, want we komen hier om van de honger.
- V1 Met de hele familie en al hun bezit vertrekken zij naar Egypte,
waar zij tot hun grote schrik Jozef ontmoeten.
- V2 Jakob kan eerst niet geloven, dat hij zijn geliefde zoon nog in leven is.
Maar de broers zijn doodsbenauwd.
- Ruben Dit is onze straf voor wat we hem hebben aangedaan.
- allen Nu zal hij zeker wraak op ons nemen!
- V1 Jozef kan zijn tranen niet bedwingen als hij zijn oude vader omhelst.
- V2 Daarop stelt hij zijn broers gerust, die angstig staan te wachten.
- Jozef De goede God heeft mij als zijn dienaar aangenomen,
om jullie van de hongersnood te redden.
God heeft onze vader beloofd een groot volk van hem te maken;
Daarom wil Hij jullie beschermen; en het kwaad vergeven.

- - - - -

- V1 400 Jaar heeft het volk Israël in Egypte gewoond.
Maar toen zij talrijk werden, werden zij als slaven mishandeld.
- V2 Toen heeft God zijn dienaar Mozes geroepen.
Deze heeft het volk teruggebracht naar het land,
dat Hij aan Abraham en Izaäk en Jakob beloofd had.

- - - - -

God helpt zijn kinderen

De broers van Jozef zijn jaloers en verbitterd: altijd wordt hij voorgetrokken
Ze willen van hem af; en zien hem opgelucht vertrekken, als een slaaf.

Jozef heeft van niemand hulp meer te verwachten.

Dan doet hij, wat hij van kind af aan gedaan heeft: hij roept tot God.

Koning David heeft hier 3000 jaar geleden een lied over geschreven.

Het staat in de Bijbel, in het boek van de psalmen.

een gebed om hulp (psalm 56)

V Help mij God, ze staan mij naar 't leven!

Heel de dag benauwen zij mij.

A Zij belagen mij bij alles wat ik doe;
zovelen die tegen mij zijn!

V Als U mij helpt heb ik geen angst:
wat kan een mens mij dan nog doen?

A Ze verdraaien mijn woorden,
altijd erop uit om mij te treffen.

V Zij hebben het op mij voorzien;
en bespieden mij, waar ik ook ga.

A Al die mensen die zoveel kwaad doen:
zij gaan niet vrijuit als U komt om te oordelen,

V Mijn moeite is voor U niet verborgen.
U ziet mijn tranen, U schrijft het in uw boek

A Ik ben er zeker van: mijn God is bij mij;
zijn woorden zijn mij lief.

V Ik heb geen angst, ik vertrouw op God;
wat kan een mens mij dan nog doen?

A Ik dank U, mijn God, voor U wil ik leven,
die mij redt van de dood.

V Ik weet dat Hij ziet hoe ik leef;
Hij verlicht mijn weg, ik zal niet vallen.

* * *

10 MOZES

de wetten van God

exodus 3-11

V1, V2, (vertellers), M (Mozes), Far (Farao), stem (God), allen

onderdrukking

- V1 Meer dan 400 jaar heeft het volk Israël in Egypte geleefd.
Ze zijn daar tot een groot volk uitgegroeid.
- V2 Zó talrijk werden de Israëlieten,
dat de Egyptenaren bang voor hen werden.
- allen Straks worden zij nog de baas in het land!
- Far We zullen hen tot slaven maken,
dan kunnen zij stenen voor ons bakken om huizen te bouwen.
- V1 Farao vereerde de angstwekkende afgoden van Egypte.
Hij wist niet dat er maar één goede God is.
- V2 Hij wist niet dat God een plan had met het volk Israël:
Door hen zou heel de wereld tot kennis van Hem komen.
- allen Bij hen zal de Messias worden geboren,
de Zoon van God, die de zonde van de wereld wegneemt.
- V1 Vanaf die tijd kreeg het volk het zwaar te verduren.
Ze moesten harde slavenarbeid verrichten.
- V2 Zij riepen in hun nood tot God: Hij zou hun uitkomst geven.
- allen Help ons, Heer, we houden dit niet vol!
- V1 God hoorde hun geroep en Hij luisterde naar hen.
Hij verscheen aan Mozes in de woestijn.
- V2 Deze was gevlucht voor Farao en leefde als herder in een woest gebied.
- V1 Toen hij op een ochtend naar buiten kwam,
zag hij een groot vuur uit een braamstruik slaan.
- M Wat vreemd, dat die braamstruik niet verbrand!
- V1 Nieuwsgierig kwam hij dichterbij, om het verschijnsel te bekijken.
- V2 Maar hij bleef geschrokken staan, toen er een stem hem riep.
- Mozes God, de Heer, roept mij uit het vuur!
- stem Mozes, Mozes
- M Ik luister, Heer.
- stem Ik ben de God van Abraham, Izaäk en Jakob.
Doe de schoenen van je voeten, want dit is heilige grond.

- V1 Mozes trok haastig zijn schoenen uit en knielde neer.
- V2 Hij durfde niet op te zien en naar het vuur te kijken.
- stem Ik zal mijn volk bevrijden, en hen voeren naar een land van overvloed.
Jij moet tot hen spreken en hun leidsman zijn.
- M Farao zal me vermoorden!
- stem Heb geen angst, Ik ben bij je; er zal je niets gebeuren.
- M De mensen zullen me niet geloven, als ik zeg dat U me hebt gezonden.
- stem Wat heb je daar in je hand?
- M een herdersstaf
- stem Gooi hem eens op de grond.
- V1 Zodra de staf de grond raakte, veranderde hij in een slang.
Mozes schrok en deinsde terug.
- stem Wees niet bang; maar grijp hem bij de staart.
- V2 Toen Mozes de slang vastgreep, veranderde deze weer in de staf.
- stem Door dit teken zullen zij geloven dat Ik het ben, die jou gezonden heb.
- M Maar Heer, ik ben hier niet geschikt voor, ik ben geen goede spreker,
ik kan slecht uit mijn woorden komen.
- stem Je broer Aäron is al naar je onderweg. Hij zal je spreker zijn.
Jullie moeten Farao de wonderen tonen die Ik jullie laat doen,
tot hij jullie laatvertrekken.

Farao

- V1 Mozes en Aäron vertrokken naar de hoofdstad en spraken tot Farao.
- allen Laat ons vertrekken om onze God te aanbidden.
- Far Wie is die God van Jullie? Uit mijn ogen!
Ik laat hen niet gaan; nee, ik maak hun last nog zwaarder.
- V2 Toen de Israëlieten merkten dat hun last nog werd verzwaard,
begonnen ze te jammeren, en gaven Mozes en Aäron de schuld.
- allen Wat hebben jullie gedaan? Je maakt het alleen maar erger!
- V1 Wanhopig wendden Mozes en Aäron zich tot de Heer.
- M Heer, ik heb gedaan wat U mij hebt opgedragen;
maar Farao wil niet luisteren.
Nu worden de mensen nog slechter behandeld dan voorheen.
- stem Ik heb Abraham beloofd een groot volk van hem temaken,
talrijk als de sterren aan de hemel.
Ga terug naar Farao en werp je staf voor hem neer.

zie volgende blz.

- V1 Opnieuw verschenen Mozes en Aäron voor Farao,
waar Mozes het wonderteken toonde;
en hem vroeg zijn volk in vrijheid te stellen.
- allen Laat ons vertrekken om God te aanbidden.
- V2 Maar Farao riep zijn tovenaars bijeen,
die door zinsbegoocheling hetzelfde lieten zien.
Woedend viel Farao tegen hen uit.
- Far Uit mijn ogen met jullie goocheltruc!
Ik laat het volk niet vertrekken. Tot slaven zijn zij mij.

de uittocht

- V1 Toen Farao bleef weigeren,
trof God Egypte met plagen door de hand van Mozes.
Kikkers overstroomden het land, er kwam een muggenplaag,
de builenpest brak uit en het volk werd getroffen door zweren,
zware hagelstormen en sprinkhanen teisterden de akkers,
het land werd gehuld in diepe duisternis.
- V1 Steeds als een nieuwe plaag uitbrak,
riep Farao Mozes en Aäron bij zich;
en beloofde hij het volk te laten vertrekken.
- V2 Maar als dan de plaag geweken was,
kreeg hij spijt van zijn besluit en weigerde hij weer hen te laten gaan.
- stem Met nog één plaag zal Ik Egypte straffen.
Dan zal Farao jullie smeken direct te verdwijnen.
Mozes en Aäron, draag het volk op lammeren slachten
en het bloed aan de deurposten te strijken.
- M Mensen, houd je gereed om te vertrekken.
Deze nacht zal een engel door Egypte trekken;
en alle oudste kinderen zullen sterven;
maar de engel zal aan de huizen voorbijgaan,
waar het bloed van een lam aan de deurposten zit.
- V1 Die nacht klonk een luid gejammer op in Egypte.
- V2 Toen Farao vernam dat de huizen van de Israëlieten waren gespaard,
ontbood hij midden in de nacht Mozes en Aäron.
- Far Vertrek, nu meteen, met alles wat jullie bezitten;
anders zullen we allemaal nog sterven.
- V1 Zo verliet het volk na 400 jaar het land van onderdrukking:
een talrijk volk, met hun kuddes en al hun bezit.

- - - - -

in de woestijn

De uittocht uit Egypte wordt elk jaar op het Joodse Paasfeest herdacht, als het paaslam wordt geslacht, en met ongezuurde koeken (matzes) wordt gegeten. God leidde het volk door de woestijn, op weg naar het beloofde land. Omdat ze niet op God vertrouwden, hebben zij 40 jaar in de woestijn moeten blijven, voor zij het beloofde land binnen konden mochten gaan. Hier heeft Mozes op de berg Sinai de 10 geboden ontvangen, in stenen platen gegrift.

10 geboden

- 1 Er is maar één God, je mag geen andere goden dienen.
- 2 Je mag de naam van God niet misbruiken.
- 3 Op de sabbath moet je niet werken.
- 4 Eer je vader en je moeder.
- 5 Je mag niet doden.
- 6 Je mag een ander niet ontrouw zijn.
- 7 Je mag niet stelen.
- 8 Je mag geen onwaarheid spreken.
- 9 Je mag niet jaloers zijn.
- 10 Je mag niet verlangen naar de man of de vrouw van iemand anders

Zijn die wetten niet te zwaar? Want wie is er nooit jaloers?
Bekijk zelf eens, of je wel altijd die 10 geboden naleeft.
Zet een kringetje om **A** of om **B** (volgende bladzijde)

Als er ook A'tjes bij zijn, kan je het dus niet alleen en heb je hulp nodig.
Daarom heeft de goede God iemand gestuurd die alle geboden volbrengt.
Als je in hem gelooft, zal hij je helpen om te doen wat je zelf niet kan.
Daarom wordt Jezus genoemd *de deur naar de hemel*.

De Joden zagen uit naar deze Messias, die *Zoon van God* genoemd wordt.
Maar toen hij kwam, 2000 jaar later,
hebben ze hem niet herkend; en ter dood gebracht.
Dit gebeurde op het Joodse Paasfeest.
Daarom wordt Jezus het *Lam van God* genoemd.
Christenen vieren met Pasen dat Jezus is verrezen uit de dood.
Als eerste van alle mensen is hij het nieuwe leven binnengegaan.

- - - - -

Kies je voor A of kies je voor B?

- 1 Je mag geen andere goden dienen.
A Soms vergeet ik God. Dan kan ik alleen aan mezelf denken.
B Ik vergeet God geen ogenblik, nooit.
- 2 Je mag de naam van God niet misbruiken.
A Ik vloek wel eens; of ik praat onnadenkend over God.
B Ik vloek nooit en ik praat altijd met eerbied over God.
- 3 Op de sabbath moet je niet werken.
A Op zondag slaap ik liever uit dan dat ik naar de kerk ga.
B 's Zondags ga ik altijd naar de kerk.
- 4 Je vader en je moeder moet je eren.
A Soms ben ik brutaal; of ik schreeuw tegen ze.
B Ik ben nooit boos en brutaal en ik schreeuw nooit.
- 5 Je mag niet doden. (Je kunt ook doden met de mond).
A Ik spreek wel kwaad van mijn vijanden.
B Ik roddel nooit en ik houd ook van mijn vijanden.
- 6 Je mag niet ontrouw zijn.
A Ik heb wel eens iemand verraden.
B Ik heb nog nooit iemand in de steek gelaten.
- 7 Je mag niet stelen.
A Ik heb wel eens iets stiekem weggenomen.
B Ik heb nog nooit iets genomen dat niet van mij was.
- 8 Je mag geen onwaarheid spreken.
A Ik jok soms wel; of 't is niet helemaal waar wat ik zeg.
B Ik lieg nooit.
- 9 Je mag niet jaloers zijn.
A Als ik iets moois bij een ander zie, dan wil ik dat ook.
B Ik ben altijd tevreden met wat ik heb.
- 10 Je mag niet verlangen naar de man of vrouw van een ander.
A Als mensen scheiden en met iemand anders trouwen, dan moeten ze dat zelf weten.
B Het is beter van niet, je doet er anderen verdriet mee.

* * *

11 DAVID

v u r i g v a n g e e s t

1Samuël 16 + 17

rolverdeling: V1 en V2, stem, Sam. (Samuël), Jesse, Goliat, David, allen

David wordt gevormd

V1 In de tijd dat Saul koning was over Israël,
sprak God tot de profeet Samuël:

stem Neem een kruik olie en ga op weg naar Bethlehem.
Daar woont Jesse met acht zonen.
Eén van hen moet je met olie zalven tot de nieuwe koning van Israël.

V2 Toen Samuël in Bethlehem aankwam,
kwamen de oudsten van de stad hem tegemoet.

allen Welkom in Bethlehem! Wat is het doel van uw komst?

Sam. Ik ben gekomen voor een zekere Jesse.

V1 Bij Jesse aangekomen, stelde deze zijn zonen aan Samuël voor,
te beginnen bij de oudste, Eliab.

V2 Eliab was een boom van een kerel en zag er goed uit.

Sam. Dat zal hem zijn: een echte koning!

stem God let niet op de buitenkant: Hij ziet hoe iemand van binnen is.

V1 Toen riep vader Jesse zijn tweede zoon, Abinadab.

V2 Ook deze zag er heel goed uit; maar Samuël zei:

Sam. Nee, de Heer heeft ook hem niet uitgezocht.

V1 Jesse stelde ook zijn andere zonen voor aan de profeet.

V2 Samuël echter hoorde niet de stem van God en zei:

Sam. Geen van allen heeft de Heer verkozen. Zijn dit al uw zoons?

Jesse Nee, mijn jongste zoon is op het veld bij de schapen.

Sam Ook hem wil ik ontmoeten. Laat hem komen.

V1 Toen David binnenkwam, stelde Jesse hem aan Samuël voor.

V2 De jongen had bruin haar en mooie ogen. De Heer zei tot Samuël:

stem Sta op en zalf hem met olie. Hij is mijn toekomstige koning.

V1 David luisterde verwonderd naar die woorden.

David Wat gebeurt hier?

V2 Samuël vulde een koehoorn met olie en goot die uit over Davids hoofd.

Sam. David, ontvang de heilige Geest, de gave van God.
zie volgende blz.

- - - - -

oorlog in het land

- V1 Niet lang daarna vielen de Filistijnen het land binnen.
Zij hadden een reus van een man bij zich,
een soldaat met de naam Goliat.
Zijn speer was zo lang als een sparrenboom.
- V2 Toen de soldaten van koning Saul hem zagen,
zonk de moed hen in de schoenen.
Goliat kwam naar voren en bulderde hen toe:
- Goliat Wie durft er met mij te vechten? Wie?
Wie mij overwint zal over ons heersen.
- V1 Niemand meldde zich aan, ook niet de broers van David,
die bij het leger waren dat Saul had opgeroepen voor de strijd.
- V2 Ondertussen was David thuis bij de kudde van zijn Vader.
Hij was nog te jong om te vechten.
Jesse maakte zich ongerust over zijn zoons.
- Jesse David, ga naar het legerkamp om te zien hoe je broers het maken.
Neem brood en kaas en rozijnenkoeken voor hen mee.
- V1 De volgende morgen ging David op weg, zijn ezel bepakt en bezakt.
Bij zijn aankomst stonden de legers in slagorde tegenover elkaar.
- V2 Al gauw had hij zijn broers gevonden.
David bond zijn ezel vast en holde erheen.
- David Vader heeft mij gestuurd, ik heb heel veel te eten voor jullie bij mij.
- V1 Terwijl zij stonden te praten,
kwam uit het vijandelijke kamp Goliat weer naar voren.
- Goliat Wie durft er te vechten met mij? Lafaards!
- V2 De soldaten van Israël weken terug. Niemand durfde de strijd aan.
Toen David dit zag, greep de Geest van de Heer hem aan.
- David Wie is die heidense kerel,
dat hij zo tekeer durft te gaan tegen het volk van God?
- V1 De broers werden boos, toen zij hun broer zo hoorden praten.
- allen Zeg eens ventje, wat weet jij van oorlog voeren?
Ga toch gauw terug naar je schapen!
- V2 Ook Saul, die toen nog koning was, hoorde de woorden van David.
Hij liet hem bij zich brengen en vroeg wat hem bezielde.
- David Koning, laat mij maar vechten met die Filistijn,
ik ben niet bang voor hem.
Nog nooit is er ook maar een lammetje van mijn kudde geroofd.
Als een leeuw de schapen aanviel, greep ik het dier en sloeg het neer.
Met die Goliat zal ik hetzelfde doen!

- V1 De koning en zijn officieren verwonderden zich.
 allen Is dit een opschepper, of zou God hem echt bijstaan?
- V2 Ze zetten David een helm op, deden hem een borstkuras om,
 en gaven hem een zwaard in de hand.
- David Dit is mij allemaal veel te zwaar! Ik kan er niet mee lopen.
- V1 Hij liep naar de beek, zocht vijf gladde stenen uit,
 en deed die in zijn herderstas.
- V2 Zo kwam hij op Goliat af met zijn katapult.
 De reus werd woedend toen hij dit zag.
- Goliat Ben ik soms een hond, dat je met een stok op mij afkomt?
 kom maar eens hier, ventje!
- David Jij komt met een zwaard en een speer; maar ik kom in de naam van God.
 Vandaag zal Hij jou aan mij overleveren.
 Zo kan iedereen zien, dat God geen redding brengt door het zwaard.
- V1 Op die woorden hief Goliat zijn speer op om de jongen te treffen.
 Maar David stak zijn hand in de tas, nam er een steen uit en schoot die af.
 De steen trof de reus in zijn hoofd, zodat hij als een blok voorover viel.
- V2 De Filistijnen schrokken vreselijk toen ze hun held dood zagen liggen,
 op wie ze hun vertrouwen hadden gesteld;
 en sloegen overhaast op de vlucht.
- allen Goliat is dood! Verslagen door een jongen met een katapult.
- V1 Zo werd Israël bevrijd door David, de dienaar van de Heer.

- - - - -

een lied van David (psalm 25)

- V Voor U, mijn God, wil ik leven,
 op U alleen wil ik vertrouwen.
- allen Ik zal niet beschaamd staan,
 U laat de vijand niet overwinnen.
- V Zij worden niet teleurgesteld,
 die op U hun vertrouwen stellen.
- allen Wie U de rug toekeren,
 zullen eens te schande staan.
- V Heer, leer mij te begrijpen, wat U van mij vraagt.
- allen Mijn God en mijn Redder, heel de dag zie ik naar U uit.
- V U bent met ons begaan, U helpt ons in liefde voort.
- allen Uw liefde en uw goedheid zullen altijd blijven bestaan.

* * *

12 VOORSPELLING VAN DE PROFEET

de vrede vorst

Jesaja 2,2; 7,14; 9,5; 11,6

rolverdeling: V1 en V2, prof. (profeet), allen

- V1 In het beloofde land was er nog steeds geen vrede voor Israël.
De koningen voerden oorlog, de mensen vochten met elkaar,
en in de huizen maakten de kinderen nog ruzie.
- V2 God stuurde profeten om de mensen te waarschuwen.
Zij spraken woorden van God.
- prof. Wie kwaad doet kan het koninkrijk van God niet binnengaan.
- allen Het koninkrijk van God? Wat bedoelen die profeten?
- V1 Zij bedoelen de hemel, waar alle mensen van de wereld binnengaan,
die van God houden en op Hem vertrouwen.
- V1 Eén van die profeten is Jesaja. Hij ziet in de toekomst iemand komen,
die de deur naar de hemel zal openen,
voor alle mensen die verlangen naar een goed en eerlijk leven.
- prof. Het volk dat leeft in duisternis zal een stralend licht zien;
want een kind wordt ons geboren, een Zoon ons gegeven.
Sterke God wordt hij genoemd, eeuwige Vader, vredevorst.
- V1 De mensen horen wel de woorden van de profeet,
maar begrijpen doen ze het niet.
- allen Een vredevorst? Eindelijk vrede onder de mensen?
Wanneer zal dat gebeuren?
- V2 Maar Jesaja kijkt in de verre toekomst.
Hij ziet een koning komen, die niet woont in een paleis.
- prof. God zelf komt op de wereld vrede brengen.
Hij zal bij de mensen wonen.
De jonge vrouw zal een kindje krijgen,
die Immanuël genoemd mag worden.
- V1 Er staan ook een bijbelgeleerden bij, die alles weten van dit boek.
- allen Immanuël?? Maar ....dat betekent GOD MET ONS!
- V2 Jesaja geeft geen antwoord.
Hij luistert naar wat God hem ingeeft.
- prof. Hij zal onze koning zijn, nederig en vriendelijk van hart.
Zwakke mensen zal hij niet veroordelen; en wie struikelt helpt hij overeind.
- V1 Sommige mensen lopen door.
- V2 Zij zijn niet met hun hart bij God, en verlangen niet naar vrede.

- allen Ik heb nu geen tijd, ik kom een andere keer wel eens luisteren.
- prof. Allen die hem volgen, doen hun wapens weg.
Ze maken er gereedschap van.
Ze vechten niet meer en maken geen ruzie,
hij doet hun zijn vrede kennen. Dan zullen ze tot elkaar zeggen:
- allen Hij maakt alles nieuw, hij leert ons hoe we moeten leven.
- prof. Hij wordt geboren in het nageslacht van David;
en de Geest van God is in hem: de Geest van wijsheid en inzicht,
van sterkte en verstandig beleid, van kennis en eerbied voor God.
- V1 De mensen staan verwonderd te luisteren.
- allen Die profeet praat heel anders dan onze bijbelgeleerden.
- V2 Het lijkt wel of Jesaja alles om zich heen is vergeten.
- prof. Dit zegt de Heer: Dan zal er vrede zijn.
De wolf loopt bij het lam en de panter ligt bij 't geitje.
De leeuw eet gras als 't kalf
en een baby speelt bij 't nest van een slang.
Niemand doet nog kwaad in mijn heilige plaats bij de mensen.
- V1 De mensen staan ademloos te luisteren.
- V2 Ze begrijpen wel dat het niet over dieren gaat, maar over mensen.
- allen Zou dat echt kunnen? Geen oorlog en geen ruzie meer?
Wanneer gaat dat dan gebeuren?
- V1 De mensen weten nog niet wat in de kerk van Christus bekend is.
- V2 Jesaja ziet in een onafzienbare mensenmenigte aankomen:
allen die verlangen naar vrede in de wereld en in hun eigen hart.
- allen Vertel ons nog meer over die koning!
- prof. Alle tranen droogt hij af. Dan jaagt de dood geen angst meer aan.
Er is geen rouw meer, geen verdriet, want het oude is voorbij.
Dan is het Koninkrijk van God gekomen.
- V1 De toehoorders vonden de woorden van de profeet ontroerend mooi.
Hij gaf hun nieuwe hoop. Daarom schreven ze het allemaal op.
- V2 Nog steeds wordt in de kerk voorgelezen uit de profeet Jesaja,
en ook uit de andere profeten in het Oude Testament.
Allemaal hebben zij in de verte Jezus zien komen, de Vrededorst.

- - - - -

wat leren de profeten over God? A of B ?

- 1 A Ik geloof alleen wat ik zien kan, dus niet in God.
B Kijk naar de natuur dan zie je 't werk van Gods handen.
- 2 A Een almachtige goede God heeft alles geschapen;
en de mensen om op Hem te gelijken¹.
B De wereld en ook de mensen die hier leven:
zij zijn na een oerknal vanzelf ontstaan.
- 3 A Als God bestaat, waarom dan al die ellende overal?
B De mensen denken alleen aan zichzelf.
Daar komt al die narigheid vandaan.
- 4 A God heeft gewild, dat er arme en rijke mensen zijn.
B Iedereen heeft evenveel recht op de wereld.
- 5 A Als je echt spijt ergens van hebt,
dan luistert God naar je; en zal Hij je vergeven.
B Als je altijd alleen aan jezelf hebt gedacht,
hoef je als je oud bent niet meer bij God aan te komen.
- 6 A Als je in dit leven met God leeft,
zul je ook na dit leven bij Hem zijn.
B Er is geen leven na de dood.
- 7 A Je moet altijd precies vertellen wat waar is.
B Het is soms beter om te zwijgen,
om anderen te beschermen.
- 8 A Scooters, Auto's en vliegtuigen vervuilen de lucht.
Christenen maken daar zo min mogelijk gebruik van.
B Dat is niet mijn zaak. Iedereen doet 't toch?
- 9 A Soms mag je niet zwijgen, ook al lachen ze je uit.
B Dan houd ik liever mijn mond.
Waarom zou ik 't mezelf moeilijk maken?
- 10 A God heeft de mensen wel geschapen,
maar nu bemoeit Hij zich niet meer met hen.
B Er komt een dag waarop Hij iedereen zal oordelen
om wat hij of zij gedaan heeft, goed of kwaad.

* * *

DEEL II

HET NIEUWE TESTAMENT

IIa Jezus' rondgang door Israël

1	HET VERHAAL GAAT DOOR	Jezus, de zoon van David	blz. 54
2	BEZOEK VAN EEN ENGEL	wees gegroet Maria	58
3	JEZUS WORDT GEBOREN	in de stal van Betlehem	60
4	BEZOEK VAN DE WIJZEN	goud, wierook en mirre	64
5	OPA SCHOEN	Niemand leeft voor zichzelf alleen.	68
6	JEZUS IN DE TEMPEL	Waar haalt hij die wijsheid vandaan?	71
7	JEZUS WORDT GEDOOPT	Dit is mijn lieve kind.	74
8	JEZUS IN DE WOESTIJN	God aanbidden en Hem alleen dienen	78
9	DE EERSTE LEERLINGEN	Wat zagen zij in hem?	80
10	DE GROTE REDEVOERING	een nieuw geluid	83
11	BIJ SIMON THUIS	haar zonden zijn haar vergeven.	85
12	STORM OP HET MEER	Heer, we vergaan!	88
13	BROOD VOOR ALLE MENSEN	5 broden en 2 vissen	90
14	JEZUS OP DE BERG	luister naar hem!	92
15	EEN DODE OPGEWEKT	Wie in mij gelooft, zal in eeuwigheid niet sterven.	95
16	DE INTOCHT IN JERUZALEM	Hosanna, de zoon van David!	98

1 HET VERHAAL GAAT DOOR

Jezus, de zoon van David

in het begin	Adam en Eva	in het paradijs
veel later	de ark van Noach	de zondvloed
2000 voor Chr.*	Abraham en Sara	naar 't beloofde land.
1500 voor Chr.	Mozes	tien geboden
1000 voor Chr.	koning David	Goliath verslagen
500 voor Chr.	profeten	Zo spreekt de Heer
1 na Chr.	Jezus, zoon van David	geboren in Bethlehem
33 na Chr.	Jezus gekruisigd	verrezen uit de dood
500	de kerk van Christus	in vele landen
1000	Willibrord en Bonifacius	de kerk in Nederland in vele landen
1500	reformatie	katholieke en protestantse kerken
2000	Christenen verlaten God.	een klein kerkje over
.....?.....?.....	Jezus komt in zijn macht.	het laatste oordeel

*Alle jaartallen zijn afgerond.

Het verhaal gaat door.

Toen Adam en Eva God vergaten en deden wat de slang hun voorspiegelde, konden zij niet blijven wonen in het paradijs, waar zij met God verkeerden. Naarmate er meer mensen kwamen, verbreidde zich het kwaad in de wereld, totdat de grote vloed kwam, waarin alleen Noach en zijn gezin werden gered.

Nadat de aarde was drooggefallen en de mensen zich vermenigvuldigden, stak het kwaad weer de kop op.

Zij dachten: "Wij bouwen een toren die tot de hemel reikt.

Dan hoeven we God niet meer te vrezen".

Toen ontstond de spraakverwarring;

en verspreidde Hij de mensen over heel de aarde.

Abraham en zijn vrouw Sara hadden verdriet om al het kwaad om hen heen.

Ze geloofden niet in de nare afgodenbeelden die ze overal zagen.

Ze zagen er griezelig uit. Zo kon God toch niet zijn?

Toen heeft God hen geroepen. Hij geleidde hen op de weg naar het beloofde land.

Later herhaalde Hij zijn belofte aan Izaäk en Rebekka,

en aan Jakob - die de naam Israël kreeg.

Toen er hongersnood dreigde,

zond God Jozef, de zoon van Jakob, voor hen uit naar Egypte.

Jozef werd hier tot onderkoning verheven.

Toen de hongersnood kwam, liet hij zijn familie naar Egypte komen,

waar hij voor grote voedselvoorraden had gezorgd.

Zij bleven daar 400 jaar wonen.

De familie van Jakob werd in Egypte tot een groot volk,

zodat de Egyptenaren bang voor hen werden.

Zij moesten slavenarbeid verrichten. Toen riep God zijn dienaar Mozes,

die hen door de woestijn heen terugvoerde naar het beloofde land.

Mozes ontving in de woestijn de tien geboden;

maar de mensen hielden zich niet hieraan.

Eenmaal in het beloofde land vergaten zij telkens weer de goede God,

die hen verlost had uit de slavernij van Egypte,

en die hen steeds had beschermd.

Toen riep God de herdersjongen David.

Deze werd door de Samuël tot koning gezalfd.

zie volgende blz.

David was een goede koning, die Hem trouw in alles diende.
 Ook onder zijn zoon Salomo, beroemd om zijn wijsheid,
 leefde het volk in vrede in de hoofdstad Jeruzalem en in heel het land.
 Maar aan het einde van zijn leven ging Salomo andere goden dienen.

Daarna ging het verder bergafwaarts.
 Het volk van God raakte onderling verdeeld,
 zodat er twee koningen kwamen, die elkaar bestreden,
 zoals veel later ook de katholieke en protestantse kerken
 elkaar bestreden hebben.

God stuurde profeten om hen te waarschuwen;
 maar de mensen wilden niet luisteren.
 Zij noemden hen onheilsprofeten en doodden hen zelfs.
 Toch hebben de profeten de mensen de vrede van God voorgehouden.

De profeten zagen wel dat het land,
 dat God aan Abraham en Sara beloofd had,
 geen land is van lucht en aarde, bergen en dalen en rivieren.
 Zij zagen uit naar een beter vaderland: de hemel.
 God belooft de mensen die met Hem leven het hemelse koninkrijk,
 waar vrede heerst, niet alleen voor het volk Israël.

Voor alle mensen van goede wil, overal ter wereld,
 geldt deze belofte aan Abraham.
 Daarom wordt hij 'vader Abraham' genoemd,
 als de vader van alle mensen die geloven in één goede God.
 De profeten zagen een andere 'zoon van David komen:
 de Messias of de Christus,
 die voor alle mensen van goede wil de hemel zal openen.

- - - - -

opdracht

Heb je het bovenstaande goed gelezen?
 Dan zul je de puzzel hierna gemakkelijk kunnen oplossen.
 Verbindt elke naam aan de linkerkant
 met het woord aan de rechterkant, dat erbij hoort.
 Als je het goed doet, blijft er rechts geen enkel woord over.

Het verhaal gaat door.

Adam	Sara
Jozef	toren
Noach	hoofdstad
Salomo	wijsheid
Abraham	Eva
Babel	Maria
Mozes	ark
Abel	Messias
David	herder
Jeruzalem	de hemel
Koninkrijk van God	10 geboden
Jezus	Kaïn
Jozef	Rachel
Jakob	Rebekka
Izaäk	onderkoning

* * *

2 BEZOEK VAN EEN ENGEL

Wees gegroet, Maria!

Lucas 1,26 - 38

rolverdeling: V1 en V2 (vertellers), Maria, engel (de engel Gabriël)

V1 De engel Gabriël wordt gezonden naar een jonge vrouw in Nazareth.

V2 Maria wil gaan trouwen met Jozef, een nazaat van David.

engel Wees gegroet, Maria, vol van genade, de Heer is met u.

V1 Maria schrikt als zij die woorden hoort.

V2 Zij begrijpt niet wat die engel zegt.

Maria Wat betekenen die woorden?

engel Wees niet bang, Maria, want God heeft jou uitgezocht.
Je zult zwanger worden en een kindje krijgen,
Hij zal een koning zijn, zoals God het David had beloofd.
Aan zijn koningschap zal nooit een einde komen.

Maria Hoe zal dat dan gebeuren? Ik leef nog niet met Jozef samen.

engel De heilige Geest zal dit bewerken.
Daarom is je kind ook heilig: de Zoon van God.

V1 Maria kan het nog niet helemaal bevatten.

V2 Toch schenkt ze geloof aan de engel, die één en al rust en waarheid is.

Maria Mijn God wil ik dienen, laat het gebeuren zoals u gezegd hebt.

V1 Alle engelen in de hemel juichten op dit woord:

allen Hosanna voor de Koning!

V2 Toen ging de engel bij Maria vandaan.

- - - - -

V1 Jozef schrikt als hij hoort dat Maria een kindje gaat krijgen.

Jozef Dat kind is niet van mij! Wie had dat van Maria kunnen denken?

V2 Maar 's nachts verschijnt hem een engel in zijn droom.

engel Jozef, wees niet bang om met Maria te trouwen.
Het kindje dat zij verwacht is van de heilige Geest.
Jullie moeten hem Jezus noemen.

V1 Als Jozef ontwaakt, herinnert hij zich de droom nog precies.

V2 Hij is opgelucht en blij dat Maria hem niet heeft bedrogen.

Jozef Een engel tot mij gesproken!
Nu weet ik dat ik Maria niet mag verlaten.

- - - - -

over engelen gesproken

God is niet te zien:

Hij is een geestelijk wezen, niet aan één bepaalde plaats gebonden.

Overall op aarde staat Hij de mensen bij, die Hem om hulp roepen.

Zijn helpers zijn de engelen.

Maria heeft de engel Gabriel gezien.

Deze was door God gestuurd naar Bethlehem,

om haar te vertellen over het kindje dat zij zou krijgen.

Toen Jezus in Bethlehem was geboren,

verscheen er 's nachts een leger van engelen aan de herders,

om hun dit grote nieuws te vertellen.

De drie wijzen werden door een engel naar Bethlehem geleid,

waar zij Jezus kwamen aanbidden en hem geschenken aanboden.

Een engel waarschuwde Jozef voor koning Herodes;

en zei hem met Maria en haar kindje naar Egypte te vluchten.

Toen Jezus op vrijdagmiddag was gekruisigd en begraven,

verscheen er op zondagmorgen een engel aan Maria Magdalena,

die stond te huilen bij het rotsgraf waar zij hem hadden gelegd.

De apostelen die Jezus' bij zijn hemelvaart nastaarden,

werden door een engel toegesproken:

"Zoals jullie hem naar de hemel hebben zien gaan,

"zo zal hij eens terugkomen".

Petrus, die niet wilde zwijgen over de verrijzenis van Jezus,

werd door een engel uit de gevangenis bevrijd

Alle mensen die Jezus volgen en op hem vertrouwen:

zij hebben hun beschermengel bij zich.

Als zij hem de plaats in hun leven geven die hem toekomt,

dan weten zij dat zij geen angst hoeven te hebben:

Als God met ons is, wat kunnen de mensen ons nog doen?

* * *

3 JEZUS WORDT GEBOREN

in de stal van Bethlehem

Lucas 2,1 - 21

rolverdeling:

V1 en V2 (vertellers), Maria, Jozef, allen, herb. (herbergier)

- V1 In de tijd dat Jezus werd geboren,
behoorde het Joodse land tot het Romeinse rijk.
- V2 Op 'n dag kwam er een bevel van de keizer.
In alle steden en dorpen werd het omgeroepen:
- allen Attentie! Er komt een grote volkstelling in heel het Romeinse rijk.
- V1 Ook Jozef, een jonge timmerman uit Nazareth,
en Maria, zijn vrouw, horen het bericht
- V2 Zij wonen in Nazareth; maar hun geboorteplaats is Bethlehem.
- allen Alle inwoners moeten worden ingeschreven,
ieder in zijn of haar eigen geboorteplaats.
- Jozef Maria, heb je het gehoord?
We moeten op reis naar Bethlehem,
om ons in te laten schrijven.
- Maria Laten we dan maar zo gauw mogelijk vertrekken.
Het duurt niet lang meer, of ik moet bevallen.
- - - - -
- V1 Als ze eindelijk in hun geboorteplaats aankomen,
zoeken ze een plaats voor de nacht. Maar dat valt tegen.
Overall krijgen ze hetzelfde te horen:
- herb. Het spijt ons, maar we zitten vol.
- V2 Na lang zoeken en doodmoe,
komen ze aan de rand van de stad.
- Maria Kijk, daar is nog een herberg.
Misschien hebben we deze keer geluk.
- V1 Maar helaas, ook daar krijgen ze hetzelfde antwoord:
- herb. Het spijt me, maar er is geen plekje meer vrij.
- Jozef Is er echt niks te bedenken?
Mijn vrouw is zwanger.
Het kan niet lang meer duren.
- herb. Wacht eens even, in huis is geen ruimte meer.
Maar in de stal kan ik wel een plaats voor jullie vrijmaken.
Het is daar lekker warm, bij de os en de ezel.

V1 De herbergier maakt voor Jozef en Maria een bed van hooi;
en geeft hun dekens om onder te slapen;
want het is winter, en erg koud.

herb. Zo, jullie zijn tenminste onderdak. Welterusten!

V1 In diezelfde nacht is Jezus geboren.
Maria wikkelt hem in doeken.

V2 Jozef vult een voederbak voor de dieren met hooi.
Daarin legt Maria haar kindje neer.

Maria De engel heeft gezegd hoe we hem moeten noemen.

Jozef Jezus is zijn naam.

- - - - -

V1 Opdat moment zien herders,
die in 't veld op hun schapen passen, een groot licht in de hemel.

V2 Als ze verwonderd naar de hemel staren,
horen zij de stem van een engel:

engel Ik verkondig een heerlijke boodschap voor alle mensen:
Vandaag is de Messias geboren.
In Bethlehem zullen jullie hem vinden in een stal,
in een voederbak, liggend in het hooi, in doeken gewikkeld.

V1 Plotseling klinkt er een groot gerucht in de hemel.
Een leger van engelen heeft zich verzameld.

V2 Zij bezingen hun Schepper;
en brengen Hem dank om wat Hij voor de mensen doet.

allen Eer aan God! En vrede voor alle mensen, die Hij liefheeft.

V1 Dan zijn de engelen verdwenen; en is de hemel weer donker.
De herders haasten zich naar Betlehem om het kindje eer te bewijzen.

V2 Zij vinden Jozef en Maria, en Jezus, liggend in 't hooi;
en vertellen wat zij in het veld hebben meegemaakt.

allen Wij hoorden de engelen zingen, over de Messias die hier is geboren.

V1 Maria koestert deze woorden; en overweegt dit bij zichzelf.

Maria Wat heeft God met dit kindje voor? Wat staat ons te gebeuren?

V2 De herders gaan terug naar hun kudde;
en zij vertellen overal rond wat zij hebben meegemaakt.

- - - - -

HET EVANGELIE

het verleden en de toekomst

3000 jaar geleden was David de koning van Israël.
 Hij regeerde in Jeruzalem en bracht vrede in het land.
 Toch wist David heel goed,
 dat er in deze wereld nooit echte vrede zal zijn:
 geen geschreeuw meer en geen ruzie in de huizen.
 David verlangde naar een hemels vaderland.

1000 Jaar later is Jezus geboren.
 Hij wordt de 'zoon van David' genoemd.
 Petrus en al zijn leerlingen hielden van hem:
 zij zagen in hem de vrede,
 waar zij allemaal zo naar verlangden.

Jezus is hun koning en de koning van alle christenen.
 Zij doen wat hij van hen vraagt;
 en hij helpt hen daarbij.
 Als er moeilijkheden zijn, en verdriet,
 dan kunnen zij op hem vertrouwen.

Hij woonde niet in een paleis
 en hij droeg geen gouden kroon;
 maar de mensen bespotten hem;
 en zetten een kroon van doornen op zijn hoofd.
 Zijn koninkrijk is niet van hier, maar in de hemel.

De apostelen hebben Jezus zien opstijgen naar de hemel.
 Toch is de hemel niet hoog en ver.
 Een engel sprak hen aan:
 Aan het einde van de tijd zal hij terugkomen,
 voor een oordeel over alle mensen.

Kerst is voor christenen een groot feest,
 omdat hij op die dag in de wereld is geboren,
 in de stal van Bethlehem.
 Maar zij denken daarbij ook aan wat hij beloofd heeft:
 Ik kom terug, met al mijn engelen bij mij,
 om jullie bij mij te nemen.

* * *

4 BEZOEK VAN DE WIJZEN

goud, wierook en mirre

Matteüs 2,1 -12

rolverdeling:

V1 en V2 (vertellers), min. (minister), Her. (koning Herodes), Jozef,
Maria, engel, allen

- V1 Als Jezus in Bethlehem geboren is,
krijgen drie wijze mannen uit een ver land te weten,
dat er een koning is geboren, die in heel de wereld zal regeren.
- allen Wij hebben een ster ontdekt,
die nooit eerder aan de hemel is gezien.
- V2 De ster beweegt zich langs de hemel naar het westen;
en de wijzen volgen hem.
Na een lange reis komen zij aan in Jeruzalem.
- allen Wij vragen de koning van 't land, waar het koningskind geboren is.
- V1 De wijzen vinden het paleis en kloppen aan bij de paleispoort.
Een minister van koning Herodes staat hen te woord.
- min. Goedemiddag heren, wat kan ik voor u doen?
- allen Wij zijn op zoek naar de pasgeboren koning van de Joden.
Wij hebben in 't oosten zijn ster gezien;
en wij zijn gekomen om hem eer te bewijzen.
- min. Een koningskind? Hier woont alleen koning Herodes.
- V1 De minister gaat de drie vreemdelingen voor
naar de zaal waar Herodes is gezeten.
- Her. Vertelt u mij, heren, wat is het doel van uw komst?
- allen Wij komen van ver. Een nieuwe ster ging ons voor
naar dit land van het pasgeboren koningskind.
- V2 De koning buigt zich over naar zijn minister
- Her. Een koningskind? Daar weet ik niets van. Wat bedoelen die lui?
- min. Majesteit, iedereen praat erover.
Herders hebben de hemel verlicht gezien;
en van engelen gehoord dat de Messias is geboren.
- V1 Als Herodes dit hoort is hij hevig verontrust.
- Her. Waar wordt de Messias geboren?
- min. Sire, dat moet u de bijbelgeleerden vragen.
Zij kennen de profeten, zij kunnen u het antwoord geven.

- Her. Roep meteen de schriftgeleerden hier.
En zorg dat die vreemdelingen te eten krijgen;
en dat ook hun kamelen worden verzorgd.
- V2 Die middag heeft de koning een onderhoud met de bijbelgeleerden.
- Her. Het gaat over de Messias, of de Christus,
die door de profeten wordt voorspeld.
Staat er ook geschreven waar hij geboren zal worden?
- allen Zeker, majesteit. Alle profeten spreken over zijn komst.
- V1 Eén van hen opent de rol van de profeet Micha.
- allen Jij heet, o Bethlehem, al ben je dan maar klein,
geboorteplaats van hem, die onze vorst zal zijn.
Hij zal een Koning wezen, tot aan het eind der aarde.
Hij komt de vrede leren, aan wie zijn woord bewaren.
- V2 Op het horen van deze profetie springt Herodes op en roept:
- Her. Dat kind mag niet in leven blijven.
Er kan maar één koning zijn; en dat ben ik.
- V1 Dan beheerst Herodes zich.
Hij weet wat hem te doen staat.
- V2 Hij laat de drie wijzen roepen;
en spreekt hen allervriendelijkst toe.
- Her. Heren, de plaats is bekend.
In Bethlehem, de stad van David, zal het kind geboren worden.
Als u het gevonden hebt, komt u het mij dan vertellen?
Dan kan ook ik hem eer gaan bewijzen, net als u.
- allen Zeker, sire, dat doen wij graag.
- - - - -
- V1 Als de wijzen buiten Jeruzalem komen,
begint 't donker te worden.
De eerste sterren schitteren al aan de hemel.
- V2 Terwijl zij overleggen waar zij de nacht zullen doorbrengen,
zien zij het opeens alle drie:
- allen Kijk daar, onze ster, zo helder als nooit tevoren!
Hij gaat ons voor, wij volgen hem.
- V1 De ster gaat voor hen uit naar Bethlehem
en blijft staan boven de plaats waar Jezus is geboren.
- V2 Verwonderd staan de wijze mannen te kijken
naar die stal achter de herberg.
- allen De pasgeboren koning bij de dieren in een stal??
zie volgende blz.

- V1 Binnen vinden zij Jozef en Maria,
en hun kindje in het hooi, naast de os en de ezel.
- V2 De drie mannen worden van een ongekennde vrede vervuld,
als Jozef en Maria hen begroeten.
Zij vertellen van het doel van hun reis.
- allen Een heldere ster is ons voorgegaan;
en bleef staan boven deze plaats.
Wij zijn gekomen om uw kindje eer te bewijzen.
- Jozef U bent welkom!
Maar we hebben weinig om u aan te bieden.
- Maria Hebt u zo'n lange reis gemaakt,
alleen om ons kindje te komen bezoeken?
- allen Ja, en wij hebben geschenken meegebracht,
om de pasgeboren koning van de Joden te eren.
- Maria De koning van de Joden .....?
- V1 De drie wijzen buigen zich neer voor de voederbak,
waarin Jezus ligt te slapen.
- V2 Dan pakken ze hun geschenken uit:
goud, wierook en mirre.
- allen Neem dit goud als teken aan,
dat al ons bezit aan u is gewijd.

Wij bieden je ook wierook aan:
als teken van ons gebed, dat opstijgt tot God.

Kostbare mirre brengen wij mee:
de heerlijke geur is ons goede leven.
- V1 Verlegen bekijken Jozef en Maria de geschenken,
die voor hun kindje zijn neergelegd.
- V2 Zij begrijpen nog niet helemaal, hoe belangrijk dit allemaal is.
- Maria Dank u wel, dat u van zover bent gekomen.
Het moet de goede God wel zijn,
die u naar Bethlehem heeft gezonden.
- Jozef gestuurd door God de Heer, geeft u ons kindje eer.
Moge Hij u onderweg bewaren; en behoeden voor gevaren.
- V1 Dan vertrekken de drie wijzen weer, op weg naar Jeruzalem,
om de koning te vertellen waar de Messias geboren is.
Buiten Bethlehem overnachten zij in hun tent.
- V2 In de slaap krijgen zij alle drie dezelfde droom.
Zij worden door een engel gewaarschuwd.

- engel Blijf bij koning Herodes vandaan;
want hij heeft boze plannen: hij wil het kindje doden.
- allen Wij nemen een andere weg terug naar huis.
- V1 Enkele dagen later maken ook Maria en Jozef aanstalten
om terug te keren naar hun woonplaats Nazareth.
- V2 Dan verschijnt ook aan Jozef de engel in zijn droom
- engel Jozef, ga niet naar huis terug;
maar vlucht naar Egypte met Maria en Jezus.
Blijf daar totdat je weer van mij hoort;
want koning Herodes zal proberen het kind te doden.
- - - - -
- V1 Als Herodes merkt dat de drie wijzen niet terugkeren,
ontsteekt hij in woede.
Hij roept zijn opperbevelhebber en draagt hem op:
- Her. Dat kind mag niet in leven blijven.
Zorg ervoor dat alle baby's in Bethlehem ter dood worden gebracht.
- V1 Niet lang daarna wordt koning Herodes ziek; en hij sterft.
- V2 Opnieuw spreekt de engel in de droom tot Jozef.
- engel Jozef, keer naar huis terug, want koning Herodes is dood.
- Jozef Maria, Herodes is gestorven, we zijn weer veilig in ons land.
- Maria Laten we zo snel mogelijk vertrekken, want ik verlang naar huis.
- V1 Jozef en Maria keren terug naar hun land;
en vestigen zich in Nazareth in de landstreek Galilea.
Jozef verdient hier de kost als timmerman.
- V2 Jezus groeit op en helpt zijn vader in de werkplaats.
Alle mensen houden van de jongen.
- - - - -

goud, wierook en mirre

De drie wijzen brachten geschenken mee:
goud, wierook en mirre.

Heb je 5 euro? Dan is dat je 'goud'.

Bid je wel eens? Dan is dat je 'wierook'.

Ben je altijd vriendelijk, ook als anderen niet zo aardig zijn?

Dan is dat je 'mirre'.

* * *

5 OPA SCHOEN

niemand leeft voor zichzelf alleen

Matteüs 25,34-40

In de tijd dat de mensen hun schoenen nog net zolang droegen tot ze helemaal versleten waren, leefde er een oude schoenmaker. Zijn vrouw was gestorven en hij had geen kinderen. De mensen in 't dorp noemden hem 'opa Schoen'. Ze hielden veel van hem.

Twee dagen vóór Kerst, toen hij in zijn stoel bij de kachel zat, dacht opa Schoen aan de koude stal van Bethlehem. "Ach ach", dacht hij, "hadden Jozef en Maria maar bij mij aangeklopt. Ik had ze graag te eten gegeven, en een bed om in te slapen; en ik had hun kindje ook graag iets gegeven, zoals de drie wijzen uit 't oosten gedaan hebben. Maar ik ben arm, ik heb geen goud, geen wierook en geen mirre. Het enige wat ik heb, zijn wat oude schoenen. Maar wacht eens even ...."

Opa Schoen stond op en ging naar zijn werkplaats. Van achter uit de kast haalde hij een doos tevoorschijn en deed hem open. Daar lagen de mooiste schoenen die hij ooit gemaakt had. Witte kinderschoentjes waren het, bedoeld voor het kindje dat zijn vrouw en hij nooit gekregen hadden. Zijn vrouw had er kleurige kousjes bij gebreid. Verdrietig zette hij de doos terug in de kast, ging weer in zijn stoel bij de kachel zitten en viel in slaap.

Toen - 't was al bijna middernacht - klonk er een heldere kinderstem in de kamer: "Opa Schoen, wil je mij wat geven? Morgen kom ik bij je op bezoek". Opa Schoen schoot overeind in zijn stoel. "Hij was 't", zei hij bij zichzelf; "het was Jezus! Och, och, ik zal morgen heel goed opletten!"

De volgende morgen, het was nog maar half licht, zat de oude schoenmaker al te wachten. En ja hoor, daar ging de winkelbel. Zou het ..... ? Maar nee, het is die oude zwerver, die wel vaker langskomt. Wat ziet hij er verkleumd uit! Als hij maar niet de hele nacht buiten is gebleven. Opa Schoen schonk gauw een beker hete koffie voor hem in, met een stuk brood erbij.

Toen de zwerver was vertrokken, bleef 't lange tijd stil. De mensen in het dorp waren druk bezig met de voorbereiding van het kerstfeest. Ze versierden hun kerstbomen en kochten allemaal lekkere dingen. In de namiddag ging de winkelbel pas weer. Een vrouw kwam binnen, met een klein meisje aan de hand. Ze hadden de bus naar de stad gemist; en de volgende bus kwam pas over een uur. Het begon te sneeuwen, en ze zochten een plekje om te schuilen.

De vrouw zag er verdrietig uit. Opa Schoen kon haar niet verstaan, ze sprak een vreemde taal. En dat meisje: wat zag ze bleek! Zoals elke schoenmaker zou doen, keek hij naar haar voeten. Ze liep op sandalen, dat arme kind. Zonder verder na te denken liep hij naar zijn werkplaats en haalde de doos met de witte schoentjes tevoorschijn. Hij trok haar de kousjes aan, toen de schoentjes ..... precies op maat! Het meisje danste door de winkel van plezier.

Toen ze vertrokken waren, was 't al middag. Opa Schoen ging weer zitten wachten. Nu zou Jezus toch wel gauw komen. Maar 't duurde niet lang, of 't begon alweer donkerder te worden. "Och, och", dacht opa Schoen verdrietig, "Het was dus toch maar een droom, en meer niet." Hij pookte de kachel op, ging weer zitten, en ..... viel in slaap.

Toen klonk opeens weer diezelfde stem, luid en duidelijk: "Opa Schoen, opa Schoen, je hebt mij wel gezien! Want ik had 't koud en je hebt mij binnen gelaten. Ik had honger en dorst en je hebt mij te eten en te drinken gegeven. Ik had natte voeten en je hebt mij je mooiste schoentjes gegeven."

Opa Schoen werd wakker. "Nu begrijp ik 't pas goed", dacht hij. "Jezus is wel gekomen, maar ik wist 't niet". Op dat moment begonnen de kerkklokken te luiden. De oude man stond op en ging naar de kerk.

- - - - -

niemand leeft voor zichzelf alleen

Matteüs 25,31 - 46

rolverdeling: V1 en V2 (vertellers), Jezus, allen

V1 Jezus heeft zijn leerlingen gewaarschuwd:

Jezus Jullie leven niet alleen voor jezelf.

V2 God heeft de wereld gemaakt voor alle mensen.
Voor Hem zijn zij allen gelijk.

Jezus Als ik terug kom op de aarde, met al mijn engelen bij mij,
om de mensen te oordelen, zal ik dan geloof vinden?

V1 Op die dag zal hij de mensen in twee groepen scheiden:
de ene groep aan zijn rechterzijde
de andere aan zijn linkerzijde.

V2 Tot hen die aan zijn rechterzijde staan, zal hij zeggen:
zie volgende blz.

Jezus Jullie zijn gezegend door mijn Vader;
 want ik had honger en je hebt mij te eten gegeven,
 ik had dorst en je hebt mij te drinken gegeven,
 ik was een vreemdeling en je hebt mij opgenomen,
 ik was arm en je hebt mij kleren gegeven,
 ik was ziek en je bent naar mij toe gekomen,
 ik zat in de gevangenis en je hebt mij bezocht.

V1 Niet alle mensen begrijpen dat meteen.
 Zij zullen vragen:

allen Heer, wanneer hebben wij u te eten en te drinken gegeven?
 Wanneer hebben wij u in huis genomen en kleren gegeven?
 En wanneer was u ziek of in de gevangenis en hebben wij u bezocht?

V2 Dan zal Jezus het hun verklaren:

Jezus Wat je voor mensen in nood hebt gedaan,
 dat heb je voor mij gedaan.

V1 Dan zal Jezus tot hen aan zijn linkerzijde zeggen:

Jezus Ga voorgoed bij mij vandaan.
 Want ik had honger en je hebt mij niet te eten gegeven,
 ik had dorst en je hebt mij niet te drinken gegeven,
 ik was een vreemdeling en je hebt mij niet opgenomen,
 ik was arm en je hebt mij geen kleren gegeven,
 ik was ziek en je bent niet naar mij toe gekomen,
 ik zat in de gevangenis en je hebt mij niet bezocht.

V2 Maar ze begrijpen het niet en vragen:

allen Wanneer hebben wij u niet te eten en te drinken gegeven?
 Wanneer hebben wij u niet in huis genomen en geen kleren gegeven?
 En wanneer was u ziek of in de gevangenis en hebben wij u niet bezocht?

Jezus Wat je voor mensen in nood niet hebt gedaan,
 dat heb je voor mij niet gedaan.

V1 De eersten gaan de hemel binnen,
 om eeuwig te leven in het koninkrijk van God

V2 Maar die aan zijn linkerzijde stonden,
 zullen voorgoed van Hem verwijderd worden.

* * *

6 JEZUS IN DE TEMPEL

Waar haalt die knaap die wijsheid vandaan?

Lucas 2,41 - 52

rolverdeling

V1 en V2 (vertellers), Jezus, allen (de schriftgeleerden), Maria

Kinderen volgen meestal de raad van volwassenen. Als je 13, 14 jaar oud bent, krijg je over sommige dingen je eigen gedachten. Volwassenen weten ook niet alles. Zo verging 't Jezus ook. Elke sabbat ging hij met zijn ouders naar de synagoge in Nazareth. Daar werd voorgelezen uit de boekrollen van Mozes en de profeten. Maar soms leek het wel of de volwassenen het zelf niet begrepen.

V1 Eens per jaar reisden Jozef en Maria en Jezus met al hun familie in een grote stoet naar Jeruzalem om het Joodse Paasfeest te vieren.

V2 In het jaar dat hij twaalf is geworden blijft Jezus achter in de tempel, als het gezelschap de terugreis aanvaardt.
Zijn ouders missen hem pas, als ze al een heel eind op weg zijn.

Maria Waar is Jezus? Ik heb hem al een hele poos niet gezien.

Jozef Hij zal met zijn neefjes vooruit zijn gelopen.

V1 Maria en Jozef vragen aan alle reizigers of zij Jezus hebben gezien.
Als ze hem nergens vinden, keren ze ongerust naar Jeruzalem terug.

V2 Ondertussen staat Jezus in de tempel te kijken naar enkele mannen, die daar druk staan te praten. Wat zijn dat voor mensen?

Jezus Wie bent u? Waar heeft u het over?

V1 Verwonderd kijken de mannen op. Wat wil die jongen?

V2 Maar in de Joodse godsdienst worden kinderen als zij twaalf zijn tot de volwassenen gerekend. Daarom geven ze hem wel antwoord.

allen Wij zijn de schriftgeleerden. Wij leren de mensen over de Bijbel.
Daar heb jij toch ook les in gehad?

Jezus Jawel. Welke boekrol is dat, waar u over spreekt?

V1 Nu vinden die heren het wel genoeg.

allen Dat is de rol van profeet Jesaja. Veel te moeilijk voor jou.
En ga nu maar weer spelen.
Of kan jij ons soms vertellen wat een profeet is?

Jezus God spreekt tot de mensen door de profeten.
Zij waarschuwen hen God niet te verlaten.

V2 Verwonderd kijken de schriftgeleerden Jezus aan.

allen Juist jongen, dat zeg je goed! Je zult je het nog ver brengen.
zie volgende blz.

- Jezus Waarom zijn die woorden van de profeten zo moeilijk?
- allen God is hoog en ver van ons vandaan.
Daarom is het zo moeilijk om iets over Hem te zeggen.
- Jezus Onze rabbi las laatst in de synagoge voor,
wat God zei tegen de profeet Jesaja: Jes 57,15
Ik woon hoog en ver, en bij eenvoudige en vriendelijke mensen.
- V1 De schriftgeleerden staan versteld van dit antwoord.
- allen Waar haalt die knaap die wijsheid vandaan?
- V2 Maar sommigen ergeren zich.
- allen Zeg, wil jij ons soms een lesje leren?
Of is je vader soms ook een schriftgeleerde zoals wij?
- Jezus Mijn vader is timmerman in Nazareth.
En mijn Vader in de hemel legt mij alle dingen uit.
- V1 Verschrikt kijken de schriftgeleerden elkaar aan.
- V2 God is zo hoogheilig,
dat zij in eerbied voor Hem zelfs zijn naam niet uitspreken;
Daarom noemen ze hem geen JAHWEH, maar HEER.
- allen Zeg eens jongen, durf jij de heilige God je Vader te noemen?
- Jezus Koning David heeft gezegd: God is als een Vader voor zijn kinderen.
- V1 De mannen zijn nu één en al aandacht voor die knaap,
die spreekt over God alsof hij Hem persoonlijk kent.
- V2 Ze moeten het toegeven: zo staat het in de psalmen van David:
- allen *Zoals een vader zijn kinderen bijstaat,
zo helpt de HEER allen die Hem ijverig zoeken.*
- - - - -
- V1 Op dat moment klinken er haastige voetstappen.
- V2 Het zijn Jozef en Maria, die de hele stad hebben afgezocht.
- Jozef Eindelijk, daar is hij! Jongen, we hebben overal naar je gezocht.
- Maria Wat heb je ons aangedaan? Je vader en ik waren doodongerust.
- Jezus Wisten jullie niet dat ik in het huis van mijn Vader zou zijn?
- V1 Verwonderd horen zijn ouders hem aan;
en zij bewaren zijn woorden in hun hart.
- V2 Dan keren ze samen naar Nazareth terug;
En Jezus neemt toe in aanzien bij God en de mensen.
- - - - -

leven met God

Als kinderen de basisschool verlaten, gaan ze over allerlei dingen zelf beslissen. Ze doen het niet meer alleen omdat hun ouders het graag willen, maar ze denken: "Wil ik echt graag met God leven, ook als veel anderen dat niet willen?" Dan zal de pastor je leren, dat Hij je daarbij helpen zal. De goede God wil dat zelf aan je vertellen! Dat noemen we in de kerk het *vormsel*. Bij de vormselviering komt de bisschop naar de kerk. Met olie (het teken van de Geest van God) maakt hij een kruisje op je voorhoofd. Hij legt zijn hand op je hoofd, hij noemt je naam en zegt: "Ontvang de heilige Geest". De bisschop zegt de woorden en je hoort zijn stem. Maar hij spreekt namens God en het zijn woorden van God zelf. Op deze dag belooft Hij je: "Vraag het mij, mijn Geest zal je verder helpen".

psalm 84

- L God, het is heerlijk om met U te leven.
- A Ik verlang ernaar om altijd bij U te zijn.
- L Ook een mus vindt een plekje om te wonen,
en een zwaluw maakt een nest voor haar jongen;
- A Zo vind ik een plaats bij U, mijn God.
- L Zij zijn gezegend, die leven met U;
en U danken bij alles wat zij ondernemen.
- A Zij zijn gezegend, die hun kracht bij U vinden,
om met U op weg te gaan.
- L Zij brengen alle goeds, waar zij ook komen.
- A U zult hen sterken door uw Geest,
tot zij bij U binnen mogen gaan.
- L Heer, mijn God, luister naar mij als ik bid tot U.
- A U bent mijn God en beschermer,
U helpt mij verder door uw Geest die in mij woont.
- L Liever één dag in uw huis, dan duizend dagen zonder U.
- A Ik sta liever op de drempel van het huis van mijn God,
dan te leven met hen die kwaad bedrijven.
- L God is als de zon die verwarmt, als een schild dat beschermt.
Hij helpt zijn kinderen en maakt hen gelukkig.
- A Hij schenkt het goede aan wie leven met Hem.
Gezegend zijn allen die op Hem vertrouwen.

* * *

7 JEZUS WORDT GEDOOPT

Dit is mijn lieve kind.

Lucas 3,1 - 22

rolverdeling

V1 en V2 (vertellers), Joh (Johannes de Doper), Jesus, allen, stem

- V1 Alle profeten van het Oude Testament hebben al honderden jaren gesproken over de komende Messias.
- V2 En nu heeft God de laatste van de profeten gestuurd, om hem aan te kondigen.
- allen Heb je het gehoord? Er is weer een profeet in Israël!
- V1 Johannes heeft lange tijd in de woestijn geleefd, helemaal alleen. Nu is hij naar de Jordaan gekomen om de mensen te waarschuwen; en hen te dopen, die zijn woorden aannemen.
- V2 Daarom wordt hij *Johannes de Doper* genoemd. De mensen komen van alle kanten aan om de profeet te zien.
- Joh Mensen, denk toch niet altijd alleen maar aan jezelf. Zo vergeten jullie God, die zijn kinderen de hemel belooft.
- V1 Verwonderd kijken de mensen elkaar aan.
- allen Waar heeft die profeet het over?
- V2 Johannes spreekt heel anders dan hun rabbi's, die ze op de sabbat horen in de synagoge.
- allen We doen toch niks verkeerd? En we gaan op de sabbat altijd netjes naar de synagoge.
- Joh Mensen zijn als bomen. Bomen die geen vruchten dragen, worden omgehakt en in het vuur geworpen.
- allen Wat moeten we dan doen?
- Joh Vergeet niet steeds je medemens. Geef eens wat weg van alle overvloed, die de goede God je heeft geschonken.
- V1 Johannes spreekt tot het hart van de mensen. Sommigen van hen komen naar voren en vragen:
- allen U hebt gelijk, ik heb mezelf voorop gesteld en God vergeten. Wil Hij mij vergeven?
- V2 Dan doopt Johannes hen met het water van de rivier.
- Joh Dit zegt de Heer: Ik schenk je vergeving.
- V1 Steeds meer mensen komen naar de Jordaan, om hun schuld te bekennen; en zich door Johannes te laten dopen.

- V2 De profeet maakt zoveel indruk op de mensen,
dat ze zich gaan afvragen of hij de Messias is,
naar wie ze al zo lang hebben uitgezien.
- allen Zou hij misschien de Christus zijn,
de Messias, die door alle profeten is voorzegd?
- V1 Johannes weet wel wat de mensen onder elkaar bespreken.
- V2 Hij weet ook dat God hem heeft gestuurd
om de komst van de Messias voor te bereiden.
- Joh Ik ben de Messias niet.
Ik ben het nog niet waard zijn sandalen los te maken.
Ik doop jullie met water;
maar hij zal jullie dopen met de Geest van God.
- V1 Er komen ook vooraanstaande mensen uit Jeruzalem bij Johannes.
Uiterlijk vroom, volgen zij heel precies alle regels uit de Bijbel;
maar waar 't echt om gaat: dat vergeten zij.
- V2 De profeet is niet onder de indruk van het hoge bezoek.
- Joh Als je echt zo vroom bent, laat dat dan zichtbaar worden,
als goede vruchten aan een boom.
En denk niet bij jezelf dat God je zo goed vindt.
- - - - -
- V1 Dan, op een ochtend, komt er iemand aangelopen .....
- Hij is een jaar of dertig oud en hij komt uit Nazareth in Galilea.
- V2 Het is Jezus, de zoon van Jozef en Maria.
Johannes verwondert zich, als hij naar de Jordaan komt gelopen.
- Joh Moet ik u dopen?
Ik heb het nodig om door u gedoopt te worden!
- Jezus Nee, maar doop mij nu ook, als één van al die andere mensen.
- V1 Dan doopt Johannes ook Jezus;
en de omstanders zien de Geest van God
in de gedaante van een duif op hem neerdalen.
- V2 Als zij zich herover verwonderen,
klinkt heel duidelijk een stem uit de hemel:
- stem Dit is mijn lieve kind, van wie Ik houd.
- V1 Verbaasd kijken de mensen elkaar aan.
- allen Wie is hij die daar gedoopt werd, dat de hemel over hem spreekt?
- V1 Maar Jezus komt naar de oever en loopt tussen de mensen door.
Hij trekt zich terug naar een eenzame plaats, om daar te bidden.
- - - - -

een nieuw begin

de doop: een sacrament

Een *sacrament* (denk aan het Engelse secret, geheim), is iets geheimzinnigs, iets wonderlijks. Maria en Jozef, Petrus en alle apostelen, en de vele vrouwen die Jezus volgden: Zij hadden Jezus in hun midden. Zij zagen zijn liefde en goedheid, zijn wijsheid en nederigheid, zijn geduld en zijn ijver: alles wat een mens van God kan weten. Maar wij zien Jezus niet. Dat is soms moeilijk. Daarom heeft God ons zijn *sacramenten* gegeven, als hulpmiddelen om te geloven dat Hij echt bij ons is. In een sacrament zeg je iets tegen God. Je ziet Hem niet, maar Hij geeft wel echt antwoord. De priester die het sacrament bedient zegt wel de woorden, maar het is God zelf die tegen je spreekt.

zeven sacramenten:

- 1 Het eerste sacrament is het doopsel. Als een baby wordt gedoopt, willen de ouders graag dat hun kindje bij Hem hoort; en geeft God hun antwoord: *Dit is mijn geliefde kind, van wie ik houd.*
- 2 het vormsel: de gave van de heilige Geest van God.
- 3 de eucharistie Na het dankgebed gaan de mensen te communie.
- 4 de biecht Als je iets ergs op je geweten hebt, dan vertel je het aan de priester.
- 5 het huwelijk Man en vrouw beloven elkaar trouw te blijven.
- 6 de wijding als iemand God wil dienen als diaken of priester.
- 7 de ziekenzalving als iemand de dood voelt naderen.

	<u>ik bid</u>	<u>God (Jezus) geeft antwoord</u>
1 <u>doopsel</u>	Ik wil bij U horen.	Jij bent mijn geliefde kind.
2 <u>vormsel</u>	Help mij met U te leven.	Ik geef jou mijn Geest.
3 <u>eucharistie</u>	Ik geef uit mijn bezit (bij de collecte); maar alles wat ik heb is van U.	Ik geef mijzelf aan jou: mijn lichaam en mijn bloed.
4 <u>biecht</u>	Ik heb berouw..	Ik schenk je vergeving.
5 <u>huwelijk</u>	Help ons altijd van elkaar te houden.	Ik maak jullie één.
6 <u>wijding</u>	Ik wil mijn hele leven in uw dienst stellen.	Ik geef je de kracht, als het moeilijk wordt.
7 <u>ziekenzalving</u>	Ik ben bang om te sterven	Heb geen angst, Ik heb de dood overwonnen.

8 JEZUS IN DE WOESTIJN

God aanbidden en Hem alleen dienen

Lucas 4,1-13

rolverdeling:

V1 en V2 (vertellers) Jezus duivel

- V1 Veertig dagen blijft Jezus in de woestijn.
Hij eet niet en hij drinkt niet.
- V2 Dan krijgt hij honger; en ziet de duivel zijn kans schoon.
- duivel Je moet toch eten? Als je Gods Zoon bent,
zeg dan tot deze stenen hier dat ze in brood veranderen.
- Jezus Nee, er staat geschreven:
*De mens leeft niet van brood alleen,
maar van alles wat God tot hem zegt.*
- V1 Hier heeft de duivel niet van terug. Maar hij geeft 't niet op.
- V2 In de geest neemt hij Jezus mee naar Jeruzalem;
en zet hem boven op de poort van de tempel.
- duivel Als je Gods Zoon bent, spring dan naar beneden;
want er staat toch over jou in de Bijbel:
De engelen zullen je op handen dragen?
- V1 De duivel denkt dat Jezus zijn macht zal willen bewijzen.
- V2 Hij laat zich hier echter niet toe verleiden.
- Jezus Er staat ook geschreven:
Je mag God niet onnodig op de proef stellen.
- V1 Opnieuw heeft de duivel geen antwoord.
Maar hij is nog niet verslagen.
- V2 Hij neemt Jezus mee naar de top van een hoge berg;
en toont hem de pracht van heel de wereld.
- duivel Dit alles zal ik je geven, als je voor mij knielt om mij te aanbidden.
- Jezus Ga weg bij mij, Satan. Want er staat geschreven:
Je zult God aanbidden; en Hem alleen dienen.
- V1 Op dat woord geeft de duivel het op.
Hij verlaat Jezus tot de vastgestelde tijd.
- V2 De engelen van God dalen uit de hemel neer om Jezus te dienen.

- - - - -

drie beproevingen

Jezus wordt door de duivel drie keer op de proef gesteld:

- als hij honger heeft
- als hij door naar beneden te springen kan bewijzen dat hij Gods zoon is, omdat de engelen hem zullen dragen
- als alle rijkdom van de wereld hem wordt aangeboren.

1 gulzigheid

Als je steeds aan lekker eten en drinken denkt, dan wordt de verleiding te machtig.

Je gaat allerlei dingen eten die eigenlijk niet goed voor je zijn; en je geeft geld uit voor drinken, dat je beter voor iets anders had kunnen gebruiken.

Hoe kom je van die gulzigheid af? Door te bidden.

Jezus leert: Je leeft niet alleen voor eten en drinken, maar (invullen):

.....

2 eerzucht

Als je wilt bewijzen hoe sterk je bent, of hoe mooi, of hoe intelligent, dan doe je dat voor anderen: dat ze je zullen bewonderen.

Maar wie heeft je zo sterk gemaakt, of zo mooi, of zo intelligent?

In plaats van daarover op te scheppen,

kun je Hem beter danken voor wat je hebt gekregen.

Wat zei Jezus,

toen de duivel hem vroeg te bewijzen dat hij Gods Zoon was?

.....

3 rijkdom

Veel mensen vinden dure kleren erg belangrijk, en een mooie auto.

Het lijkt soms wel of ze in plaats van God die auto aanbidden.

Maar wie dat niet kunnen betalen dan?

De rijken eten of het elke dag feest is;

en wat er overblijft doen ze weg.

Maar al die mensen die niet genoeg te eten hebben dan?

God heeft de aarde aan alle mensen gegeven, om van te leven;

en niet dat de één in overvloed leeft en de ander tekort komt.

Wat antwoordde Jezus, toen de duivel hem,

toen de duivel hem de rijkste man van de wereld wilde maken?

.....

* * *

9 DE EERSTE LEERLINGEN

Wat zagen zij in hem?

Matteüs 4,18-22; 9,9-13

rolverdeling: V1 en V2 (vertellers), Jezus, Simon (Simon Petrus), allen

V1 Na zijn doop in de Jordaan en zijn verblijf in de woestijn is Jezus teruggegaan naar Galilea waar hij is opgegroeid in Nazareth.

V2 Hij is gaan wonen in Kana bij het meer van Galilea. Van hieruit trekt hij rond door heel die streek, om de mensen te waarschuwen.

Jezus Bekeer je en geloof het evangelie; want de hemel is nu heel dichtbij.

V1 Op 'n dag loopt hij langs het meer, waar twee vissers bezig zijn hun neten in orde te maken.

V2 Jezus had André en Simon, die van hem de naam Petrus kreeg, al eens ontmoet bij de Jordaan, waar Johannes doopte.

Simon André, kijk, daar loopt Jezus. Hij komt onze kant op!

V1 Jezus daalt af naar de oever van het meer.

V2 Simon en Andreas springen op om hem te begroeten.

Simon Meester, herkent u ons nog?

Jezus Jawel. Volg mij; ik zal ik vissers van mensen van jullie maken.

V1 De twee broers begrijpen wel niet wat Jezus bedoelt, maar toch twijfelen zij geen ogenblik.

V2 Zij laten de netten vallen en vertrouwen de boot toe aan een knecht.

allen Wij trekken met hem mee, waar hij ons ook brengt.

V1 Even verderop Is Zebedeüs bezig in zijn boot, met zijn zoons Jakobus en Johannes. Jezus loopt op hen toe en spreekt dezelfde woorden.

Jezus Volg mij; dan zal ik vissers van mensen van jullie maken.

V2 Ook zij twijfelen niet; en laten alles achter bij hun vader.

allen Wat zagen zij in hem, dat zij hem zomaar volgden?

- - - - -

V1 Jezus trekt met zijn leerlingen door geheel Galilea. Overal waar zij komen geneest hij hun zieken.

V2 Al gauw komt er een menigte mensen naar hem toe: zieken, eenzame mensen, allen die het moeilijk hebben.

allen Een groot profeet is opgestaan, hij zal ons uitkomst geven.

- V1 Overall waar Jezus komt spreekt hij de mensen toe.
- Jezus Bekeer je en geloof het evangelie;
want het koninkrijk van God is heel dichtbij gekomen.
- V1 Hóe dichtbij de hemel dan is, dat begrijpen de mensen nog niet:
zij kunnen nog niet weten dat in Jezus God in hun midden verkeert.
- V2 Wat zij wel weten is dat Jezus heel anders optreedt,
dan zij gewend zijn van hun geestelijke leiders.
- allen Nog nooit hebben wij iemand zo horen spreken.
- V1 Zo komen zij bij de plaats waar de tollenaar Matteüs woont.
Hij int de belasting voor de Romeinse bezetter.
- allen Wij haten die man, hij werkt voor de Romeinen.
- V2 Bij 't huis van Matteüs blijft Jezus staan en ziet de tollenaar aan.
- allen Hij zal die kerel wel bestraffen, die heult met de Romeinen.
- Jezus Volg mij, Matteüs: ik leer je nieuwe dingen.
- V1 Matteüs ziet Jezus aan en twijfelt niet.
Vanaf dit eerste moment heeft hij zijn meester lief.
Hij nodigt Jezus en zijn leerlingen uit om in zijn huis te komen eten.
- V2 Bij de omstanders staan ook enkele Farizeeën: uiterlijk vrome mensen,
die denken dat zij beter dan anderen zijn. Zij mopperen:
- allen Hij gaat om met mensen die niet deugen.
Dan deugt hijzelf dus ook niet.
- V1 Jezus weet dat zij zo over hem spreken.
- V2 Hij keert zich tot hen, om hen tot inkeer te brengen.
- Jezus Als je denkt gezond te zijn, dan heb je geen dokter nodig.
Ik ben gekomen om mensen te roepen die hun leven willen beteren.
Hun liefde is meer waard dan jullie daden.
- - - - -
- V1 Enige tijd later trekt Jezus zich terug in de heuvels om te bidden.
Als hij bij zijn volgelingen terugkomt,
kiest hij nog zeven leerlingen uit.
- V2 De twaalf apostelen zijn Petrus en Andreas, Jakobus en Johannes,
Matteüs, Filippus en Bartolomeüs, Jakobus de zoon van Alfeüs,
Taddeüs, Simon de ijveraar en Judas, die hem verraden heeft.
- Jezus Ik zend jullie als schapen tussen de wolven.
Voor allen die blijven volharden in geloof,
heeft God een plaats in de hemel gereed gemaakt.
- - - - -

Wat zagen zij in hem?

Petrus en Andreas en Jakobus en Johannes waren vissers.
 Ze hadden hun eigen boot en misschien ook mensen in dienst.
 Ze konden er goed van leven. Waarom lieten zij dit achter?
 Toen Jezus hen riep, begonnen zij een onzeker bestaan.
 Wat zagen zij in hem, dat zij hem direct volgden?

Matteüs verdiende heel veel geld.
 Hij woonde in een prachtig huis en hij kon kopen wat hij maar wilde.
 Waarom volgde hij Jezus, toen deze hem riep?
 Zo raakte hij zijn rijkdom kwijt!

Behalve de apostelen trokken ook veel vrouwen met Jezus mee.
 Dat deden ze niet voor het avontuur.
 Wat trok al die mensen zo in hem aan, dat ze alles achterlieten?

waarom wil je hem volgen?

Zijn volgelingen zagen wel de wonderen die hij deed,
 maar ze konden nog niet weten dat Jezus de Zoon van God was.
 Ze wisten nog niet dat wat ze in hem zagen uit God was.
 Maar ze wisten wel dat ze heel graag bij hem waren.
 Waarom? Probeer dat eens te bedenken,
 Schrijf hieronder waarom jij bij die eerste christenen zou behoren,
 als je Jezus had ontmoet.

.....

.....

.....

.....

* * *

10 DE GROTE REDEVOERING

een nieuw geluid

Lucas 6

De mensen kwamen van heinde en ver om Jezus te horen spreken;
en omdat ze gehoord hadden van de wonderen die hij deed.

Toen hij al die mensen zag, ging hij een heuvel op om hen te onderwijzen.

Ben je het met alles eens wat hij zegt?

mee eens?

1	Gelukkig zijn de arme en eenvoudige mensen God heeft voor hen de hemel bestemd	ja/nee
2	Gelukkig zijn zij die verdriet hebben om het kwaad in de wereld. God zal hen troosten	ja/nee
3	Gelukkig de zachtmoedige mensen. Voor hen heeft God de aarde geschapen.	ja/nee
4	Gelukkig zijn zij, die verlangen naar een rechtvaardige wereld. God zal hen verhoren.	ja/nee
5	Gelukkig zijn de mensen, die goed zijn voor elkaar. God zal hun zijn liefde betonen.	ja/nee
6	Gelukkig de eerlijke mensen. Zij zullen God zien.	ja/nee
7	Gelukkig zijn zij, die vrede brengen. Zij worden <i>kinderen van God</i> genoemd.	ja/nee
8	Gelukkig wie vervolgd worden om hun geloof. Voor hen is de hemel bestemd.	ja/nee
9	Gelukkig ben je als ze je uitschelden en bespotten, omdat je mij volgt. Groot is je loon in de hemel.	ja/nee
- - - - -		
10	Jullie zijn het zout van de aarde, dat mag je niet verwaarlozen.	ja/nee
11	Jullie zijn het licht van de wereld, dat je helder moet laten schijnen.	ja/nee
12	Volgens de wet mag je niet doden. Maar kwaadspreken is doden met de mond, je zult daarvoor boeten.	ja/nee

zie volgende blz.

- 13 Ga niet te communie als je ruzie met iemand hebt;
maar ga het eerst goedmaken. ja/nee
- 14 Als je zegt: *Ja*, laat het dan ook echt *ja* zijn;
en je *nee* ook werkelijk *nee*. ja/nee
- 15 De wet leert: *oog om oog, tand om tand*.
Maar ik zeg: Slaat iemand je op de rechterwang,
keer hem dan de andere wang toe. ja/nee
- 16 Als iemand je iets vraagt, geef het dan.
Wil iemand iets lenen, weiger het dan niet. ja/nee
- 17 Heb je vijanden lief en bid voor wie je kwaad doen.
Zo zijn jullie kinderen van je Vader in de hemel. ja/nee
- 18 Als je iets goeds hebt gedaan,
bazuin het dan niet overal rond.
Laat je linkerhand niet weten wat je rechter doet.
Je Vader in de hemel zal je ervoor belonen. ja/nee
- 19 De rijkdom van de wereld vergaat weer,
en kan worden gestolen.
Verzamel voor jezelf een schat in de hemel:
die kan niet vergaan en daar komen geen dieven. ja/nee
- 20 Veroordeel niemand,
dan zal God jou niet veroordelen.
Waarom let je op de splinter in andermans oog,
en zie je niet de balk in je eigen oog? ja/nee
- 21 Een kind dat brood wil,
krijgt van moeder geen steen.
Zou je Vader in de hemel jou dan niet geven,
wat je Hem vraagt? ja/nee
- 22 Vertrouw niet op mensen,
als hun daden niet deugen.
Aan een goede boom komen goede vruchten. ja/nee
- 23 Als je mijn woorden bewaart lijkt je op iemand,
die een stevig fundament maakt voor zijn huis.
In moeilijke tijden zal het zeker standhouden. ja/nee

* * *

11 BIJ SIMON THUIS

H a a r z o n d e n z i j n h a a r v e r g e v e n

Lucas 7.36-50

rolverdeling: V1 en V2 (vertellers), Jezus, Simon, allen

V1 Niet iedereen is blij met Jezus' komst.
De Farizeeën en bijbelgeleerden voelen zich in hun positie bedreigd, omdat zoveel mensen naar hem komen luisteren. Zij mopperen:

allen Hij stoort zich niet aan ons, hij houdt zich niet aan de regels.

V2 Eén van hen is Simon, een man van aanzien in de synagoge. Als hij hoort dat Jezus met zijn volgelingen in de buurt komt, besluit hij hem op de proef te stellen.

Simon Ik heb een paar vragen voor hem:
hoe hij zonden kan vergeven, want dat kan God alleen;
en waarom hij zich niet aan de heilige rustdag houdt,
door op die dag zieken te genezen, zoals op alle andere dagen.

V1 Als Simon het gezelschap staat op te wachten,
vraagt hij zich af hoe hij Jezus ontvangen moet.

V2 Moet hij hem kussen en de voeten wassen,
zoals dat het gebruik is bij belangrijk bezoek?

Simon Ze zeggen dat hij de zoon is van een gewone werkmans.
Moet ik hem dan zoveel eer bewijzen?
Dat soort mensen is dat niet gewend.

V1 Daar komen ze aan, de leerlingen met Jezus in hun midden.
Toch een beetje zenuwachtig, stapt Simon naar voren.

V2 Het lijkt wel of Jezus weet wat hij van plan is.
Simon raakt even in de war onder zijn vriendelijk blik.

Simon Meester, wilt u met uw leerlingen bij mij thuis komen eten?

Jezus Natuurlijk, wij gaan met u mee.

V1 Als ze aan tafel zijn gegaan, komt er opeens een vrouw binnen,
die slecht bekend in staat in die stad.

V2 Zij let niet op de aanwezigen, maar gaat achter Jezus staan.

Simon Hoe durft die vrouw hier zomaar binnen te komen!

allen Ze gaat voor geld met mannen mee naar huis!

Simon Als die Jezus echt een profeet is, en door God gezonden,
dan zal hij wel weten wat een minderwaardig mens dat is.
zie volgende blz.

- V1 Zij stond langs de kant van de weg toen Jezus voorbij kwam.
Toen hij haar aanzag kreeg zij zo vreselijk spijt van haar leven,
dat ze hem gevolgd was tot in het huis van die voornamen heer.
- V2 Jezus laat haar begaan,
als zij zich neerbuigt om met haar haren zijn voeten te drogen,
die nat zijn van haar tranen.
Dan wendt hij zich tot zijn gastheer.
- Jezus Simon, ik heb u iets te zeggen.
- Simon Zeg het, meester.
- Jezus Iemand had aan twee personen geld uitgeleend:
aan de één 500, en aan de ander 50 pond.
Toen ze niet konden terugbetalen, schold hij beiden hun schuld kwijt.
Wie van de twee denk je dat het meest dankbaar was?
- Simon Ik denk: diegene aan wie het meest is kwijtgescholden.
- Jezus Jij hebt mij niet met een kus begroet, toen ik hier binnenkwam;
maar zij hield niet op mijn voeten te kussen.
Jij hebt mij niet de voeten gewassen,
maar zij heeft mijn voeten nat gemaakt met haar tranen.
- V1 Simon slaat de ogen neer. Hij voelt zich betrappt.
- V2 Hij is ook verontwaardigd: waarom veroordeelt hij die vrouw niet?
Weet hij dan niet wat een zondares dat is?
Jezus weet wat hij denkt.
- Jezus Daarom zeg ik je, Simon:
Haar zonden zijn haar vergeven, al waren het er veel.
Want zij heeft veel liefde betoont.
Maar aan wie weinig liefde geeft, zal ook weinig vergeven worden.
- V1 Daarop wendt Jezus zich tot de vrouw.
- Jezus Je zonden zijn je vergeven.
- V2 De aanwezigen verwonderen zich.
- allen Wie is hij toch, dat hij zonden kan vergeven?
Dat kan God toch alleen?
- V1 Simon durft Jezus niets meer te vragen.
Hij is boos en hij voelt zich beledigd.
- V2 Maar hij voelt zich ook ongemakkelijk;
en een stem in zijn geweten zegt:
- allen Waarom ben je boos en voel je je beledigd?
Ben jij zelf zo'n onberispelijk mens?

- - - - -

vergeving

Zoals een vader en een moeder hun kinderen vergeven,
zo vergeeft Jezus de vrouw het leven dat ze heeft geleid.
Hij kan dat doen, want hij is God-met-ons:
wie Jezus aankijkt, ziet de goedheid van God.
Hij houdt van alle mensen; en hij wil hen bij zich hebben.
Allen die hem werkelijk volgen, worden zoals hij.
Hij helpt hen daarbij, als zij hem vragen;
en hij vergeeft hun als zij gedaan hebben wat niet deugt,
en daar spijt van hebben.

Als het heel erg is wat ze gedaan hebben,
en ze kunnen niet geloven dat God hun dit wil vergeven,
dan gaan zij naar de kerk en vertellen het aan de priester.
Deze legt hun de hand op en spreekt namens God: Het is je vergeven.*
Zo worden christenen tot kinderen van God.
Zij hebben vergeven zelf ook wat anderen hun hebben aangedaan.

Hoe vaak moet je iemand vergeven?
Als iemand je steeds weer uitscheldt, en die persoon krijgt spijt,
vergeef je het dan steeds opnieuw?
En als dat zeven keer gebeurt: moet je het dan steeds weer vergeven?
De leerlingen vroegen het aan Jezus; en hij antwoordde:
Ja, ook al gebeurt het zeventig keer zeven keer:
dan moet je het evenzoveel keer vergeven.
Doe jij niet even vaak dingen die niet zo goed zijn?
Elke keer opnieuw wil God je graag vergeven als je het Hem vraagt.
Maar als jij anderen niet wilt vergeven wat zij misdaan hebben,
dan zal God ook jou geen vergaving schenken.

Bedenk eens wie je zelf iets zou moeten vergeven,
in plaats van daar boos over te blijven.
Te moeilijk? Bid dan dit gebedje:
God, help mij te vergeven, zoals U ook mij steeds opnieuw vergeeft.

* zie hoofdstuk II.7

12 STORM OP HET MEER

Heer, we vergaan!

Lucas 8,22-25

rolverdeling: V1 en V2 (vertellers), allen

- V1 Jezus en zijn leerlingen trekken rond door de steden en dorpen.
- V2 Overall waar ze komen spreekt hij de mensen toe.
- Jezus Bekeer je tot God, want het koninkrijk van de hemel is nabij.
Laat je licht helder schijnen en verberg het niet.
- V1 Hij geneest hun zieken en drijft boze geesten uit.
- V2 De menigte staat verwonderd om zijn macht;
en zijn woorden over God, die Hij een Vader noemt.
- Jezus Als je veel voor Hem doet, zal je ook veel vergeven worden.
- V1 Bij de oever van het meer stappen ze in de boot van Petrus,
om naar de overkant te varen. De leerlingen maken zich zorgen.
- allen We moeten voortmaken, want er komt slecht weer opzetten.
- V2 De wind wordt nu stormachtig;
maar Jezus legt zich op de achtersteven neer en valt in slaap.
- allen Hoe kan hij slapen, als de boot zo tekeer gaat?
- V1 De storm wakkert aan en de boot begint water te maken.
- V2 De leerlingen worden bang, want ze kunnen niet zwemmen.
- allen Als dat zo doorgaat, dan halen we de overkant niet.
- V1 Zij roeien uit alle macht, maar de boot drijft steeds verder af.
- V2 Dan pakt Petrus Jezus bij de schouders en schudt hem wakker.
- allen Meester, ziet u dan niet het gevaar?
- V1 Jezus ziet Petrus zo rustig aan, dat deze zich schaamt.
- V2 Dan staat hij op en richt zich tot de wind en de golven:
- Jezus Zwijg stil, en kom tot bedaren.
- V1 De wind gaat liggen, het wordt volmaakt stil en het water wordt vlak.
- V2 Onthutst kijken de leerlingen elkaar aan.
- allen Wie is hij toch, dat water en wind hem gehoorzamen?
- Jezus Waarom zijn jullie zo bang geworden?
- allen Zo bang? Als de golven over de boot slaan?
- Jezus Hoe bestaat het, dat jullie nog steeds niet geloven?

- - - - -

angst   Lucas 22,39 - 46

Hoe bestaat het, dat jullie nog steeds niet geloven?

Jezus bedoelt: Zolang als ik bij jullie ben, kan jullie niets gebeuren.

Maar Jezus zelf: wie zal hem beschermen?

Hij trekt met zijn leerlingen door het land, hij geneest hun zieken, en roept de mensen op zich te bekeren tot God, die hen geschapen heeft.

De mensen stromen van alle kanten toe, niet alleen om de wonderen die hij doet, maar om hem te horen spreken. Maar de opperpriester en veel priesters en geleerden: zij geloven niet in hem. Zij noemen hem zelfs een bedrieger, en zoeken hem te doden. Is hij dan niet bang? Waarom vlucht hij niet weg?

Drie jaar later hebben ze hem gegrepen en een wrede dood doen sterven. Was Jezus dan helemaal niet bang voor de marteling aan het kruis? Jawel. Toen Lucas hem verraden had, ging hij naar de boomgaard buiten Jeruzalem, waar hij wel vaker met zijn leerlingen bijeen kwam. Doodsbenauwd knielde hij daar neer en bad: *Vader, laat deze beker aan mij voorbijgaan. Maar toch, niet wat ik wil, laat uw wil geschieden.*

God zond zijn engel om hem te sterken; want Jezus zou zijn leven geven, opdat heel de wereld hem zou kennen. Hoe zouden wij anders over hem hebben gehoord?

gebed van christenen

Iedereen, ook gelovige mensen, weten wat angst is: voor ziekte, voor ongelukken, om uitgelachen te worden.

Dan bidden ze tot de goede God:

Vader, help mij op U te vertrouwen.

En Hij troost hen:

Wat er ook gebeurt, Ik ben bij je, mijn engel zal je dragen.

Zelfs als je sterven moet, wek Ik je op in het koninkrijk van God, om eeuwig met mij te leven.

Wat bid jij als je bang bent? Schrijf het hieronder. God hoort het. Hij weet al wat je bidden wilt, al vóór je hebt gesproken.

.....

.....

.....

* * *

13 BROOD VOOR ALLE MENSEN

v i j f b r o d e n e n t w e e v i s s e n

Lucas 9,10-17

rolverdeling: V1 en V2 (vertellers), Fil. (Filippus), allen

- V1 Op een dag zijn Jezus en zijn volgelingen in het veld, waar duizenden mensen naar hem zijn toegekomen.
- V2 Als de dag al ver is gevorderd, roept Jezus zijn leerling Filippus.
- Jezus Het wordt laat, laten we de mensen te eten geven.
- Fil. Voor zoveel mensen brood halen? Hoe krijgen we dat voor elkaar?
- Jezus Wat heb je bij je?
- Fil. Hier is een jongen die vijf broodjes bij zich heeft, en twee vissen: veel te weinig voor zo'n grote menigte.
- Jezus Breng maar het hier; en laat de mensen in het gras gaan zitten.
- V1 Filippus en de overige apostelen vragen de mensen te gaan zitten.
- V2 Dan neemt Jezus het brood en de vis en dankt hij God.
- Jezus Vader, U doet het graan voor alle mensen groeien.
Zegen dit voedsel en verzadig ons.
- V1 Hij breekt de broodjes door en geeft de stukken aan zijn leerlingen, en zo ook de vis.
- Jezus Doe als ik en geef de mensen te eten.
- V2 Even staan de leerlingen verwonderd te kijken.
Zij zien hoe Jezus het brood blijft breken en uitdelen.
- allen Het brood raakt niet op!
- Fil. Wij moeten hetzelfde doen als onze meester.
- V1 Hij breekt een stukje van het brood,
en geeft het aan een vrouw in 't gras.
Ook zijn brood raakt niet op, en ook de vis niet.
- V2 Zo doen ook de overige leerlingen.
Zij gaan door met uitdelen tot heel de menigte verzadigd is.
En nog is het brood niet op.
- allen Twaalf manden brood zijn er overgebleven!
- V1 Als de mensen het wonder zien dat hier is gebeurd,
willen ze Jezus aan zich binden.
- allen Laat hij onze koning zijn!
- V2 Maar Jezus trekt zich terug om in de eenzaamheid te bidden.

- - - - -

onze koning

Jezus is geen gewone koning. Hij heeft geen land en hij woont niet in een paleis. Zijn koninkrijk is in de hemel en zijn onderdanen zijn de mensen die in hem volgen. Hij heeft dit wonder van de broden gedaan opdat de mensen in hem zullen geloven. Hij is niet gekomen om hun gewoon brood te geven, maar om hen gelukkig te maken. Hij leert hun hoe zij moeten leven: niet voor zichzelf, maar als burgers van zijn Rijk.

Als je hem toelaat in je leven, dan geeft hij je zijn vrede van binnen.

Geen ruzie meer en geen geschreeuw, maar goede woorden.

Het deert je niet als je wordt uitgescholden, want hij is bij je.

Hij scheldt niet terug, maar hij is goed voor wie hem kwaad doen.

Jezus maakt zijn vrienden gelukkig en hij draagt hun moeilijkheden, omdat hij in hen is.

In de kerk wordt dit elke zondagmorgen zichtbaar gemaakt.

Als je bidt: "Help mij met u te leven", dan geeft hij het bewijs dat hij in jou wil wonen.

Bij de communie ontvang je een hostie met de woorden: *het lichaam van Christus*.

Je antwoordt hierop met "Amen", dat is: Ik geloof.

Het zijn geen mooie woorden maar het is werkelijkheid:

je gelooft dat je Jezus zelf ontvangt; en dat hij je leert hoe je met hem kan leven.

Je hoeft niet meer achter anderen aan te lopen, hij maakt je vrij.

- - - - -

Kunnen we onze koning kennen?

Is hij groot en sterk en knap? Van zijn uiterlijk weten we niets, behalve dat hij zwart haar had, zoals alle joodse mensen.

Maar wat weten we wel?

Schrijf hieronder eens op wat je van hem denkt te weten.

.....

.....

.....

Zou je zelf graag zo willen zijn?

Hij helpt je om op hem te gaan gelijken.

* * *

14 JEZUS OP DE BERG

Luister naar hem.

Lucas 9,28-36

rolverdeling:

V1 en V2 (vertellers) Jezus Petrus stem allen

V1 Jezus en de apostelen zijn op een eenzame plaats om te bidden.

V2 Dan stelt hij hun de vraag:

Jezus Wat zeggen de mensen over mij, wie denken zij dat ik ben?

allen Ze beweren van alles over u.

Petrus Ze zeggen dat u Johannes de Doper bent, die weer levend is geworden; Of dat u Elia bent, of Jeremia, de oude profeet, die is opgestaan.

Jezus En jullie: wie denken jullie dat ik ben?

V1 Dan is het stil.
Wat ze hopen, durven ze nog niet uit te spreken.

V2 Dan springt Petrus op en geeft namens allen het antwoord.

Petrus U bent de Christus, de Zoon van de levende God.

Jezus Je bent een gelukkig mens, Petrus.
Je hebt dit niet van jezelf.
Mijn Vader in de hemel heeft het je in de mond gegeven.

V1 Dan waarschuwt hij hen, dat niet iedereen dit zal aannemen.

V2 De Farizeeën en de bijbelgeleerden zullen hem verwerpen;
en hem overleveren aan de Romeinen,
om ter dood gebracht te worden.

Jezus Zelfs veel priesters geloven niet in mij.
Maar na drie dagen zal de mensenzoon opstaan uit de dood.

allen Opstaan uit de dood? Wat bedoelt hij?

- - - - -

V1 Enkele dagen later neemt Jezus drie van zijn leerlingen mee.
Samen met Petrus, Jakobus en Johannes
zoekt hij de eenzaamheid op de top van een berg.

V2 De drie leerlingen rusten uit van de tocht en vallen in slaap.
Maar Jezus bidt. En als hij staat te bidden, verandert hij.
Zijn gezicht straalt, en zijn kleren worden blinkend wit.

V1 Dan staan er opeens twee mannen bij hem: Mozes en Elia.
Het is meer dan 1000 jaar geleden dat zij leefden.

- V2 Op dat moment worden de drie leerlingen wakker.
Ze zijn helemaal in de war om wat zij zien.
- Petrus Heer, zal ik drie tenten bouwen?
Eén voor u, één voor Mozes en één voor Elia?
- allen Hoe kent hij de namen van de twee profeten?
En waar wil hij die tenten vandaan halen?
- V1 Petrus wil wel altijd boven op die heuvel blijven.
- V2 Maar dan verschijnt er een wolk boven hen;
en een stem klinkt uit de wolk:
- stem Dit is mijn geliefde Zoon; luister naar hem!
- V1 Op het horen van die stem
worden Petrus en Jakobus en Johannes bevreesd.
Ze vallen neer, met hun gezicht naar de grond.
- V2 Even later raakt Jezus hen aan.
Hij ziet er weer uit zoals tevoren.
Mozes en Elia zijn weg en de wolk is verdwenen.
- Jezus Sta maar op, jullie hoeven niet bang te zijn.
- V1 Dan dalen ze af naar de plaats,
waar de overige leerlingen op hen wachten.
- V2 Onderweg drukt Jezus de drie op 't hart:
- Jezus Praat er niet over, wat je op de berg hebt meegemaakt,
voordat de mensenzoon is opgewekt uit de dood.
- V1 Maar de drie apostelen begrijpen nog steeds niet,
wat hun meester daarmee bedoelt.
- allen Opgewekt uit de dood ..... wat kan dat betekenen?
- V2 Het dringt nog niet tot hen door dat het werkelijk mogelijk is,
dat hij zal sterven en weer tot leven zal komen.

- - - - -

Luister naar hem.

Er zijn mensen die zo dicht bij God leven, dat ze Hem soms horen spreken. We noemen hen *heiligen*. Koning David was een heilige, en Maria en Jozef en Johannes de Doper. Zij denken niet aan zichzelf; maar hun hart en hun gedachten zijn onafgebroken bij hun Heer. Dan verschijnt er soms een engel aan hen; of zij horen Jezus spreken in een droom of een visioen.

Eigenlijk zijn alle christenen geroepen om als heiligen te leven. Dat betekent niet dat je een heilig boontje wordt, maar wel dat je net als zij probeert naar hem te luisteren.

stem in je geweten.

Als je echt probeert om goed te doen,
dan spreekt Jezus tot je in het geweten.

- Heb je over iemand geroddeld, dan voel je dat 't niet deugt.
Hij leert het je: kwaad spreken over iemand is een beetje doden.
Hij leert je om het kwaad te vergeven en het goede in iemand te zien.
Zo leven de burgers van zijn koninkrijk.
- Als iemand hulp nodig heeft, maar je hebt haast en je loopt door;
of misschien vind je hem of haar niet aardig en daarom doe je niks:
dan spreekt Jezus tot je hart:
"Wil je mij werkelijk volgen?
"Dan moet je jezelf vergeten en die persoon te hulp komen.
"Probeer het maar, ik zal je daarbij helpen als je mij vraagt."
- Als je iets moois wilt kopen en je ziet een zwerver op straat,
dan zegt Jezus:
"Wat je aan hem doet, dat doe je aan mij".
"Zo hebben de heiligen het voorgedaan".
- Als iemand gepest wordt en niemand durft iets te zeggen,
dan spreekt hij tot je:
"Sta op en zeg dat ze daarmee stoppen.
"Durf je dat niet? Vraag het mij, ik geef je moed."

Schrijf hieronder wat je eigenlijk zou moeten doen,
maar wat toch vaak niet gebeurt.

.....

.....

.....

.....

* * *

15 EEN DODE OPGEWEKT

Wie in mij gelooft,
zal in eeuwigheid niet sterven.

Johannes 11,1-57

rolverdeling:

V1 en V2 (vertellers), Jezus, Hpr (hogepriester), Thomas,
Martha, Maria, allen

- V1 Jezus en zijn leerlingen blijven ver van Jeruzalem vandaan.
Ze zijn in de hoofdstad niet veilig meer.
- V2 De hogepriesters, de bijbelgeleerden en de Farizeeën:
zij zijn erop uit hem te doden.
Zij voelen zich hun positie bedreigd,
omdat de menigte Jezus volgt.
- allen Hij spreekt heel anders dan onze oude leiders.
- HPr Die man kan niet in leven blijven.
Hij stoort zich niet aan de wet en onze traditie.
- V1 Op 'n dag komt er bericht dat Lazarus uit Bethanië ziek is.
- V2 Jezus is vaak in Bethanië op bezoek geweest
bij Lazarus en zijn zusters Martha en Maria.
- Jezus Onze vriend Lazarus is ingeslapen.
Ik ga er heen om hem op te wekken.
- allen Bethanië ligt vlakbij Jeruzalem. Het is daar levensgevaarlijk!
Als hij slaapt, zal hij wel beter worden.
- Jezus Lazarus is inmiddels gestorven.
Het is goed voor jullie dat dit is gebeurd.
Zo zul je leren te geloven.
- allen Laten we met hem meegaan om met hem te sterven.

- - - - -

in Bethanië

- V1 Als Jezus en zijn leerlingen Bethanië naderen,
is Lazarus al vier dagen dood.
Buiten het dorp houden zij halt.
- V2 Als Martha hoort dat zij in aantocht zijn, snelt ze Jezus tegemoet.
- Martha Meester, als u hier was geweest, dan was hij niet gestorven.
Maar zelfs nu weet ik dat u God zal geven wat u Hem vraagt.
- Jezus Je broer zal weer opstaan.
zie volgende blz.

- Martha Ik weet dat hij zal opstaan, op de laatste dag.
- Jezus Ik ben de opstanding en het leven.
Wie in mij gelooft zal leven, ook al is hij gestorven.
Wie leeft in geloof in mij zal in eeuwigheid niet sterven.
Geloof je dat?
- Martha Ja, Heer, ik geloof dat u de Christus bent,
de Zoon van God, die in de wereld zou komen.
- Jezus Waar is Maria?
- V1 Martha holt terug naar huis om haar zuster te waarschuwen.
- V2 Er zijn veel mensen bij hen thuis om de zusters te troosten.
- Martha Maria, de meester is er en vraagt naar je.
- V1 Meteen staat Maria op; en loopt haastig naar buiten
De aanwezigen denken dat ze naar het graf gaat; en volgen haar.
- V2 Bij de plaats aangekomen waar Jezus en zijn leerlingen zitten,
valt zij voor hem neer.
- Maria Heer, als u hier was geweest, zou mijn broer niet gestorven zijn.
- V1 Als Jezus haar ziet huilen, en ook de Joden,
die met haar zijn meegekomen, is hij diep ontroerd.
- allen Zie eens, hoeveel hij van hem hield.
- V2 Maar sommigen van hen hadden kritiek.
- allen Hij heeft zoveel mensen genezen.
Kon hij dan niet zorgen dat Lazarus niet stierf?
- Jezus Waar hebben jullie hem neergelegd?
- allen Kom mee, dan kunt u het zien.
- bij het graf
- V1 Als Jezus bij 't rotsgraf staat,
is hij zo ontroerd, dat hij even geen woord kan uitbrengen.
- V2 Er ligt een zware steen voor de ingang van het graf.
- Jezus Neem die steen weg
- Martha Heer, hij is al vier dagen dood, het lichaam is in ontbinding.
- Jezus Heb ik niet gezegd dat je Gods grootheid zal zien als je gelooft?
- V1 Op dat woord nemen ze de steen weg.
- V2 Dan slaat Jezus zijn ogen naar omhoog en bidt.
- Jezus Vader, ik dank U.
Zo zullen de mensen geloven dat U mij gezonden hebt.

- V1   Daarop zegt hij met luide stem:
 Jezus   Lazarus, kom naar buiten!
- V2   Even is het stil. Dan komt Lazarus naar buiten,
 handen en voeten met zwachtels omwonden,
 en met een doek om zijn gezicht.
- Jezus   Maak hem los en laat hem gaan.
- V1   Sprakeloos staan de mensen te kijken, als Lazarus wordt losgemaakt.
 V2   Dan barsten ze los in gejuich.
- allen   Hij leeft, Lazarus leeft! Zoiets heeft zich nog nooit vertoond!
- - - - -
- V1   De mensen zijn buiten zichzelf van verbazing;
 en dolgelukkig, als ze Lazarus in levende lijve voor zich zien.
 Maar .... niet allemaal.
- V2   Eén van hen vertrekt naar Jeruzalem,
 om de hogepriester op de hoogte te brengen.
 Deze roept direct al zijn medestanders bij zich.
- HPr   Die man doet veel wonderen.
 Als we hem zijn gang laten gaan,
 zal de hele wereld in hem gaan geloven.
- allen   Wat kunnen we doen?
- HPr   Het is beter dat één mens sterft, dan dat het hele volk ten onder gaat.
 Ieder die weet waar hij is, moet het mij komen vertellen.
- V1   Vanaf die dag zijn ze vastbesloten Jezus te doden.
- V2   Jezus trekt zich met zijn leerlingen terug,
 in de richting van de woestijn, in de stad Efraïm.
- - - - -

niet sterven?

Wie in mij geloofd zal in eeuwigheid niet sterven. Wat bedoelt Jezus?
 Martha is gestorven, en Maria; en ook Lazarus is later weer gestorven.
 Wat bedoelt Jezus dan?

.....

.....

.....

16 INTOCHT IN JERUZALEM

H o s a n n a , d e z o o n v a n D a v i d !

Lucas 19,28-44 Matteüs 21,1-7

rolverdeling:

V1 en V2 (vertellers), Jezus, allen, HPr (hogepriester)

- V1 Het Paasfeest van de Joden nadert;
en Jezus maakt zich op om naar Jeruzalem te trekken.
- V2 De leerlingen zijn hevig ongerust als zij dit horen.
- allen Meester, u bent daar niet veilig!
- Jezus Dit Paasfeest wil ik in Jeruzalem vieren.
- V1 De leerlingen leggen zich erbij neer. Wie zou hem tegenspreken?
- - - - -
- V2 Een week vóór het feest, op Palmпасen, naderen zij Jeruzalem.
Buiten de stad, bij Bethanië, stuurt Jezus twee leerlingen het dorp in.
- Jezus Jullie zullen daar een ezeltje zien staan, vastgebonden aan een paal.
Maak het los en zeg de eigenaar dat de Heer het nodig heeft;
en dat het morgen wordt teruggebracht.
- V1 Jezus doet dit, om de bijbelgeleerden duidelijk te maken dat hij de messias is,
waar het volk al zo lang naar heeft uitgezien.
- V2 In de Bijbel staan de woorden van de oude profeet Zacharia,
die honderden jaren tevoren in de geest Jezus heeft zien komen.
- allen *Israël, uw koning komt tot u, zachtmoedig en rijdend op een ezeltje.*
- V1 Als het bekend wordt dat Jezus in aantocht is,
stromen de mensen naar de stadspoort.
- V2 De leerlingen spreiden hun jassen als een tapijt op de weg.
De mensen zwaaien met palmtakken om hem te begroeten.
- allen *Hosanna voor onze koning!*
- V1 Maar Jezus is bedroefd. Hij weet wat er staat te gebeuren;
en dat allen zich tegen hem zullen keren.
- V2 De hogepriester en Farizeeën staan knarsetandend toe te kijken.
Zij ergeren zich groen en geel aan het volk dat hem toejuicht.
- allen *Hosanna voor de koning! Gezegend hij die komt in de naam van God!*
- HPr Laat die mensen toch hun mond houden! Wat weten zij van God?
- Jezus Al zouden zij zwijgen, dan zouden de stenen spreken.
- - - - -

- V1 Toen Jezus bij de tempel was aangekomen, zag hij de handelaars zitten, die van alles en nog wat verkochten.
Hij verjoeg hen, die op de plaats van gebed alleen maar dachten aan geld.
- Jezus Ga weg van hier, jullie maken van de tempel een rovershol!
- V2 Toen de handelaars weg waren, kwamen blinden en lammen naar de tempel.
Hij genas hen allen; en de kinderen zongen hem toe:
- allen Hosanna voor de zoon van David!
- V1 Dan komt de hogepriester met zijn gevolg weer op Jezus af.
Want dit hosannalied is bedoeld voor de messias.
- Hpr Hosanna betekent: hij zal ons redden.
Dat mag je alleen over de Messias zeggen! Wie denk je wel dat je bent?
- V2 Zij denken dat de messias zal komen als een machtige vorst;
en niet als zo'n eenvoudige man. Maar Jezus antwoordt:
- Jezus Jullie kennen toch wel de bijbelse woorden:
God geeft aan kinderen zijn loflied in de mond?
- V1 Hij keert hen de rug toe en vertrekt naar de boomgaard buiten de stad,
waar hij met zijn leerlingen geregeld bij elkaar komen.
- V2 Het is de eerste dag van de laatste week van Jezus met zijn leerlingen.

- - - - -

de laatste week

De 40 dagen vóór Pasen bereiden christenen zich voor op dit feest.

De eerste dag van deze tijd wordt genoemd .....

De laatste week van de 40dagentijd is de *goede week*.

Nu wordt er scheiding gemaakt tussen goed en kwaad,
tussen mensen die Jezus liefhebben en die hem haten.

De eerste dag van deze laatste week heet .....

Op donderdag heeft Jezus de laatste maaltijd met zijn leerlingen.

In de kerk wordt dan de instelling van de eucharistie gevierd.

Deze dag wordt genoemd .....

Na de maaltijd wordt Jezus verraden door zijn leerling .....

In de boomgaard buiten de stad wordt hij gevangen genomen.

Op vrijdag wordt Jezus veroordeeld door het bestuur van zijn kerk.
zie volgende blz.

De landvoogd .....spreekt het doodvonnis uit.

Hij wordt bespot en geslagen en aan een kruis geslagen.

Om drie uur in de middag sterft Jezus. Zijn laatste woorden zijn":

..... (Joh 19,30)

De dag van Jezus' dood aan het kruis heet .....

Zijn lichaam wordt in een rotsgraf gelegd, met een steen ervoor.

De dag daarop is de sabbath, de rustdag van de Joden.

Dan mag niemand werk verrichten.

Deze dag wordt in de kerk genoemd .....

De dag daarop is het zondag, de eerste dag van de nieuwe week.

Enkele vrouwen gaan naar het graf om zijn lichaam te balsemen;
maar de steen is weggerold en het graf is leeg.

Op deze dag viert de kerk dat Jezus is opgestaan uit de dood.

Dit is het feest van .....

Gedurende 40 dagen verschijnt Jezus aan zijn leerlingen.

Dan, op een donderdag, neemt hij afscheid van hen.

Deze dag vieren we het feest van .....

10 Dagen later is het weer groot feest.

Op deze zondag ontvangen de leerlingen de Geest van God.

Hun Heer is nu niet meer zichtbaar bij hen,

maar hij blijft hen bijstaan als zij het evangelie verkondigen:

"De Heer is werkelijk opgestaan!"

Dit feest wordt genoemd het .....feest.

Allen die Jezus liefhebben en hem daadwerkelijk volgen,

ontvangen van hem de heilige Geest van God.

Niemand hoeft hieraan te twifelen.

Als bewijs hiervan ontvang je in de kerk het sacrament van het

.....

* * *

IIB dood en nieuw leven

1	DE LAATSTE MAALTIJD Dit is mijn lichaam, dit is mijn bloed.	blz. 102
2	JEZUS WORDT VEROORDEELD weg met hem!	106
3	JEZUS IS OPGESTAAN mijn Heer en mijn God!	111
4	OPGESTEGEN NAAR DE HEMEL Hij zal terugkomen.	114
5	DE KOMST VAN DE GEEST God in ons	118
6	DE DOOP VAN DE MINISTER Ik geloof.	121

1 DE LAATSTE MAALTIJD

Dit is mijn lichaam, dit is mijn bloed.

Lucas 22,1 - 20

rolverdeling: V1 en V2 (vertellers), Jezus, Petrus, Judas, allen

- V1 Op de dag voordat Jezus zal worden gekruisigd, viert hij met zijn leerlingen het laatste paasmaal.
- V2 Op deze maaltijd wordt het paaslam herdacht, dat op de avond vóór de uittocht uit Egypte door de Joden werd gegeten.
- Petrus Heer, het is bijna Pasen.
Waar wilt u dat wij de maaltijd klaarmaken?
- Jezus Als je naar de stad gaat, zul je daar een man zien lopen die een kruik water draagt. Hij zal 't je vertellen.
- V1 Verwonderd loopt Petrus met Jakobus en Johannes de stad in.
- V2 En ja hoor: daar loopt een man die net water heeft geput.
- Petrus Mijnheer, u kent Jezus toch wel?
Zou hij met ons in uw huis het paasmaal mogen gebruiken?
- V1 Die man gaat hen voor, en wijst hun een groot vertrek op de bovenverdieping van zijn huis.
- V2 De leerlingen maken alles klaar wat voor de maaltijd nodig is. In de namiddag komen Jezus met de andere leerlingen daar aan. Niemand zegt iets. Ze voelen allemaal dat er iets ergs gaat gebeuren.
- Jezus Dit is de laatste maaltijd die we samen hebben. Vanavond wordt ik gevangen genomen; want één van jullie gaat mij verraden.
- V1 Verschrikt kijken de leerlingen elkaar aan.
- allen Jezus verraden, onze geliefde meester? Wie zou zoiets kunnen doen??
- V2 Judas, die hem heeft uitgeleverd, houdt zich van de domme.
- Judas Ik ben het toch niet, meester?
- Jezus Je zegt het. Wat je te doen hebt, die dat met spoed.
- V1 Judas staat op en vertrekt. Waar gaat hij heen?
- V2 Omdat Judas de kas beheerde, was het niet ongewoon dat alleen hier of daar naar toe moest.
- allen Hij zal iets aan de armen moeten gaan brengen.

- - - - -

- V1 Tijdens de maaltijd neemt Jezus een stuk brood van de schaal.
- Jezus Vader in de hemel, zegen dit brood.
- V2 Dan breekt Hij het brood in stukken en deelt het uit.
- Jezus Neem dit brood en eet hier allen van.
Dit is mijn lichaam, dat voor jullie gegeven wordt.
Blijf dit doen; en denk daarbij aan mij.
- V1 De leerlingen nemen van het brood.
Het is hun laatste maaltijd met hun meester.
- V1 Na de maaltijd neemt Jezus de beker met wijn;
en houdt hem omhoog.
- Jezus Dit is mijn bloed, dat voor jullie wordt vergoten.
- V1 De beker met wijn gaat rond en ze drinken er allen uit.
- V2 Na de lofzang staan ze op en vertrekken naar een olijvenboomgaard,
waar ze vaker samenkomen. Ook Judas kent die plaats.
- Jezus Nu staat er te gebeuren wat de profeet heeft voorgezegd:
allen *De herder wordt geslagen en de schapen worden verstrooid.*
- Jezus Maar als ik ben opgestaan,
zal ik jullie voorgaan naar de afgesproken plaats.
- Petrus Dat zal niet gebeuren! Ik zal u niet alleen laten, nooit!
- Jezus Vannacht, voordat de haan heeft gekraaid,
zul je mij drie keer verloochend hebben.
- Petrus Al moet ik met u sterven, ik verlaat u niet.
- allen Wij zullen u nooit in de steek laten.
- Jezus Wachten jullie hier.
- V1 Jezus neemt met Petrus, Jakobus en Johannes met zich mee;
en loopt verder de boomgaard in.
- V2 Dan laat hij ook hen achter;
en loopt alleen nog een eindje verder.
Hij wordt doodsbenuwd en knielt neer om te bidden.
- Jezus Vader, voor U is alles mogelijk.
Laat deze beker aan mij voorbijgaan.
En toch: laat niet wat ik wil, maar wat U wilt gebeuren.
- V1 Een engel uit de hemel komt hem bijstaan,
als het angstzweet als dikke druppels bloed op de grond druppelt.
- V2 Jezus bidt opnieuw met dezelfde woorden:
zie volgende blz.

- Jezus Vader, voor U is alles mogelijk.
Laat deze beker aan mij voorbijgaan.
En toch: laat niet wat ik wil, maar wat U wilt gebeuren.
- V1 Als Jezus bij de leerlingen terugkomt, vindt hij hen slapend.
- Jezus Konden jullie nog niet één uur met mij waken?
Sta op, want het uur is aangebroken.
Mijn verrader is in aantocht.
- V2 Hij is nog niet uitgesproken, of daar komt Judas aan,
samen met een bende mannen met zwaarden en stokken.
Judas heeft een teken met hen afgesproken.
- Judas Die ik zal kussen, die is het.
Grijp hem en breng hem naar de hogepriester.
- V1 Judas loopt op Jezus toe en geeft hem een kus.
- Judas Gegroet, meester.
- Jezus Judas, verraadt je de mensenzoon met een kus?
- V2 Dan grijpt Petrus zijn zwaard,
en slaat de knecht van de hogepriester een oor af.
- Jezus Petrus, laat het hierbij.
- V1 Hij raakt het oor van de knecht aan en geneest het.
- V2 Dan Jezus richt hij zich tot de troep mannen,
die hem gevangen komen nemen.
- Jezus Als tegen een rover zijn jullie op mij afgekomen.
Was ik niet dagelijks in de tempel om jullie te leren?
Toen hebben jullie geen hand tegen mij uitgestoken.
Maar dit is het uur van de duisternis.
- V1 Dan vluchten allen weg om het vege lijf te redden.
- V2 Maar Petrus en Johannes bedenken zich.
Zij keren terug en blijven hun meester op een afstand volgen,
als hij wordt afgevoerd naar het huis van de hogepriester.

- - - - -

blijf dit doen en denk daarbij aan mij.

Overal ter wereld komen christenen op zondagmorgen bij elkaar, om aan Jezus te denken; en te doen wat hij bij de laatste maaltijd met zijn leerlingen heeft voorgedaan. De priester neemt bij het altaar de plaats van Jezus in. Terwijl brood en wijn naar het altaar worden gebracht, wordt in de kerk de collecte gehouden.

Heel vroeger, toen er maar heel weinig geld in omloop was, brachten de mensen zelf brood en wijn mee naar de kerk, samen met nog allerlei andere levensmiddelen, die bestemd waren voor de armen. In plaats daarvan geven we nu geld; maar de bedoeling is hetzelfde: we geven iets van onszelf; maar eigenlijk is alles wat we hebben voor God. We bieden onszelf aan, om straks Jezus te mogen ontvangen. Daarop dankt de priester God voor zijn goedheid; en zegt dezelfde woorden Jezus bij zijn laatste maaltijd: *Dit is mijn lichaam dat voor jullie gegeven wordt; en: Dit is mijn bloed, dat voor jullie wordt vergoten.* Aan het einde van het gebed bidden de mensen het Onze Vader, zij wensen elkaar de vrede van Christus toe en gaan te communie. We ontvangen Jezus zelf. Hij helpt ons te doen wat te moeilijk voor ons is: niet alleen aan onszelf te denken, maar goed te doen: ook aan wie ons kwaad doen. Is dit geen wonder?

gezegend

Vóór zij vertrekken, heft de priester de handen op en zegent hij de mensen met het kruisteken: de goede God zal bij jullie zijn. Daar mogen we in de week die komt dan wel aan denken! Jezus leert ons bij alles wat wij doen in gedachten te bidden: Help mij, Heer, dat het goed is wat ik doe. Help mij, om: (vul hier in wat je moeilijk vindt)

.....

.....

.....

.....

De volgende zondag begint met een gebed om vergeving. Want je hebt wel je best gedaan, maar soms ben je toch weer in oude fouten vervallen. God ziet 't, als je spijt hebt en graag anders wilt; en Hij vergeeft het je. Zo leer je stapje voor stapje dichter bij God te leven. Daarvoor moet je wel op zondagmorgen naar de kerk komen.

* * *

2 JEZUS WORDT VEROORDEELD

w e g m e t h e m !

Matteüs 27,27-56; Lucas 22,54-23,56; Johannes 19,17-30

rolverdeling:

V1 en V2 (vertellers) Petrus allen Kajafas (de hogepriester) Pilatus

donderdagavond, op de binnenplaats

V1 Als Jezus naar het paleis van de hogepriester wordt afgevoerd,
volgen Johannes en Petrus hem op een afstand,
Ze wachten bij een vuur op de binnenplaats,
waar de bedienden zich warmen.
Binnen zien zij Jezus staan.

V2 Dan wordt Petrus door een vrouw herkend.
Ook anderen herkennen hem.

allen Zeg eens, was jij ook niet bij die Jezus?

V1 Petrus schrikt geweldig als hij dat hoort.

Petrus Hoe komen jullie erbij. Ik ken hem niet.

V2 Maar dan zegt een ander hetzelfde.

allen Hoor jij ook bij die Jezus?

Petrus Hou toch op! Ik weet niet wie hij is.

V1 Petrus krijgt het er warm van.
Hij kijkt naar de poort. Zal hij wegrennen?
Maar de mensen zeggen niks meer.

V2 Petrus haalt opgelucht adem.
Maar dan wordt weer hetzelfde gezegd:

allen Jawel hoor, jij was ook in zijn gezelschap.

Petrus Schei toch uit! Ik zeg toch dat ik hem niet ken.

V1 Dan kraait ergens een haan, luid en duidelijk.

V2 Op dat moment draait Jezus zich om en kijkt hem aan.
Dan herinnert Petrus zich wat hij heeft gezegd:

Jezus Vannacht, voordat de haan heeft gekraaid,
zul je mij drie keer hebben verloochend.

V1 Tranen van berouw komen hem in de ogen;
en hij loopt de poort uit, helemaal in de war.

V1 Ondertussen wordt Jezus door zijn bewakers bespot.

V2 Ze gooien een doek over zijn hoofd en slaan hem met een stok.

allen Je bent toch een profeet? Zeg ons dan wie je geslagen heeft.

vrijdagmorgen, voor de Joodse raad

- V1 De volgende dag, op vrijdagmorgen in alle vroegte,
roept Kajafas de oudsten van 't volk en de schriftgeleerden bijeen.
Jezus wordt van veel dingen beschuldigd; maar hij antwoordt niet.
- Kajafas Hoort u niet wat ze allemaal tegen u inbrengen?
Wat hebt u daarop te zeggen?
- V2 Maar Jezus blijft zwijgen.
- Kajafas Als u weigert te spreken, geef mij dan antwoord op het volgende.
bent u de Christus, de Zoon van God?
- Jezus Als ik het u zeg, zult u het toch niet geloven.
Maar u zult de mensenzoon zien zitten aan de rechterhand van God.
- allen U bent dus de Zoon van God?
- Jezus U hebt het gezegd. Ja, dat ben ik.
- allen Wat zouden wij hem verder nog verhoren?
Wij hebben het nu uit zijn eigen mond gehoord.
- Kajafas Wat is dus uw oordeel?
- allen Hij lastert God! Hij moet sterven.
- V1 Slechts enkele leden van de raad stemmen hier niet mee in.
Zij zien in Jezus een rechtvaardig mens.
- V2 De hogepriester staat op, en de vergadering met hem.
Zij brengen Jezus naar de Romeinse stadhouder Pilatus.

bij Pilatus

- V1 Pilatus is gewaarschuwd door zijn vrouw,
zich niet met deze zaak in te laten.
- V2 Hij begeeft zich naar buiten en vraagt:
- Pilatus Wat hebben jullie tegen deze man in te brengen?
- allen Hij noemt zich de koning van de Joden.
Dan is hij de keizer van Rome ongehoorzaam.
- V1 Op deze woorden wordt Pilatus ongerust.
Jezus ziet er niet uit als een vorst. Wat bedoelen de mensen?
- V2 Hij gaat naar weer naar binnen en roept Jezus bij zich.
- Pilatus Zeg eens: bent u de koning van de Joden?
- Jezus Mijn koningschap is niet van deze wereld.
Anders hadden mijn dienaren wel voor mij gevochten,
Maar nu is mijn koningschap niet van hier.
- zie volgende blz.

- Pilatus U bent dus toch koning?
- Jezus Ja. Daartoe ben ik in de wereld gekomen,
om van de waarheid te getuigen.
Mensen in wie de waarheid woont luisteren naar mijn stem.
- Pilatus Wat is waarheid?
- V1 Pilatus voelt wel dat de Joden hem uit nijd beschuldigen.
- V2 Hij treedt weer naar buiten en spreekt de mensen toe.
- Pilatus Ik zie geen schuld in hem.
Hij heeft niets gedaan wat de doodstraf verdient.
Het is de gewoonte dat ik op deze dag iemand van u vrijlaat.
Ik zal Jezus dus in vrijheid stellen.
- V1 Dan beginnen allen te schreeuwen:
- allen Weg met hem! Laat Barabbas maar vrij.
- V2 Barabbas is een rover.
- Pilatus Maar wat voor kwaad heeft hij dan gedaan?
- allen Weg met hem! Kruisig hem!
- V1 Pilatus ziet dat er oproer dreigt te ontstaan.
Daarom laat hij Barabbas vrij;
en Jezus levert hij over aan een hoofdman, om gekruisigd te worden.
- V2 De soldaten drijven de spot met Jezus;
en hangen hem een rode koningsmantel om.
Ze maken een krans van doorntakken,
duwen die als een kroon op zijn hoofd en buigen voor hem.
- allen Gegroet, koning van de Joden!
- vrijdag 12 uur
- V1 De soldaten leggen Jezus het kruis op de rug;
en leiden hem buiten de stad om gekruisigd te worden.
Een grote menigte komt achter hem aan.
- allen Dat willen we niet missen.
- V2 Om 12 uur wordt Jezus aan een kruis geslagen.
- Jezus Vader, vergeef het hun; want zij weten niet wat zij doen.
- V1 In de menigte die staat toe te kijken als hij aan het kruis hangt,
beginnen velen zich af te vragen:
- allen Is het wel goed wat hier gebeurt?
- V2 Maar hun overheidspersonen kennen geen medelijden.
- allen Als hij echt de Messias van God is, laat hij zichzelf dan redden!
- V1 Pilatus had een bord op het kruis laten aanbrengen met de woorden:
Jezus van Nazareth, de koning van de Joden.

- V2 De soldaten onder het kruis lezen dit en roepen:
 allen Als je de koning van de Joden bent, redt dan jezelf!
- V1 Naast Jezus worden ook twee misdadigers gekruisigd,
 De één rechts en de ander links van hem. De ene schreeuwt:
 allen Kom op Messias, laat zien wat je kunt. Red jezelf en ook ons!
- V2 Maar de andere misdadiger bestraft hem.
 allen Wij krijgen wat wij verdienen;
 maar Hij heeft niets verkeerd gedaan.
 Jezus, denk aan mij, als u in uw Koninkrijk gekomen bent.
- Jezus Ik verzeker je: Vandaag nog zul je bij mij zijn in het paradijs.
- V1 Bij het kruis staan de apostelen,
 en de vrouwen die Jezus overal gevolgd zijn.
- V2 Naast zijn leerling Johannes staat zijn moeder Maria.
 Jozef, haar man, leeft niet meer. Jezus zegt tot haar:
- Jezus Kijk, dat is nu uw zoon.
- V1 Dan kijkt hij naar Johannes en zegt:
- Jezus Zij is nu je moeder.
- V2 Vanaf dat ogenblik heeft Johannes Maria bij zich in huis genomen.

vrijdag 3 uur

- V1 Het is nu bijna drie uur.
- V2 Jezus denkt aan de psalm van koning David,
 die over hem geschreven heeft, en zegt:
- Jezus Ik heb dorst.
- V1 Iemand doopte een spons in zure wijn, stak die op een stok,
 en bracht hem naar zijn mond.
- V2 David, die een profeet was, heeft dit 1000 jaar tevoren al gezien:
- allen Zij geven mij azijn te drinken in mijn dorst. ps 69,22
- V1 't Wordt donker, omdat de zon geen licht meer geeft.
 Jezus roept met luide stem:
- Jezus Mijn God, waarom hebt U mij verlaten? ps 22,1
- V2 Dan buigt hij het hoofd en zegt:
- Jezus Het is volbracht.
 Vader, in uw handen beveel ik mijn geest. ps 31,6

- V1 De Romeinse hoofdman, die met zijn soldaten
Jezus naar Golgotha heeft gebracht,
is diep onder de indruk als hij ziet hoe Jezus sterft;
en hij roept uit:
- allen Eer aan God! Deze man was werkelijk rechtvaardig.
- V2 Eén van de soldaten steekt een speer in zijn zijde.
Er kwam bloed en water uit de wond.

vrijdagavond

- V2 Die avond vraagt één van de leden van de Joodse raad,
die niet met het vonnis had ingestemd,
aan Pilatus om het lichaam van Jezus;
en legt hem neer in een nieuw uitgehouwen graf.
- V2 De vrouwen die Jezus tot Jeruzalem gevolgd waren,
zien hoe hij een grote steen voor de ingang rolt.
Het is vrijdag, de vooravond van Pasen

- - - - -

het lam van God

(lees nog eens hoofdstuk 10, over Mozes en de vlucht uit Egypte)

Elke zondag, vóór de mensen te communie gaan, bidden zij:

*Lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt,
ontferm U over ons.*

En nog een keer:

*Lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt,
ontferm U over ons.*

*Lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt,
geef ons uw vrede.*

Tot wie bidden de mensen? Wie is dit Lam van God?

Je begrijpt het: zij bidden tot Jezus,
die zichzelf aan de wereld heeft gegeven.

Mozes heeft naar hem vooruitgezien.

Op de avond voor hij met zijn volk uit Egypte vluchtte,
hebben zij lammeren geslacht

en het bloed aan de deurposten gestreken.

Aan deze huizen ging het verderf voorbij.

Daarom noemen we Jezus: *het lam van God*.

Als je hem aanneemt en in geloof tot hem bidt,
zal het kwaad in de wereld geen vat op je krijgen.

* * *

3 JEZUS IS OPGESTAAN

m i j n H e e r e n m i j n G o d !

Johannes 20; Matteüs 27 - 28

rolverdeling: V1 en V2, MM (Maria Magdalena), Petrus, Jezus, allen

- V1 Op zaterdag, de joodse sabbat, houdt iedereen rust.
- V2 Op zondag, vroeg in de morgen gaat Maria Magdalena naar het graf. Bij 't graf gekomen, ziet ze dat de steen is weggerold.
- MM De steen is weg ..... het graf is leeg! Wat kan er gebeurd zijn?
- V1 Zij holt terug naar de stad om de apostelen te waarschuwen.
- MM Ze hebben de Heer weggenomen,
en ik weet niet waar ze hem hebben neergelegd.
- V2 Petrus en Johannes gaan snel kijken en vinden het graf leeg.
De doek die om zijn hoofd was, ligt opgerold aan de kant.
Verwonderd keren zij terug.
- V1 Ondertussen staat Maria Magdalena bij het graf te huilen.
- V2 Opeens ziet zij twee witte engelen bij het graf die haar aanspreken.
- allen Maria, waarom sta je te huilen?
- MM Ze hebben mijn Heer weggenomen;
en ik weet niet waar ze hem hebben neergelegd.
- V1 Als ze zich omkeert, ziet ze Jezus staan, zonder te weten dat hij het is.
- Jezus Waarom sta je te huilen, Maria? Wie zoek je?
- V2 Maria Magdalena denkt dat het de tuinman is.
- MM Als u hem hebt weggenomen, waar hebt u hem dan neergelegd?
- Jezus Maria!
- V1 Dan gaan haar de ogen open en valt ze voor Jezus neer.
- MM Meester, mijn leraar!
- Jezus Ga naar mijn broeders en zeg hun:
Ik stijg op naar mijn Vader en jullie Vader,
naar mijn God en jullie God.
- V2 Daarop ziet Maria Magdalena hem niet meer.
Zij gaat terug naar de stad om de leerlingen te berichten
dat zij Jezus heeft gezien; en wat hij gezegd heeft.
- - - - -
- V1 Diezelfde avond zijn de leerlingen bijeen, met de deuren op slot,
in angst voor de Joden.

zie volgende blz.

- V2 Opeens staat Jezus in hun midden, terwijl de deur nog dicht is.
- Jezus Vrede zij met jullie.
- V1 De leerlingen zijn uitzinnig van vreugde als hij levend voor hen staat.
- allen De Heer is werkelijk opgestaan!
- Jezus Zoals de Vader mij gezonden heeft, zo zendt ik jullie uit.
- V2 De apostel Thomas was er niet bij toen Jezus aan hen verscheen.
Enkele uren later hoort ook hij het grote nieuws.
- allen De Heer is werkelijk opgestaan! Hij is aan ons verschenen.
- Petrus Hij kwam hier in ons midden staan, terwijl de deur op slot zat.
- V1 Thomas kan dit niet direct aannemen.
- allen Eerst wil ik de wonden in zijn handen zien, dan zal ik het pas geloven.
- V2 Acht dagen later zijn de leerlingen weer bijeen. Nu is Thomas er ook.
Hoewel de deur op slot zit, staat Jezus plotseling in hun midden.
- Jezus Vrede zij met jullie.
- V1 Dan wendt hij zich tot Thomas met de woorden:
- Jezus Zie mijn handen en raak ze aan.
En wees niet langer ongelovig, maar gelovig.
- V2 Daarop valt Thomas aan zijn voeten neer en belijdt zijn geloof:
- allen Mijn Heer en mijn God!
- Jezus Je gelooft, omdat je gezien hebt?
Gelukkig zijn zij, die niet zien en toch geloven.

- - - - -

hemelvaart

- V1 Gedurende veertig dagen is Jezus verschenen
aan de apostelen, de vrouwen, en aan vele anderen.
Dan komt de dag van zijn afscheid.
- V2 Hij leidt de twaalf apostelen tot buiten de stad
en stijgt op naar de hemel, nagestaard door de leerlingen,
tot een wolk hem aan het oog onttrekt.
Dan verschijnen er twee engelen aan hen.
- allen Wat staan jullie naar de hemel te kijken?
Jezus, die van jullie is weggenomen naar de hemel,
zal op dezelfde wijze terugkomen,
als jullie hem naar de hemel hebben zien gaan.

- - - - -

De Heer is werkelijk opgestaan!

rolverdeling:

V (verteller), allen

- V   God heeft onder ons gewoond,
              Jezus heeft ons Hem getoond.
- allen   Hij die ons de liefde leert,
              heeft ons als zijn bruid begeerd.
- V   Jezus spreekt de harten aan,
              opdat wij zijn weg begaan.
- allen   maar de vijand, vol van kwaad,
              heeft de goede God gehaat.
- V   Als een lam dat wordt geslacht,
              is de Heer ter dood gebracht.
- allen   Vóór het graf een zware steen:
              't was zijn einde, naar het scheen.
- V   Heel vroeg op de nieuwe dag
              komen vrouwen naar het graf.
- allen   Kijk: de steen is weggedaan!
              Een engel spreekt de vrouwen aan.
- V   Je zoekt 't lichaam van de Heer?
              In het graf is hij net meer.
- allen   De Heer, die hier begraven lag,
              verrees op deze grote dag.
- V   De Heer is werkelijk opgestaan!
              Nu jaagt de dood geen angst meer aan.
- allen   Nu vangt het nieuwe leven aan,
              voor allen die zijn weg begaan.

*   *   *

4 OPGESTEGEN NAAR DE HEMEL

H i j z a l t e r u g k o m e n .

handelingen van de apostelen 1,1-14

(geschreven door de evangelist Lucas aan zijn vriend Theofilus)

rolverdeling: V1 en V2 (vertellers), Lucas, Jezus, allen

- Lucas Dag Theo, in mijn eerste boek heb ik beschreven,
wat Jezus heeft gedaan en wat hij zijn leerlingen heeft onderwezen.
Na zijn sterven is hij gedurende veertig dagen aan hen verschenen,
om hun te onderrichten over het koninkrijk van God.
Nu ga ik vertellen wat daarna gebeurde.
- V1 Tijdens hun laatste bijeenkomst
deed Jezus zijn leerlingen de profeten begrijpen,
die eeuwen tevoren al over zijn komst hadden gesproken.
- V2 Hij droeg hun op over heel de wereld het evangelie te verbreiden
van zijn dood en verrijzenis, en nieuw leven door het geloof in hem.
- Jezus Over enkele dagen zullen jullie de Geest van God ontvangen.
Blijf dus in de stad, tot je door Hem met kracht bent toegerust.
- allen Heer, wanneer zal uw koninkrijk gekomen zijn?
Wanneer kunnen wij u terug verwachten?
- Jezus Die dag is bij de Vader alleen bekend.
Maar eerst moet het evangelie aan alle volkeren worden verkondigd.
- V1 Daarop leidde Jezus hen tot buiten de stad, tot bij Bethanië.
Hier hief hij de handen op en zegende hen.
- V2 Toen werd hij voor hun ogen omhoog geheven.
Zij starden hem na, tot een wolk hem aan hun ogen onttrok.
- allen Hij is opgenomen in de hemel!
- V1 Opeens stonden er twee personen in glanzend witte gewaden bij hen.
- V2 De engelen spraken de leerlingen aan.
- allen Wat staan jullie naar de hemel te kijken?
Deze Jezus, die van jullie is weggenomen naar de hemel,
zal op dezelfde wijze wederkeren,
als jullie hem naar de hemel hebben zien gaan.
- V1 Daarop keerden de leerlingen naar Jeruzalem terug.
Zij bleven bijeen in de bovenzaal,
waar zij met hun Heer de laatste maaltijd hadden gebruikt.
- V2 Hier waren ook Maria, de moeder van Jezus en de andere vrouwen,
en allen die Jezus vanaf het begin waren gevolgd.
Zij bleven eensgezind volharden in gebed.

- - - - -

het leven van Jezus

dertig jaar in Nazareth

- 1 Jezus' geboorte is aangekondigd door de engel .....
- 2 Jezus is geboren in .....
- 3 Zijn ouders ..... en .....
moesten met hun baby vluchten naar .....
- 4 Zij keerden terug en gingen wonen in .....
Jozef verdiende zijn geld als .....
- 5 De hoofdstad van het land is .....
- 6 Eens per vierden zij daar het .....feest.
- 7 Zij vierden de verlossing uit de slavernij in .....
- 8 Toen is het volk gevlucht onder leiding van .....
- 9 De rustdag van de joden heet .....
- 10 Het kerkgebouw van de joden is de.....

drie jaar rondgang door Israël

- 1 Jezus werd gedoopt door .....
in de rivier .....
- 2 Een stem uit de hemel sprak uit de hemel:
.....
- 3 Hierna verbleef hij ..... dagen in de woestijn om te bidden.
zie volgende blz.

- 4 Zijn eerste leerlingen waren .....
 en ....., ...
 en.....
- 5 Jezus zei: Ik maak jullie tot .....
- 6 Zijn belangrijkste volgelingen waren de 12 .....
- 7 Jezus heeft ..... opgewekt uit de dood.
- 8 Bij de intocht in Jeruzalem zongen de mensen:
 .....
- 9 Jezus wordt genoemd Zoon van .....

de laatste week (goede week)

- 1 De eerste dag van de laatste week heet .....
- 2 Schijnheilige mensen die Jezus willen doden heten
 .....
- 3 De laatste maaltijd van Jezus met zijn leerlingen is op
 witte .....
- 4 Jezus zegt van het brood: Dit is mijn .....
 en van de wijn: dit is mijn .....
- 5 Jezus wordt verraden door zijn leerling .....
- 6 .....zegt drie keer dat hij Jezus niet kent.
- 7 Jezus wordt overgebracht naar het paleis van koning
 .....

- 8 Jezus wordt ter dood veroordeeld door de landvoogd
..... .
- 9 Pilatus verhoort Jezus en vraagt hem:
Bent u de ..... van de Joden?
- 10 De plaats van de kruisiging heet .....
- 11 De dag van de kruisiging heet .....
- 12 Jezus bidt aan het kruis: Vader,.....
want zij weten niet wat zij doen.

het begin van de kerk

- 1 Op ..... is Jezus opgestaan uit de dood.
- 2 We vieren dit op het feest van .....
- 3 Na zijn verrijzenis is hij .....dagen lang
aan zijn volgelingen verschenen.
- 4 Op .....
is hij naar de hemel opgestegen
- 5 Deze feestdag valt dus altijd op een .....dag.
- 6 Tien dagen later is het feest van .....
- 7 Dan ontvangen de eerste leerlingen de .....van God.

* * *

5 DE KOMST VAN DE GEEST

God in ons

handelingen van de apostelen 1 +2

rolverdeling: V1 en V2 (vertellers), Petrus, allen

in de bovenzaal

- V1 Nadat Jezus in de hemel was opgenomen,
verbleven zijn volgelingen in de zaal,
waar zij de laatste maaltijd met hem hadden gehouden.
- V2 Hier waren ongeveer 120 mensen bijeen.
Toen stond Petrus op en nam het woord.
- Petrus Onze Heer heeft bij zijn leven op aarde 12 apostelen aangewezen,
en hun opgedragen het evangelie in de wereld te verkondigen.
Judas, één van de twaalf,
heeft hem verraden en zelfmoord gepleegd.
Iemand anders moet nu zijn plaats innemen.
- allen Wie kan die zware opgave aan? Wie daar geschikt voor?
- Petrus Het moet iemand zijn,
die de afgelopen jaren met ons is meegetrokken:
Justus, bijvoorbeeld, is altijd bij ons geweest;
of Mattias: die zou ook heel geschikt zijn.
- allen Laten wij loten wie van de twee het moet worden.
- V1 Dat deden ze; en het lot viel op Mattias.
- V2 Allen stemden hiermee in.
Zo waren er weer twaalf apostelen.

- - - - -

de pinksterdag

- V1 Tien dagen na hemelvaart, op de dag na de joodse sabbat,
dus op zondag, vroeg in de morgen,
was er opeens het geluid van een harde wind.
- V2 Er verschenen vurige tongen op de hoofden van de aanwezigen;
Zij werden van grote blijdschap vervuld en kwamen naar buiten,
God dankend in allerlei talen die ze nooit geleerd hadden.
- allen Eer aan God want Hij is goed, zijn liefdevolle goedheid is eeuwig!
- V1 Toen de mensen uit de stad dit hoorden,
kwamen ze van alle kanten aangelopen.
- allen Wat is hier aan de hand, waarom zijn ze zo opgetogen?
of zijn die lui soms dronken?
- V2 Toen Petrus dit hoorde, riep hij om stilte.

- Petrus Deze mensen zijn niet dronken, daarvoor is het nog te vroeg.
Wat hier gebeurd is, is voorzien door de profeet Joël¹:
- allen *Op die dag zal Ik mijn Geest op de mensen doen neerdalen;
en zij zullen van mij getuigen.*
- Petrus Deze Jezus, die jullie gekruisigd hebben,
heeft God doen opstaan uit de dood.
Want zo staat er geschreven²:
- allen *Mijn hart is verheugd, U laat ons niet over aan de dood.
U doet ons de weg naar het leven kennen.*
- V1 Toen de mensen dit hoorden, waren zij diep getroffen.
- V2 Zij voelden zich schuldig om wat zij Jezus hadden aangedaan;
- allen Het is heel erg wat er is gebeurd!
Wat kunnen wij nu nog doen?
- Petrus Kom tot inkeer, doe weg uit je leven wat niet deugt;
en laat je dopen in de naam van Jezus Christus,
die de zonden vergeeft.
Dan zal ook aan jullie de Geest van God worden geschonken.
- V1 Heel veel mensen gaven gehoor aan de oproep van de apostel.
- allen Wij geloven dat de Heer is opgestaan;
en dat hij ons vergeven wil wat wij hem hebben aangedaan.
- V2 Op die pinksterdag lieten ongeveer 3000 mensen zich dopen;
en ook zij ontvingen allen de Geest van God.
- allen Wij danken God, die ons leven vernieuwt, hosanna in de hoge!
- V2 Dit was het begin van de kerk van Christus.

1) Joël 3,1-5 2) psalm 16,8-11

- - - - -

vruchten van de Geest

Mensen zijn als bomen, daar moet goede vrucht aan komen.

De Geest van God (de heilige Geest) betekent: God in mij.

De goede God spreekt tot zijn kinderen in hun binnenste.

Hij doet hun begrijpen wat goed is om te doen en te zeggen;
en ook wat niet deugt en wanneer zij beter kunnen zwijgen.

Maak op de volgende bladzijde de *vruchten van de Geest* rood
en de foute vakjes zwart. Wat blijft er over?

Met dit teken geven christenen aan dat zij bij Christus horen.

* * *

vol van de Geest

boos	gierig	EERLIK	hebberig	op- scep- pen
lui	geloof	Liefde	hoop	vals
Ruzie	driktig	TROUW	plagen	on- perlijk
viege	'elden	Vrede	brutaal	ja- bers
stelen	saggerijng	Verstandig	de baas spelen	Wreed

* * *

6 DE DOOP VAN DE MINISTER

I k g e l o o f .

handelingen van de apostelen 8,26-40

rolverdeling: V1 en V2 (vertellers), stem, min., (minister), Fil. (Filippus, allen
inleiding

V1 Jezus had 't niet nodig gedoopt te worden. Er was geen kwaad in hem.
Hij had geen vergeving nodig; en hij hoefde niet opnieuw te beginnen.
Toch heeft hij zich door Johannes laten dopen, als eerste van zijn kerk.

V1 Jezus had 't ook niet nodig gevormd te worden.
Hij was vanaf het begin al vol van de Geest van God.
Toch zien we na zijn doop de Geest als een duif op hem neerdalen.

V1 Doopsel en vormsel horen bij elkaar.

V2 Wie als kind is gedoopt, wordt pas later gevormd,
als hij of zij zelf kan beslissen; en graag door de Geest van Christus wil leven.

- - - - -

V1 Na Pinksteren, toen de leerlingen de Geest van God ontvangen hadden,
trokken zij rond om het evangelie te verkondigen.

allen God is mens geworden, Hij heeft onder ons gewoond.

V2 Eén van hen is Filippus. Tot hem heeft de Geest gesproken:

stem Begeef je op de weg naar Gaza. Die weg is eenzaam.
Je zult daar een man ontmoeten die Mij zoekt.

V1 Filippus gehoorzaamt direct.
Na geruime tijd ziet hij in de verte een koets naderen.

V2 In de koets zit een man de Bijbel te lezen.
Hij leest uit de boekrol van de profeet Jesaja¹.

allen *Als een schaap werd hij naar de slachtbank geleid;
en als een lam dat stom is voor de scheerder,
deed hij zijn mond niet open.*

Jesaja 53,7-8

V1 De reiziger is een minister uit Ethiopië,
die de tempel te Jeruzalem heeft bezocht, om daar te bidden.

V2 Filippus gaat naast de koets lopen.

Fil. Goedemiddag mijnheer. Begrijpt u wat u daar leest?

min. Hoe zou ik het kunnen begrijpen, als niemand het mij uitlegt?

V1 Hij nodigt Filippus uit om naast hem te komen zitten.

V2 De minister toont Filippus de boekrol, waarin hij zat te lezen.

min. Ik lees over iemand, die als een schaap naar de slachtbank wordt geleid.
Over wie spreekt de profeet Jesaja?

zie volgende blz.

- Fil. De profeet zag in de toekomst een Redder komen:
Jezus, God met ons, hij opent zijn volk de deur naar de hemel.
- V1 Dan legt Filippus de minister het evangelie uit.
- Fil. Alle profeten hebben naar hem uitgezien.
Hij trok weldoende rond, genas de zieken,
en vroeg de mensen zich te bekeren tot de goede God.
- V2 De minister is één en al oor als Filippus vertelt wat er is gebeurd.
- Fil. De hogepriester heeft hem verworpen;
en allen hebben om zijn dood geroepen.
Als een misdadiger is hij gestorven aan een kruis.
- min. Zijn die schurken niet zwaar gestraft?
- Fil. Nee, maar op de derde dag is hij verrezen uit de dood.
Voor ogen van zijn leerlingen is hij naar de hemel teruggekeerd.
- V1 Dan vertelt Filippus over Pinksteren en de komst van de heilige Geest.
- Fil. Allen die Jezus gevolgd waren, werden vervuld van grote vreugde.
Zij gingen naar buiten en dankten God in alle talen.
- min. Is dat ook gegeven aan mensen zoals ik?
Want ik heb geen schoon geweten.
- Fil. Aan allen die tot inkeer kwamen is hun schuld vergeven.
Op die dag zijn er in Jeruzalem 3000 mensen gedoopt.
Ook zij hebben de Geest van Christus ontvangen.
- V1 Terwijl zij zo zitten te praten, zien zij in de verte palmbomen.
- V2 Daar is dus een oase. Inderdaad komen zij even later bij een meertje.
- min. Kijk, hier is water. Wat is er tegen dat ook ik gedoopt wordt?
- Fil. Als u van harte gelooft dat Jezus de Zoon is van God,
die in de wereld is gezonden om de mensen bij God terug te brengen,
dan kan ik u dopen, en behoort u tot zijn kerk.
- min. Ik geloof in de goede God, in Jezus zijn Zoon en in zijn Geest van liefde.
- V1 Zij stappen uit en lopen het water in.
- V2 Tot drie keer toe schept Filippus met zijn handen water uit 't meer,
en giet het over 't hoofd van de minister.
- Fil. Ik doop u in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest.
- stem Dit is mijn lieve kind, van wie Ik houd.
- V1 Daarop nemen Filippus en de minister afscheid van elkaar.
- V2 De minister, vol van de Geest van God,
vervolgt met grote blijdschap zijn weg naar huis.

het geloof van de kerk

de twaalf punten van het geloof

- 1 God de Vader
- 2-7 Jezus, God-met-ons en mens met de mensen
- 8-12 de Geest van Christus: God-in-ons; en de kerk van Christus

vul de feesten in.

- 1 Ik geloof in God, de almachtige Vader,
Schepper van hemel en aarde;
In de natuur zien we de hand van God, die alles heeft gemaakt;
en die als een Vader en moeder van alle mensen houdt.
- 2 - 7
- 2 en in Jezus Christus, eniggeboren Zoon, onze Heer,
In Jezus heeft de wereld de liefde en goedheid van God ervaren.
- 3 die ontvangen is van de heilige Geest,
geboren uit de maagd Maria; .....feest
Maria heeft verder geen kinderen gekregen. Toen Jezus stierf,
Heeft hij Johannes aangewezen om voor haar te zorgen.
- 4 die geleden heeft onder Pontius Pilatus, is gekruisigd,
gestorven en begraven; .....dag
Het kruis is het teken van lijden. Wie Jezus liefheeft en wil volgen,
zal dit kruis op zich nemen om met hem te kunnen leven.
- 5 Die neergedaald is bij de doden,
de derde dag verrezen uit de dood; .....feest
Allen die gestorven zijn zullen hem zien.
Wie hem liefheeft, behoort tot het volk van God.
- 6 die opgestegen is ten hemel, zit aan de rechterhand
van God, de almachtige Vader. ....dag
De hemel is niet ergens in de hoogte en Jezus is niet ver.
Hij is heel dichtbij allen die hem volgen.
- 7 Vandaar zal hij komen oordelen de levenden en de doden.
Wanneer zult u terugkomen? vroegen de leerlingen.
Jezus antwoordde: Niemand kan weten wanneer.

zie volgende blz.

8 - 12

- 8 Ik geloof in de heilige Geest, ... feest
De heilige Geest, God-in-ons: Hij leert je wat goed is en waar.
Hij maakt je gelukkig, als je Hem gehoorzaamt.
- 9 de heilige, katholieke* kerk, *algemene
de gemeenschap van de heiligen
Op de voorplaat zie je 3 kerken; maar voor God is er maar één kerk:
alle mensen die elkaar liefhebben en zijn wil in de wereld doen.
- 10 de vergeving van de zonden,
Als je steeds last hebt van een schuldgevoel om wat je gedaan hebt,
dan kun je God niet dienen zoals het behoort.
Wij geloven dat Hij alles vergeeft, waar we echt spijt van hebben.
- 11 de verrijzenis van het lichaam,
Wij komen in de hemel, elk met een nieuw lichaam,
dat geen voedsel nodig heeft; en dat nooit meer vergaat.
- 12 en het eeuwige leven. Amen
Amen, dat wil zeggen: dit alles geloof ik.
En ik bid, dat ik hier en nu al iets van dit nieuwe leven mag ervaren,
als ik mijzelf vergeet om met Jezus te kunnen leven.

* * *

DEEL III DE KERK VAN CHRISTUS

1	LEVEN IN GELOOF vruchten van de geest	blz 126
2	ONZE VADER Hoe moet ik bidden?	129
3	WEES GEGROET, MARIA Bid voor ons.	134
4	DE GOEDE HERDER een lied van David	136
5	BONIFACIUS apostel van de Friezen	141
6	DAMIAAN DE VEUSTER wij melaatsen	148
7	PAUS FRANCISCUS aller dienaar	154

1 LEVEN IN GELOOF

vol van de Geest

brief aan de Galaten 10,25

Het is niet zo moeilijk te weten wat ik behoort te doen:

ik hoeft alleen maar naar de stem van mijn geweten te luisteren.

Hoe meer ik daaraan gehoorzaam, des te beter ga ik die stem verstaan.

Maar als ik eigenlijk heel graag iets anders wil dan wat goed is voor God, dan is de verleiding groot niet het goede te doen dat ik zou moeten doen, maar mijn eigen verlangen te volgen.

Om dan toch de stem van mijn geweten te volgen, heb ik hulp nodig.

Gelovige mensen bidden: "God, help mij te doen wat goed is in uw ogen".

In het Vormsel belooft Hij hen te helpen.

Zij hoeven niet te twijfelen, want Hijzelf is het, die spreekt:

".....mijn naam..... , ontvang de heilige Geest."

De heilige Geest, dat is God-in-mij.

Hij leert mij te doen wat te moeilijk is voor mij.

Zo wordt het leven mooi,

zoals Hij het heeft bedoeld toen Hij mij maakte.

Sommige mensen zijn zó vol ijver om te doen wat God van hen vraagt, dat christenen een voorbeeld aan hen nemen.

Dat zijn de heiligen van de kerk.

Een heilige .....

kruis de nummers aan, die volgens jou bij zulke mensen passen.

- 1 is een eerlijk mens.
- 2 is een pastor.
- 3 heeft verdriet als 't anderen slecht gaat.
- 4 houdt van de laatste mode.
- 5 weet voor zichzelf op te komen.
- 6 loopt altijd over God te praten.

- 7 probeert het goede dat hij of zij doet verborgen te houden.
- 8 vindt zichzelf een goed mens.
- 9 weet wanneer hij of zij moet spreken,
of maar beter kan zwijgen.
- 10 laat nooit de hoop varen.
- 11 is niet bang voor de dood.
- 12 blijft vriendelijk, zelfs als hij of zij wordt geplaagd.
- 13 wordt boos als anderen onrechtvaardig worden behandeld.
- 14 heeft nog nooit iets verkeers gedaan.
- 15 heeft nooit verdriet.
- 16 scheldt niet terug.
- 17 heeft een hekel aan moslims.
- 18 bidt voor wie hem of haar kwaad doen.
- 19 heeft altijd een goed woord voor anderen.
- 20 wordt niet zo gauw depressief.
- 21 kan 't niet hebben als iemand anders wordt uitgelachen.
- 22 is graag alleen om te bidden.
- 23 heeft zijn of haar vijanden lief.
- 24 komt vaak in de kerk.
- 25 vindt alle mensen aardig.
- 26 haalde goede cijfers op school.
- 27 weigert niet om iets uit te lenen
en verwacht het niet terug.
- 28 hoeft niet persé in God te geloven.
- 29 probeert steeds de stem van het geweten te volgen.
- 30 Vertrouwt op God, ook als Hij ver weg lijkt.

* * *

twee heiligen

gebed van Franciscus (1181 - 1226)

L Heer, maak mij een werktuig van uw Geest.

Waar haat is, dat ik liefde breng,

waar belediging is, vergeving.

allen Waar dwaling is, laat mij waarheid brengen,

waar ruzie is, eensgezindheid.

L Waar twijfel is, laat mij geloof brengen;

waar wanhoop is, hoop;

allen waar duisternis is, uw licht,

waar droefheid heerst, uw vreugde.

L Laat mij niet verlangen getroost te worden,

maar te troosten;

allen niet om begrepen te worden,

maar om zelf te verstaan;

niet om geliefd te zijn,

maar om lief te hebben.

L Maak mij arm,

om rijk te zijn bij U en vrede te vinden.

allen Laat mij vergeving schenken,

zodat U mij kunt vergeven.

L Laat mij sterven met U,

om met U eeuwig te leven.

allen Heer, maak mij een werktuig van uw Geest.

gebed van Augustinus (354 - 430)

L Jezus, laat mij mijzelf vergeten

en u alleen liefhebben;

en alles doen voor u alleen.

allen Laat mij minder worden; en neemt u toe in mij;

dat ik slechts zal denken aan u alleen.

L Laat mij sterven aan mijzelf en leven met u;

en ál wat mij overkomt aanvaarden als van u.

A Laat mij niets verlangen dan u te kennen;

en arm te zijn om uw rijkdom te bezitten.

* * *

onze Vader

Wat denk je bij elke bede? Vul nummer 1 in en geef dit blad naar rechts door.

Vul bij 't nieuwe blad nummer 2 in en geef weer naar rechts door.

Ga zo door tot je je eigen blad weer terug hebt.

Onze Vader die in de hemel is,   uw naam worde geheiligd

.....

.....

2   uw Rijk kome,

.....

.....

3   uw wil geschiede, zoals in de hemel, zo ook op de aarde.

.....

.....

4   Geef ons heden ons dagelijks brood,

.....

.....

5   en vergeef ons onze schuld,
      zoals ook wij aan anderen hun schuld vergeven;

.....

.....

6   en leid ons niet in bekoring,
      maar verlos ons van het kwade.

.....

.....

Hoe moet ik bidden?

Zet een kringetje bij de goede gebeden;
en streep de gebeden door, die volgens jou niet goed zijn.

- 1 Heer, zorg dat ik een mountainbike krijg.
- 2 Help mij tevreden te zijn met wat ik heb.
- 3 Mogen wij ook eens met vakantie naar 't buitenland.
- 4 Ik bid voor mensen die nooit met vakantie kunnen.
- 5 Help mij erachter te komen waar ik goed in ben.
- 6 Mag ik later beroemd worden.
- 7 Help mij vriendelijk te zijn,
ook voor wie mij altijd zit te jennen.
- 8 Ik bid U dat wij een grotere auto krijgen,
net zo mooi als die van de bureu.
- 9 Laat oma niet altijd zo klagen.
- 10 Help mij lief voor oma te zijn.
- 11 Laat mij mijn luiheid overwinnen.
- 12 Laat mij een negen voor wiskunde halen.
- 13 Laat 't niet regenen in onze vakantie.
- 14 Geef ons een fijne vakantie, zonder ruzie.
- 15 Mag iedereen mij aardig vinden.
- 16 Mag ik doen wat goed is voor U,
wat de mensen er ook van zeggen.
- 17 Ik bid om een mooier huis.
- 18 Ik bid voor vluchtelingen, die alles kwijt zijn.
- 19 Help mij niet meer te stelen.
- 20 Laat alstublieft niemand 't merken,
als ik eens iets weggenomen heb.

- - - - -

een schietgebedje

Matteüs 14,22 - 33

Soms kom je zo in de knel, dat er geen tijd is om rustig te bidden.

Dan bid je een schietgebed.

Dit overkwam de apostel Petrus, toen hij dreigde te verdrinken.

rolverdeling:

V1, V2 (vertellers), Jezus, allen, Petrus

V1 Jezus is met de apostelen aan de overzijde van het meer geweest.
Als de avond valt, blijft hij achter om te bidden.

V2 Hij laat de leerlingen met de boot vertrekken.
De lucht is helder en de maan verschijnt aan de hemel.

Jezus Gaan jullie maar vast; ik kom later wel.

V1 De mannen steken van wal; maar zij schieten niet erg op:
zij hebben tegenwind en er is een zware golfslag.

V2 Als het al nacht is geworden,
komt Jezus op hen toe, lopend over het meer.
De leerlingen worden bang, als zij vaag een gedaante zien naderen.

allen Wat is dat? Een geest?

Jezus Wees niet bang, ik ben het.

V1 Als Jezus naderbij komt, zien zij hem duidelijk op het water staan.

V2 Daarop wordt Petrus overmoedig.

Petrus Heer, als u het bent, zeg dan dat ik over 't water naar u toe kom.

Jezus Kom.

V1 Dan klimt Petrus uit 't schip en loopt over het water op Jezus af.

V2 Maar als hij de blik van Jezus afwendt en op de golven let,
wordt hij bang en zakt hij weg in het water.

Petrus HEER, HELP MIJ!

V1 Meteen steekt Jezus hem de hand toe en grijpt Petrus beet.

V2 Hij richt Petrus op en zij klimmen in de boot.

Jezus Kleingelovige, waarom ben je gaan twijfelen?

V1 Toen ze in binnenboord waren, ging de wind liggen.

V2 Die in het boot waren, vielen voor hem neer.

allen Werkelijk, u bent de Zoon van God!

- - - - -

gewetensonderzoek

Elke avond denk je terug aan wat er op die dag is gebeurd,
aan wat je hebt gedaan of niet gedaan, gezegd of niet gezegd.

Je zult merken dat als vanzelf alles naar boven komt,
wat je misschien beter anders had kunnen doen.

Daar vraag je dan vergeving voor:

avondgebed

V God, mijn Vader, ik dank U.
U bent bij mij en U luistert naar mij.
Vergeef mij wat niet goed was op deze dag:

.....

.....

allen Vergeef mij als ik mensen verdriet heb gedaan,
en alleen maar aan mijzelf heb gedacht.
Help mij goed te doen,
ook aan hen die mij kwaad doen.

V Vader, zegen deze nacht,
zodat ik met u zal ontwaken.

allen Amen.

* * *

3 WEES GEGROET MARIA

Bid voor ons.

Lucas 1,39 - 56

Weet je nog wat de engel Gabriël zei toen hij Maria begroette?

Wees gegroet, Maria, vol van genade, de Heer is met u

Toen Maria zwanger was van Jezus, ging zij op bezoek bij haar tante Elisabeth, de aanstaande moeder van Johannes de Doper.

Toen Maria bij Elisabeth binnenkwam, riep deze uit:

**je bent gezegend onder de vrouwen;
en gezegend is Jezus, de vrucht van uw schoot.**

Jezus wordt ook genoemd: *Immanuël*. Dat betekent *God-met-ons*.

Maria, de moeder van Jezus, mag dus genoemd worden *moeder van God*.

Maar Jezus is niet alleen God-met-ons; hij is ook mens met de mensen.

Toen hij gedoopt werd, klonk een stem uit de hemel:

Dit is mijn lieve kind, van wie Ik houd.

Tot iedereen die gedoopt wordt, spreekt God dezelfde woorden:

Dit is mijn lieve kind, van wie Ik houd.

De kerk is dus één grote familie van de kinderen van God, met Jezus als hun broeder.

Net als hij mogen alle christenen Maria hun moeder noemen.

Zij is opgenomen in de hemel,

waar zij voor ons blijft bidden, als wij haar vragen.

Zo is het gebed *wees gegroet* ontstaan.

Thomas van Aquino heeft het 800 jaar geleden opgeschreven.

We bidden niet tot Maria, alsof zij ook God zou zijn,

maar we vragen haar voor ons te bidden.

- - - - -

wees gegroet

V Wees gegroet Maria, vol van genade, de Heer is met u.

U bent de gezegende onder de vrouwen
en gezegend is Jezus, de vrucht van je schoot.

allen Heilige Maria, moeder van God, bid voor ons, zondaars,
nu en in het uur van onze dood, amen.

- - - - -

Bid voor ons

Maria is gestorven en in de hemel opgenomen.

Kan zij dan nog weten wat hier in de wereld gebeurt? Natuurlijk wel!

Zou een moeder haar kinderen vergeten?

Zouden de ouders die gestorven zijn rust kunnen hebben,

zolang hun kinderen nog in de wereld leven in allerlei gevaren?

Nee, zij blijven voor hen bidden: dat zij met de goede God zullen leven,
om na de dood in de hemel opgenomen te kunnen worden.

Ook Petrus en alle heiligen in de hemel bidden voor ons als wij hun vragen.

Wat zou je Maria willen vragen om voor te bidden?

Maria, bid voor mij, dat ik:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

* * *

4 DE GOEDE HERDER

e e n l i e d v a n D a v i d

Johannes 10,1 - 10

Jezus leerde zijn volgelingen de weg naar de hemel.

Het is geen gemakkelijke weg:

je komt in je leven heel wat moeilijkheden tegen.

Bovendien wordt je langs de weg verlokst door allerlei verleidelijke dingen, waar je beter maar aan voorbij kan gaan.

Als je toch toegeeft, terwijl je het eigenlijk niet wilt, raak je gevangen, zoals door snoepen of door drugs.

Je wordt een slaaf van je begeerte.

Word je slecht behandeld en uitgescholden: wat doe je dan?

Ga je meteen terugschelden, of doe je een schietgebedje, zoals Petrus deed: *Heer, help mij?*

God zal je zeker helpen om zelf niet ook te gaan schelden.

Of je komt slecht gezelschap tegen; en je wordt gewaarschuwd:

"Pas op voor hem, pas op voor haar, ze brengen je op de verkeerde weg"!

Het gaat hier niet om een weg van steen of asfalt, maar om de levensweg.

Als je niet kunt bidden, dan wordt 't moeilijk om niet af te dwalen.

Dat gaat heel langzaam, haast ongemerkt.

Eerst denk je: "Ach, het is zo erg niet";

en als je steeds toegeeft aan wat je beter niet kan doen,

dan ga je het gewoon vinden: je bent de rechte weg kwijt.

- - - - -

Wie Jezus volgt, hoeft niet bang te zijn af te dwalen.

Hij noemt zichzelf *de goede herder*,

die zijn schapen voorgaat naar de plaats waar ze voedsel vinden, en water om te drinken.

Het gaat hier niet om een gewone herder, niet om schapen op vier poten, en ook niet om gras of gewoon drinkwater.

Die zichtbare dingen zijn *symbolen*:

tekenen van dingen die je niet kunt zien.

Het gaat om Jezus en wie hem volgen:

het gaat om geestelijk voedsel: iets waar je gelukkig van wordt;

en om een geestelijke drank: God, die je leert hoe je leven moet.

Joh 10

de goede herder (psalm 23, een lied van koning David)

David leefde 1000 jaar voor Christus.

Hij was in zijn jeugd een echte herder, later werd hij koning van Israël.

Hij leerde zijn volk om God te dienen.

David De Heer is mijn herder, ik kom niets te kort.

allen Hij brengt mij naar een groene wei,
aan rustig water laat Hij mij drinken.

David Nu kan ik opgewekt verder gaan.

allen Al loop ik door een dal van diepe duisternis,
dan ben ik toch niet bang.

David U beschermt mij en U troost mij.

U nodigt mij uit aan uw tafel.

allen Ieder die mij kwaad wil doen,
kan zien dat U mij helpt.

David U zalft mijn voorhoofd met olie.

allen Nu ga ik in blijdschap mijn weg:
in uw huis mag ik wonen, voor altijd.

- - - - -

Een herder betekent hier iemand die voor je uit gaat en je de weg wijst.

Het is een *symbool*.

De groene wei betekent: geestelijk voedsel.

Zie je nog meer symbolen in de psalm? Wat betekenen ze?

symbolen in psalm 23

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Het bekendste symbool van de kerk is het *kruis*.

Jesus zegt: *Wie mij wil volgen, moet zijn kruis opnemen* (Matteüs 16,24).

Begrijp je wat dit betekent?

symbolen Vul op de lege plaatsen de symbolen als rijmwoorden in.

- 1 Jezus zegt: Ik help je verder, want ik ben de goede .....
- 2 Alle mensen mogen slapen, niet de herder van de .....
- 3 Als je naar hem luistert, is
in je hart geen .....
- 4 Jezus zegt: draag nu je .....
Volg mij, en ik breng je thuis.
- 5 Ik riep steeds: Help mij, Heer, ik voel mij zo verward.
En Hij zei keer op keer: Mijn kind, geef Mij je .....
- 6 God heeft geen gewoon gezicht. Jezus zegt: Hij is als .....
- 7 Kijk, een duif komt naar beneden,
dat is het symbool van .....
- 8 Op de grote dag van het vormselfeest
is ..... het symbool van de heilige Geest.
- 9 De bisschop legt zijn ..... op je hoofd
want God heeft de mensen zijn zegen beloofd.
- 10 Gelovige mensen zijn als bomen
waaraan goede ..... komen.
- 11 Jezus geeft zijn vlees en .....
dat de mensen leven doet.
- 12 Zijn lichaam is als levend .....
Wie hem ontvangt, die vreest geen dood.

- - - - -

Wat betekenen deze symbolen:

slang	.....	(zie I.2)
goud	.....	(zie IIA.4)
wierook	.....	(zie IIA.4)
mirre	.....	(zie IIA.4)
Lam van God	.....	(zie I.10)
kruis	.....	

- - - - -

mensen als bomen

Jezus vergelijkt zichzelf met een boer, die zijn wijngaard verzorgt (Joh 15).
In de Bijbel zijn bomen symbolen voor mensen.

psalm 1

- L Je bent gelukkig, als je niet luistert naar wie kwaad doen;
A als je niet meedoet aan spot en kwaadsprekerij.
L Je bent gelukkig als je wilt doen wat God vraagt;
A als je aan Hem denkt en hier blij mee bent.
L Dan lijk je op een boom die aan het water staat geplant,
die vrucht draagt op z'n tijd.
A Zijn blad zal niet verwelken, het zal slagen wat hij doet.
L Heel anders gaat 't hen die leven zonder God:
zij zijn als kaf dat weg waait in de wind.
A Wie kwaad doen gaan verloren als het oordeel komt;
zij verrijzen niet met wie goed en eerlijk leven.
L God ziet het, als je goed probeert te leven.
A Wie leven zonder God hebben geen toekomst bij Hem.

Maak op de volgende bladzijde de slechte vruchten zwart,
en je houdt de mooiste vrucht van de boom over.

5 BONIFACIUS

a p o s t e l v a n d e F r i e z e n

rolverdeling:

V1 en V2 (vertellers)

Bonif. (Bonifacius), allen, pr. (priester), hoofd (dorpshoofd)

V1 Heel vroeger dachten de mensen dat er veel goden en godinnen waren, zoals Wodan, Donar en Frija, naar wie drie van onze weekdays zijn genoemd.

V2 Als het onweerde, kropen de mensen angstig weg in hun huizen.

allen Hoor Donar eens tekeer gaan!
We hebben vast iets gedaan dat hem niet bevalt.

V1 Donar werd beschouwd als de god van de donder.
Men zei dat hij op een ratelende wagen over de wolken reed,
als hij zijn bliksemschichten afvuurde.

V2 Om hem gunstig te stemmen,
brachten ze hun offergaven naar de heilige eikenboom buiten het dorp.

allen Raak die oude boom niet aan,
of je wordt door vuur verteerd!

- - - - -

V1 Op een dag komen er vreemdelingen aan in het dorp.
Hun leider heet Bonifacius.
Hij heeft van de paus de opdracht gekregen
het evangelie te verkondigen aan de Friezen.

V2 Ze maken kennis met het dorpshoofd;
en bieden hem geschenken aan;
maar toch vertrouwen de mensen het niet.

allen Wat zoeken die lui hier?
Zijn het geen spionnen?

V1 Maar de missionarissen gedragen zich zo innemend,
dat de dorpingen al gauw hun argwaan vergeten.

V2 Ze vertellen mooie verhalen over iemand die ze Jezus noemen.

allen Dat kunnen geen bedriegers zijn.

V1 Elke dag komen de missionarissen naar het dorpsplein;
en al gauw staat er een menigte mensen te luisteren.

V2 Bonifacius doet meestal het woord;
en daarna zingen de vreemdelingen prachtige liederen.

zie volgende blz.

- Bonif. Luister naar mij, mensen: er is maar één God,
die de hemel en de aarde gemaakt heeft,
met alles wat daarop leeft.
En de mensen heeft Hij geschapen om op Hem te gelijken.
- allen En Donar dan, en Wodan en Frija?
- V1 Dan staat er een oude man op in een lang gewaad;
en loopt naar voren.
De mensen gaan eerbiedig voor hem aan de kant.
- V2 Bonifacius vraagt zich af wie dit kan zijn.
- Bonif. Dat is niet de dorpsoudste.
Zou het soms hun priester zijn?
- pr. Luister mensen:
we hebben al eeuwenlang onze eigen goden.
We doen ons best hen vriendelijk te stemmen,
opdat ons dorp niet door ramp en misoogst zal worden getroffen.
- V1 Geschrokken kijken de mensen elkaar aan.
- V2 Zouden die vreemdelingen zich tegen hun goden keren?
- allen We moeten onze goden te vriend houden,
anders komt Donar ons straffen.
- Bonif. Wees niet bang voor Donar: hij bestaat niet.
- allen Hoe durft hij?!
- Bonif. Jullie denken dat die goden wonen in die eikenboom daar.
Maar de Schepper van ál wat bestaat is overal aanwezig.
- pr. Donar bewijst zijn bestaan in het onweer.
Hoe kunt u dan beweren dat hij niet bestaat?
- Bonif. Jullie geloven toch, dat wie die godenboom aanraakt,
door de goden wordt gestraft?
- V1 Bonifacius neemt zijn plunjezak op en loopt op de eikenboom af.
De menigte volgt hem angstig, op een grote afstand.
- V2 Vol ontzetting zien de mensen toe,
als de vreemdeling een kapmes uit zijn plunjezak haalt.
- Bonif. Mensen, geloof me: er zitten geen goden in deze boom.
- V1 Dan hakt hij met één krachtige slag een tak van de boom af.
Doodstil staan de mensen te wachten,
tot de vreemdeling zal worden getroffen.
- V2 Maar er gebeurt niets. Geen donderslag, geen vuur, niets.
Alleen het gekwetter van de vogels is te horen.
- allen Zijn we dan voor niets altijd zo bang geweest?

- Bonif. Mensen, luister: er is maar één goede God,
Niemand die goed leeft hoeft angst voor Hem te hebben.
Hij houdt van de mensen,
zoals een vader en een moeder van hun kinderen houden.
- pr. Ga weg van hier, vreemdeling!
U brengt ongeluk over ons dorp.
- Bonif. Ongeluk? Luister naar mij, mensen:
de goede God wil ons gelukkig maken.
Hij woont niet in een eikenboom:
Hij zoekt ons innerlijk als woning.
- pr. Hoe weet u dat zo zeker?
Heeft u Hem gezien, soms?
- Bonif. God heeft een mens in de wereld gezonden die Hem doet kennen.
Jezus is zijn naam. Dat betekent: God redt.
Hij heeft de wereld de goedheid en de liefde van God getoond,
want de Geest van God was in hem.
- V1 Ademloos luisteren de mensen toe.
Die man brengt zijn boodschap zo vol overtuiging.
Maar het is ook zo nieuw wat hij vertelt.
- allen Moeten we dan het oude zomaar verlaten?
Wat zal onze priester hiervan zeggen?
- V1 Maar ze zien hem niet meer. Boos is hij weggelopen.
- V2 Dan neemt Bonifacius opnieuw het woord.
- Bonif. Luister naar mij, mensen: Jezus heeft God doen kennen.
Daarom noemen we hem de Zoon van God.
Jaloerse mensen hebben hem vals beschuldigd.
Ze hebben hem aan een kruis geslagen en gedood.
Maar op de derde dag is hij uit het graf verrezen.
Ieder die hem liefheeft zal leven met hem, ook al is hij gestorven.
- V1 Stil staan de mensen te wachten op de dingen die komen gaan.
Dan stapt het dorpshoofd naar voren.
- V2 Vanaf de eerste kennismaking
heeft hij vertrouwen gehad in die vreemdelingen,
die hun land en hun familie hebben verlaten,
om hun te vertellen over een goede God.
- hoofd Als het waar is wat u zegt, wat moeten wij dan doen?
- V1 Ontroerd ziet Bonifacius hem aan.
- V2 Hier staat de eerste van de kerk in het land van de Friezen!
zie volgende blz.

Bonif. Ieder die gelooft in één goede God en Schepper,
en in Jezus, die Hem doet kennen,
kan met water worden gedoopt tot vergeving van schuld;
en krijgt deel aan het nieuwe en eeuwige leven,
dat Jezus heeft bij de Vader.

hoofd Ik geloof.

Bonif. Zoals het water het lichaam schoon wast,
Zo wordt de mens van binnen vrij van alle kwaad,
en ontvangt hij of zij de Geest van Jezus Christus.
Hij maakt alle dingen nieuw. Gelooft u dat?

hoofd Ik geloof in een goede God die mij gelukkig wil maken.
En in Jezus, die mij zijn Geest wil schenken.
Langs het dorp stroomt een beek.
Wilt u mij dopen?

Bonif. Bij de doop ontvangt u een nieuwe naam,
als teken van het nieuwe leven.
Uw naam zal Peter zijn,
naar Petrus, de eerste van Jezus' leerlingen.

V1 Dan zet de stoet zich in beweging:
Bonifacius met het dorps hoofd voorop,
gevolgd door bijna het hele dorp.

V2 Maar enkelen blijven achter.
Zij gaan op zoek naar de priester.

- - - - -

V1 Bij de oever van de beek aangekomen,
stapt Bonifacius het water in;
en nodigt het dorps hoofd uit hem te volgen.

V2 Daarop schept hij tot drie keer toe
met zijn handen water uit de beek,
en giet dit uit over het hoofd van de eersteling van de kerk.

Bonif. Ik doop u in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest.

V1 De missionaris neemt de pasgedoopte bij de hand
en geleidt hem naar de oever, waar de menigte staat toe te kijken.
Hier neemt hij een flesje olie aan van één van zijn metgezellen.

V2 Met de olie maakt hij een kruisteken
op het voorhoofd van de pasgedoopte.

Bonif. Peter, ontvang de Geest van God,
de Geest van wijsheid en inzicht,
van verstandig beleid en van kracht,
van de Geest van kennis en eerbied voor God.

- V1 Het dorps hoofd staat stil te kijken.
Het is duidelijk dat de sacramenten van doopsel en vormsel hem hebben aangegrepen.
- V2 Dan richt hij het woord tot Bonifacius,
zodat allen het kunnen horen:
- hoofd Ik voel mij bevrijd,
Er is een last van mijn schouders genomen.
- V1 De omstanders zijn diep onder de indruk.
- V2 Dan stapt er een jonge vrouw naar voren,
met haar dochttertje, en twee broers;
en nog meer mensen sluiten zich aan.
- allen Wilt u ons ook dopen?
- Bonif. Geloven jullie dat er één goede God is,
Schepper van hemel en aarde,
die wil dat allen tot Hem komen;
en in Jezus, de Zoon van God noemen,
die is verrezen uit de dood?
- allen Ja, dat geloven wij.
- V1 Die dag worden er tientallen mensen gedoopt.
- V2 Maar niet iedereen is er gelukkig mee.
- - - - -
- V1 Bonifacius en zijn metgezellen blijven nog geruime tijd in die streek,
om de mensen in het nieuwe geloof te onderrichten.
Op de plek van de oude eikenboom wordt een kapel gebouwd.
- V2 Maar de priester van Wodan en Donar en Frija
zoekt een groep gewetenloze mensen bij elkaar.
- pr. Die man mag niet in leven blijven!
Al onze oude gebruiken gaan verloren.
- V1 Op een nacht, als Bonifacius in zijn hut in gebed is,
hoort hij buiten een luid geschreeuw.
- allen Weg met hem, en met alle vreemdelingen!
- V1 In die nacht wordt de missionaris van de friezen overvallen en gedood.
Hij stierf in Dokkum in het jaar 754.
- V2 Elk jaar, op 5 juni, wordt de dood van deze martelaar herdacht
- - - - -

Ken je nóg een bekende missionaris, of misschien zelfs meer dan één?

martelaren

Overal in de wereld zijn christenen wel eens vervolgd om hun geloof. Veel christenen hebben hun leven gegeven voor het geloof. Op Johannes na zijn alle apostelen de marteldood gestorven. Al die mensen worden in de kerk als martelaren herdacht. Eén van hen is de martelares Maria Camacho, die in 1934 is doodgeschoten voor de deur van haar kerk in Mexico City.

Maria Camacho

Het land was allang onrustig; want de regering had meer aandacht voor de eigen belangen dan voor de armen van het volk, die zich nauwelijks in leven konden houden, of soms ook helemaal niet. Toen de revolutie uitbrak, richtten de opstandelingen zich ook tegen de kerk. De kerkleiding had vaak de regering gesteund. Daar moesten nu alle goedwillende christenen voor boeten. Veel kerken werden vernield en priesters werden gevangen gezet of vermoord.

Maria trok zich vooral de kinderen aan, die geen onderricht meer kregen in het geloof. Zo jong als zij was, bracht zij in haar wijk de kinderen bij elkaar om hun godsdienstles te geven. Er waren maar weinig priesters meer; en zij konden maar een enkele keer in het geheim naar de kerk komen. "Studeren, studeren", zei ze tegen haar vriendinnen; "Wie moeten de kinderen anders leren over de goede God? Wie moet hun leren bidden?" Haar ijver werkte aanstekelijk; en in de loop der jaren kreeg zij steeds meer hulp. Zij schreef zelfs toneelstukjes, om de Bijbelverhalen na te spelen. Naast haar werk met de kinderen verzamelde Maria kleren voor de vele armen in haar wijk; en bezocht zij zieken en eenzamen. Haar vriendinnen waarschuwden haar voor het gevaar dat ze liep met haar werk voor de kerk; maar zij antwoordde: "God is mij genadig, Hij zorgt ervoor dat ik Hem trouw blijf".

Op 30 december 1934 hield de revolutionaire partij een grote bijeenkomst in het park naast Maria's kerk. Op die dag was daar juist een priester bezig kinderen te dopen. Al 'haar' kinderen waren daarbij. Maria werd gewaarschuwd en holde met haar zuster naar de kerk om de wacht te houden bij de ingang, en hen die binnen waren te waarschuwen als er gevaar dreigde. Dat was niet voor niets, want jonge revolutionairen hadden de kerk in het oog gekregen; en besloten het gebouw in brand te steken. Zij riepen de vrouwen toe aan de kant te gaan; maar terwijl haar zuster de priester waarschuwde met de kinderen door de achteringang te vluchten, bleef Maria staan.

"Aan de kant, jij!", schreeuwden de mannen, "wij moeten naar binnen!" Maar haar antwoord was: "Over mijn lijk!" Verschillende omstanders, die haar moed bewonderden, sloten zich bij haar aan en gingen voor de kerkdeuren staan, zodat het voor de mannen onmogelijk werd de kerk binnen te dringen. Toen klonk er een schot en zakte Maria dodelijk getroffen in elkaar. Hevig verontwaardigd richtte een woedende menigte omstanders zich tot de revolutionairen, die hun plan zagen mislukken en wegluchtten.

De dood van Maria Camacho bracht heel het land in beroering. Veel van de opstandelingen kwamen tot het inzicht dat zij te ver gingen met hun haat tegen de kerk. Uit de verre omstreken kwamen de mensen naar de stad om de uitvaart van Maria bij te wonen. Een onafzienbare menigte stond langs de wegen, biddend en zingend als de begrafenisstoet langs kwam met het lichaam van deze martelares.

- - - - -

Wat denk je ervan?

Wat denk je bij dit verhaal? Begrijp je Maria een beetje?
Wat zou je zelf doen in haar situatie?

.....
.....
.....
.....
.....

* * *

6 PATER DAMIAAN

w i j m e l a a t s e n

In 't Oude Testament wordt al geschreven over melaatsheid (of lepra):
een ziekte die heel het lichaam aantast en vervormt.

Het is erg besmettelijk; en de zieken zien er akelig uit.

Vandaar dat zij uit de samenleving worden verbannen.

In Hawai, waar de Vlaamse Pater Damiaan werkte als missionaris ,
werden zij gebracht naar een melaatsenkolonie op het eilandje Molokai:
een verschrikkelijk oord, waar verder niemand zich durfde te wagen.

Aan mgr Maigret, bisschop van Honolulu,oe,

wordt herhaaldelijk gevraagd een priester naar Molokai te zenden.

Maar hoe zou hij dat aan iemand kunnen vragen?

- - - - -

rolverdeling

V1 en V2 (vertellers), Dam. (Damiaan), Bp (bisschop), allen

V1 Er was dringend behoefte aan een priester op Molokai,
waar de mensen onder barre omstandigheden leefden,
zonder enige verzorging.

V2 Hier golden geen wetten; en zij leefden als wilden.

allen Wie zou hier willen werken?

V1 Er waren geen woningen en er was geen medische zorg;
contact met de buitenwereld was voor de bewoners verboden.

Dam. Ik besepte, dat de priester die hier geplaatst werd,
tot levenslange afzondering was veroordeeld.

V1 Toch meldde Damiaan zich aan,
om in de melaatsenkolonie te gaan kijken.

V2 Samen met zijn bisschop ondernam hij de reis
per zeilschoener naar Molokai.

- - - - -

V1 Als de boot aanmeert om een nieuwe groep melaatsen te lossen,
stromen de mensen uit de kolonie toe.
De bisschop en Damiaan zijn geschokt door dit tafereel.

V2 Sommigen steken een afgestompte arm op,
als ze onder de nieuwkomers een bekende zien.

Dam. Onvoorstelbaar, die honderden verminkte mensen,
alsof de graven hun doden hebben uitgespuugd.

V1 Damiaan kan zijn ogen niet afhouden van deze menigte ongelukkigen.
zie blz. 150

VOL VAN IJVER

Damiaan
de
VEUSTER

- V2 Sommigen kunnen nauwelijks nog lopen;
en velen van hen zijn bijkans naakt.
- Dam. God, hoe kan zo iets bestaan?
- Bp Ge ziet 't nu zelf: hier kan geen gezond mens leven.
- V1 De nieuw aangekomen melaatsen,
aan wie soms nog maar weinig te zien is,
gaan de loopplank af, hun verbanningsoord tegemoet.
- V2 Op de wal wordt de bisschop, herkenbaar aan zijn kleding,
omstuwd door katholieke melaatsen.
Allemaal vragen ze hetzelfde.
- allen Bisschop, kunt u ons geen priester sturen?
- Bp Beste mensen, ik kan toch niemand vragen,
om hier 't offer van zijn leven te brengen?
- Dam. Monseigneur, u hoeft 't niet te vragen:
ik wil hun priester zijn, laat mij hier blijven.
- Bp Het is toch ondenkbaar, dat iemand met een gezond lichaam
ook maar één ogenblik zou overwegen,
om zijn leven te slijten tussen honderden melaatsen?
- V1 Maar Damiaan hoort nauwelijks wat zijn bisschop zegt.
- Dam. Ik weet wat mij te doen staat, dit is mijn roeping.
- V2 Als een koppige Vlaming houdt hij het been stijf,
tot de bisschop tenslotte toegeeft.
- Bp Moge God je hierin bijstaan!
- - - - -
- V1 Zijn eerste jaar op Molokai is zo zwaar,
dat Damiaan er bijna onder bezwijkt.
- V2 Een eigen onderkomen heeft hij niet, hij slaapt onder een boom.
Veel melaatsen leven als wilden en zijn niet aanspreekbaar.
- Dam. Ze gebruiken een bedwelmende drank, uit plantenwortels bereid.
Wie hiervan gedronken hebben lopen naakt rond;
en gedragen zich als krankzinnigen.
- V1 In hun grashutten wonen wel 15 of 20 mensen,
mannen en vrouwen, jong en oud door elkaar.
- V2 Ze leven hier in de walgelijkste sexuele vereniging,
zonder onderscheid van leeftijd en geslacht.
- Dam. In hun hutten is de lucht van hun vuil en hun wonden zo vreselijk,
dat ik na een paar minuten naar buiten moet vluchten.

- V1 Maar Damiaan geeft niet op.
Zonder onderscheid bezoekt hij iedereen die hulp nodig heeft.
Hij treedt op als hun dokter en zelfs als chirurg.
Hij verzorgt hun wonden en snijdt de rottende delen weg.
Het duurt niet lang, of de mensen dragen hun priester op handen.
- V2 Damiaan belaagt de bisschop met verzoeken om materiaal en voedsel.
Zijn brieven worden trouw beantwoord.
- Dam. Stuur ons alstublieft hout en spijkers om huisjes te bouwen;
en voor een kerkje: dat zou mooi zijn!
- Bp Ik heb de zusters hier gevraagd om de inzameling te leiden.
Een eerste transport met bouwmaterialen is inmiddels onderweg.
- V1 Zo begint de bouw van een nieuw melaatsendorp, en .....een kerk!
Damiaan, een praktisch man, heeft van alles de leiding;
en hij werkt zelf hard mee.
- V2 De inwijding van het nieuw kerkje wordt een prachtig feest.
- Dam. We brachten het altaar in processie naar onze nieuwe kerk,
met trompetten en trommels en een koor van veertig stemmen,
onder leiding van mijn goede blinde Petero.
- V1 Niet alleen de katholieken steunt hij:
het voedsel dat hij van de missie ontvangt wordt onder allen verdeeld.
- V2 Allen beschouwen hem als een vader, die zijn leven voor hen geeft.
- - - - -
- V1 Dan, enkele jaren later, op een zondagmorgen in de kerk,
staat Damiaan op om te gaan preken.
- V2 Zijn woorden zijn altijd eenvoudig en door iedereen te volgen.
- Dam. Wij melaatsen hebben in deze wereld geen mooie toekomst meer.
Toch zingen wij samen, en danken wij God,
die ons roept tot zijn koninkrijk en ons lichaam zal vernieuwen.
- V1 Op deze woorden gaat er een schok door de kerk.
- V2 Wij melaatsen .....was hun vader nu echt helemaal één van hen?
- V1 Damiaan zelf heeft al enige tijd gedacht,
dat hij met de ziekte besmet is geraakt.
- V2 Nu hij er zeker van is, heeft hij 't aan zijn bisschop geschreven.
- Dam. Het is zover: de melaatsheid heeft mij aangegrepen.
Ik krijg vlekken op mijn wang, mijn voeten zijn gevoelloos,
en mijn wenkbrauwen beginnen uit te vallen.
- V1 Hoewel zijn krachten beginnen af te nemen,
blijft Damiaan bij zijn gewone dagindeling.

zie volgende blz.

Lepra

- V2 De mensen zien wel dat het te zwaar voor hem wordt.
- allen Pater, waarom neemt u niet wat meer rust?
- Dam. Rust? Er is nog zoveel te doen; en mijn tijd is kort.
Rusten doen we wel in de hemel.
- V1 Gelukkig komt er steeds meer hulp.
De zusters, die Damiaan allang vanuit Hawai hebben gesteund,
hebben sedert enige tijd ook een vestiging op Molokai.
- V2 Zij beginnen steeds meer werk van hem over te nemen;
en dringen bij hun overste aan op medische hulp.
- allen Er is hier geen enkele arts.
Pater Damiaan doet zelfs de operaties!
- V1 Naast moeder Marianne met haar zusters,
heeft ook de komst van Jozef Dutton, een ex-legerofficier,
veel voor Damiaan betekend.
- V2 Jozef, op zijn veertigste katholiek geworden,
onder de indruk van het levenswerk van Damiaan,
kwam als verpleger naar Molokai om zijn held terzijde te staan.
- Dam. Ik dank mijn God voor alle hulp;
want de tijd is nabij dat ik het werk aan hen moet overlaten.
- V1 De lepra grijpt inmiddels snel om zich heen.
Het duurt niet lang, of Damiaan moet het bed houden.
- V2 Als er ook twee artsen arriveren met medische hulpgoederen,
is hij gerust: het werk voor de melaatsen zal doorgaan.
- Dam. Nu laat U, Heer, uw dienaar gaan, in vrede naar uw belofte.
- - - - -
- V1 Aan het begin van de goede week van 1889,
terwijl een menigte melaatsen zich voor zijn huis heeft verzameld,
begint de klok van hun kerkje te luiden.
- V2 Hun geliefde vader, die hun lot zo volkomen heeft gedeeld, is gestorven.
- - - - -

Elk jaar, op 10 mei,
gedenkt de kerk deze onvermoeibare strijder voor de melaatsen,
die aan zijn zorg waren toevertrouwd.

* * *

7 PAUS FRANCISCUS

all e r d i e n a a r

inleiding

Niet de paus, maar Jezus is het hoofd van de kerk.

De paus heeft als opdracht hem in de wereld te vertegenwoordigen.

Dat is geen eenvoudige opgave;

want Jezus had in de wereld niets dat hij zijn eigendom kon noemen.

Daarom rijdt paus Franciscus niet in een dure auto

en woont hij niet in een paleis, zoals de machthebbers in de wereld.

Hij speelt niet de baas over de mensen, want ook Jezus, de koning van de Joden,

is niet gekomen om te heersen, maar om te dienen.

- - - - -

Marcus 9.33-37; 10.35-45

rolverdeling:

V1 en V2 (vertellers), Jezus, allen

V1 Drie jaar lang trok Jezus met zijn leerlingen door 't land.

Zijn faam ging voor hem uit, want hij genas de zieken,

en maakte psychisch gestoorde mensen weer gezond.

Verlamden richtte hij op en blinden opende hij de ogen.

V2 Overall waar hij kwam stroomden de mensen toe;

en verkondigde hij het evangelie van het Koninkrijk van God.

Jezus Kom tot inkeer, want het Rijk van God is dichtbij gekomen.

V1 Hóe dichtbij de hemel was,

dat konden de mensen nog niet begrijpen.

V2 Zij wisten niet, dat met Jezus God zelf in hun midden verkeerde,

om hen te onderrichten over zijn Vader en onze Vader.

Jezus Kom tot mij, als je vermoeid bent en het leven te zwaar voor je is.

en ik zal je rust geven voor je ziel.

V1 De mensen luisterden graag naar hem.

allen Hij spreekt heel anders dan onze voorgangers.

V2 Die priesters en bijbelgeleerden schreven hun de wet voor;

en gedroegen zich als heersers.

Jezus Volg mij, en ik zal je last verlichten;

want ik ben zachtmoedig en nederig van hart.

V1 Zelfs zijn leerlingen begrepen nog niet wat dit voor hen betekende.

Zij spraken er onderweg met elkaar over,

wie de van hen de eerste plaats innam.

- allen Eén van ons moet de eerste van zijn volgelingen zijn.
- V2 Jezus wees hen terecht.
- Jezus Wie van jullie de eerste wil zijn, moet als de minste worden, en dienaar van allen zijn.
- allen Meester, wij willen graag dichtbij u leven.
- Jezus Kunnen jullie dan hetzelfde lot ondergaan als mij zal treffen?
- allen Ja, dat kunnen wij!
- Jezus Inderdaad: wat de mensen mij zullen aandoen, zullen ze ook met jullie doen.
- V1 Jakobus en Johannes, twee van zijn leerlingen, vroegen in het Rijk van de hemel naast hem te mogen zitten.
- V2 Toen de anderen dit hoorden, waren zij verontwaardigd.
- allen Waarom zouden jullie de voorrang moeten krijgen?
- V1 Toen leerde Jezus hun, dat in het Rijk van God andere wetten gelden dan in de wereld..
- Jezus De heersers in de wereld regeren met strenge hand en maken misbruik van hun macht. Dat mag bij jullie nooit gebeuren! Wil je groot zijn in het Koninkrijk van God? Wees dan als de minste van allen op aarde.
- V2 Zijn leerlingen stonden beschaamd, toen zij dit hoorden.
- Jezus Ik ben niet gekomen om door de mensen gediend te worden, maar om hen te dienen; en mijn leven voor hen te geven.

- - - - -

Paus Franciscus staat aan 't hoofd van de wereldkerk.

De *kerkprovincie* Nederland is verdeeld in 7 *bisdommen*:

Groningen (met Friesland en Drente), Utrecht (met Overijssel), Haarlem/Amsterdam (Noord Holland), Rotterdam (Zuid Holland), Breda (een deel van Noord Brabant en Zeeland), Den Bosch (Noord Brabant) en Roermond (Limburg). Aan 't hoofd van elk bisdom staat een *bisschop*. Elk bisdom is verdeeld in een groot aantal *parochies*, elk met een eigen kerk. Aan 't hoofd van elke parochie staat een *pastoor*.

Het bisdom Utrecht is een *aartsbisdom*, de bisschop wordt *aartsbisschop* genoemd. Hij wordt benoemd tot *kardinaal*.

Als de paus is gestorven, kiezen alle kardinalen in de wereld een nieuwe paus.

- - - - -

alles andersom

In het evangelie is alles andersom dan we gewend zijn.
Kijk eens wat je er van vindt.

1	De mensen dringen om vooraan te staan; maar in het evangelie staat: <i>Neem genoeg met de laatste plaats</i> ¹ . Mee eens?	JA / NEE
2	De mensen zeggen: Ik wil graag rijk zijn; maar Jezus leert: <i>Verzamel je een schat in de hemel</i> ² . Vind jij dat ook?	JA / NEE
3	De mensen zijn trots en eerzuchtig; maar Jezus zegt: <i>Kom tot mij, ik ben nederig en zachtmoedig</i> ³ . Wil je hem volgen?	JA / NEE
4	De mensen spelen de baas over elkaar; maar Jezus leert zijn volgelingen: <i>Ik ben niet gekomen om te heersen maar om te dienen</i> ⁴ . Wil je dat wel?	JA / NEE
5	Als de mensen worden geslagen willen ze terugslaan; maar Jezus leert in het evangelie: <i>Keer hun liever de andere wang toe</i> ⁵ . Vind je dat een goede raad?	JA / NEE
6	De mensen proberen hun last kwijt te raken; maar Jezus zegt: <i>Wie mij wil volgen, moet zijn kruis opnemen</i> ⁶ . Wil je hem daarin volgen?	JA / NEE
7	De mensen slapen op zondag uit; of ze gaan naar de sportschool. Maar paus Franciscus vraagt ons naar de kerk te komen. Heeft hij gelijk?	JA / NEE

Heb je alle zeven vragen met JA beantwoord?
Dan zegt Jezus zelf in het vormsel tegen jou:
Ik geef je mijn Geest om je daarbij te helpen.

1) Lucas 14,8   2) Matteüs 6,19   3) Matteüs 11,29   4) Matteüs 20,28   5) Lucas 6,29   6) Matteüs 16,24